Fabule Esopi cum cõmento.

Ut iuuet et prosit conatur pagina presens
Dulcius arridet seria picta iocis
Otulus iste parit fructum cū floze fauozem
Flos et fructus emunt: hic nitet: ille sapit
Si fructus plus floze placet fructū lege, si flos
Plus fructu flozem, si duo, carpe duo.
Ne mihi torpentem sopitet inertia mentem
In quo peruigilet mens meamouit opus.
Ut messis precium de vili surgat agello
Uerbula sicca deus imbue roze tuo
Uerbozum leuitas mozum fert pondus honestum
Et nucleum celat arida testa bonum.

IN principio huius libri quinq; sunt ingrenda/scz causa effitiēs/formalis/materialis/ꝛ finalis: vtilitas et cui parti philosophie supponitur. ꝛ quis titul⁹. Causa effitiens est duplex. s. mouens nō mota. ꝛ mouēs mota. mouēs nō mota fuit theodosi⁹ ipe imperator vt miles qui petīt Esopū vt sibi aliquas res iocosas cōponeret ad remouenduz curas publicas: que recusare nō valens hoc opus cōposuit in greco qz ipse fuit grec⁹ ꝛ ille fuit latin⁹. vt socrates de greco in latinū trāstulit logicā. Alij dicūt q galterus anglicus fecit hūc librum sub nole Esopi. ꝛ sic hēmus q duplex est Esop⁹. In principio h⁹ sunt multe fabule ꝛ apologi vel materia que cōtinet vtilitates in simplicibus dictis fabulaꝝ. Cā formalis es duplex. s. forma tractādi et forma tractat⁹. Forma tractatus est ꝓgregatio vel multiplicatio vel documenta q̄ in hoc libro cōtinent vel docent. Forma tractandi est modus vel materia dispositio vt descriptio. Causa finalis siue vtilitas est vt plecto libro sciamus ea que dicta sunt in libro. Titulus talis est. Incipit esopus vel ysopus vel liber magistri Esopi. Cui parti phie supponit ethice: qz de moribus tractat. Ethis eni grece mos ꝺr esse latine. inde ethica. i. moralis scientia. Magister esopus de ciuitate athenensi actor huius libri volēs oēs homines cōmuniter informare q̄d agere quidvitare debeāt hoc op⁹ composuit in quo fingit bruta irrationalia aialia ꝛ inaiata loqui nobis. Per hoc inconueniens docet nos cauere cauēda ꝛ sectari sectāda. nā fingit gallū loqui ꝛ lupum vt patz in ifa. hoc est totū figuratiue. vt si id q̄ minus videt ineſſe in est/ꝛ id q̄ magis. Istud aūt op⁹ fuit in greco sermone cōpositū diu a latinis iacuit intentatū. donec tyberius quidā imperator romanorū roganit magistrū romulū vt sibi aliquas fabulas iocosas ad remouendū publicas curas cōpleret et legeret. Iste aūt magister romulus non audēs pcibus tanti viri cōtradicere: librū suū vtpote autenticuz de greco sermone in latinū transtulit dicens. O tyberine scribā calūnias malorum verba blāda improbox vt vsus multiplicetur ꝛ ingeniū acuat per exempla. Actor istius libri more alioꝝ poetaꝝ tria facit. proponit/inuocat/et narrat. ꝓponit. vt ibi Ut iuuet. Inuocat vt ibi. Uerbula sicca. Narrat vt ibi. Dū rigido. Nota q̄ tres sunt libri in isto volumine sm q̄d volūt glose. primus est ibi. Dū rigido. Scōus ibi. Fabula nata. Tertius ibi. Sollicit⁹ prede. In principio huius libri sicut visum est in cuiuslibet alterius quinq; inꝺruntur. s. cā efficiens/materialis/formalis/ꝛ finalis. q̄ vtilitas/ꝛ q̄s titulus ꝛ cui parti phie supponitur. Uñ ꝟ. Ordo formalis sententia materialis. Prodest finalis opifex est efficiens res. Esopus metrū non sapit fabula flores Producit: fructū flos parit ille sapit. Nota q̄ apologꝰ ꝺr ab a q̄d est sine ꝛ pos quod est pes ꝛ logos sermo: quasi sermo sine pede vel pedibus qz factꝰ est ad instructionē mox. Nota q̄ conor ris. idē est q̄d nitor ris. agellus est diminutiuū de ager. ꝟbulū diminutiuū de verbū ꝛc. ¶ Cōstrue. pñs pagina. i. pñs liber seu scriptura conat. id est nititur vt iuuet cētū ad fabulas sup. et pſit cētū ad versus puerbiales seria. i. or

dinata picta.i.septa loces.i.fabulis arridēt.i.placēt dulti⁹.iste ortul⁹.i.iste liber parit.i.docet fructū ⁊ sciam ⁊ bona documēta cū flore.i.cū fabulis flos.i.fabula.⁊ fructus.i.bona doctrina emūt fauorē ⁊ merēt q auditores adhibeant fauorē hic.s.flos siue fabula nitet.i.delectat ille.s.fruct⁹ sapit.i.dat sapiam si fruct⁹ et bona doctrina placēt tibi.s.plus flore.i.fabulis lege.i.college fructū.i.sapiam siue bonā doctrinā.si flos.i.fabula placet tibi pl⁹ fructu.i.documēt̄ lege.i.college florē.i.fabulas si duo.s. flos ⁊ fruct⁹ placet.i.placēt.carpe.i.lege vl college duo.s.florē ⁊ fructū mea mēs monit.i.cōmouit hoc op⁹ in quo peruigilet.i.se exerceat ne p non vt inertia.i.ociositas nō sopitet.i.ebetet mentē.i.sensum torpētē.i.pigritātē.o de⁹ imple tuo rore.i.gratia ꝟbula mea.s.sicca.i.qua vt pcūi.i.sens⁹ surgat de agello.i de intellectu vili leuitas ꝟboꝝ.i.modus ꝓferēdi verba fabulose fert.i.cōfert pōd⁹ honestū morū.s.vt p sicut testa arida.s.cordis siccat.i.celat tegit bonū nucleum.

De gallo ⁊ iaspide.

DUm rigido fodit ore stimum dū q̄rit escam
Dum stupet inuenta iaspide gallus ait
Res vili pr̄ciosa loco nitidiq̄ decoris
Hac in sorde manens: nil mihi messis habes
Si tibi nunc esset qui debuit esse repertor
Quem stimus sepelit viueret arte nitor
Nec tibi conuenio nec tu mihi: nec tibi prosum
Nec tu mihi prodes: plus amo cara minus
In gallo stolidum: in iaspide dona sophie
Pulchra notes: stolido nil sapit ista seges

¶ Notādū est q actor iste ponit vtilitatē vel fructū in duob⁹ versib⁹ vel q̄ttuor in fine cuiuslibet fabule. Fabula ꝟbo vt apologus est vel in hoc apologo docet nos actor q nō simus stulti sed sapientes: qr stulto nil ꝓdest sapiētia. vñ salo. Quid ꝓdest stulto diuitias querere cū non pōt sapiētiam emere qr quicunq̄ stultū de eius stulticia corrigit ⁊ castigat magis est inimicus suus q̄ amicus. vñ salo. Corrige stultū ⁊ habebis inimicū. corrige sapientē et habebis amicum. Et hoc probat per gallū dicens: q in sterquilinio quidā gallus quesiuit escam. ⁊ dū inuenit margaritā in indigno loco iacentē q̄ vt nō valuit eam sic allocutus est. o bona ⁊ pr̄ciosa margarita que in hoc stercore iaces si te cupidus inuenisset q̄to gaudio rapuisset. ⁊ sic ad splendorē pristini modi.i.decoris redires. sed sicut ego tibi nō ꝓsum/sic nēc tu mihi. sed potius escā quero s.grana tritici. Allegoria. per gallū aliquē stultū intelligē. per margaritaz sapientem donans gratiam dei vel regnū celorū. quia stultus est insensatus nō curās de regno dei. sed sapiens vadit et vendit oia que habet ⁊ emit regnū celorū. vñ scriptū est. Vade et vende oia que habes. ⁊c. Nota q iaspis dr quasi iacens inter aspides vel in frōte aspidis. vel dr ab yos grece qđ est viride latine: qr est viridis colorz. ¶ Cōstrue dū pro qñ: qñ gallus fodit stimum ore rigido. i. firmo. dum pro qñ: quādo quesitat (verbum frequentatiuū de quero) escam et dum stupet iaspide inuēta ait. s. dicit vt sequitur sup. O res existens. s. pr̄ciosa. q̄z pro ⁊ decoris nitidi. i. splendidi manens in hac sorde. s. stimo nil ꝓ nō et aliquid non habes aliquid messis. i. vt lit⁹ mihi. si ille sup. qui debuit esse repertor tui sup. esset nunc tibi nitor quem limus sepelit viueret arte. ⁊ cōmoditate nec pro ⁊: et non ego sup. non conuenio tibi nec tu conuenis sup. mihi. nec ego sup. prosum tibi: nec tu prodes mihi amo plus cara minus. id est illa que sunt minoris valoris. Nota stolidū. i. stultū in gallo et notes dona pulchra sophie. i. sapientie in iaspide. ista seges. i. ista sapientia nil ꝓ nō et aliquid: non sapit aliquid stolido. i. stulto.

De lupo et agno.

Est lupus est agnus: sitit hic sitit ille: fluentem
Limite non equo querit vterq; sibi.
In ymmo bibit amne lupus: bibit agnus in imo
Hunc timor impugnat verba mouente lupo
Rupisti potumq; mihi riuiq; decorem
Agnus vtrūq; negat: se ratione tuens
Nec tibi nec riuo nocui: nam prona supinum
Nescit iter: nec adhuc vnda nitore caret
Sic iterū tonat ore lupus: mihi damna minaris
Non minor agnus ait: cui lupus: immo facis
Fecit idem tuus ante pater sex mensibus actis
Cum bene patrizes crimine patris obi
Agnus ad hec tanto non viri tempore: predo
Sic tonat, an loqueris furcifer: hunc q; vorat.
Sic nocet innocuo nocuus: causamq; nocendi
Inuenit: hi regnant qualibet vrbe lupi.

¶ In hoc apologo docet nos actor q̄ non debemus esse calūniantes siue calūniatores qđ ꝓbat p̄ ſram d. q̄ ꝺđā lupus ⁊ agn⁹ post esum sitientes venerunt ad quendā riuuiū. via tñ diuersa. qz in superiori pte lupus bibit/⁊ in inferiori agnus potauit. vidēs lup⁹ agnū potātē ait. Tu turbasti aquā ⁊ inundasti michi riuū. Agn⁹ vtrūq; negauit dicēs rationabilit. quō pōt hoc fieri: cū nō a me sed a te vnda fluat. nūq; aque retrorsuz currere pōt hoc ē eminēs. Tūc dixit lup⁹ agno tu minaris. rñdit agn⁹. non minor nec icedo ꝓtra te. dixit lup⁹. imo facis ⁊ nō est mirū q̄ patrizas. p̄ tu⁹ docuit te neḡciā. ser mēsib⁹ p̄sumpsit ꝓtra me litigare. rñdit agn⁹ nō viri tāto tpe. q. d. non fui tūc nat⁹ cū p̄ me⁹ mor tu⁹ est. Ait lup⁹. nūq̄d nō taces furcifer ⁊ apphenso eo cōtra iusticiā devorauit. Nota lup⁹ dr a lichon vlichā grece qđ est lup⁹ latine. in dr lichaon a lichā qđ est lup⁹ ⁊ on tot⁹: q̄si totus inimic⁹ in luxū: qz vsus de rapina: vt lupus: agn⁹ dr ab agnos grece qđ est cognoscere latine qz solo balatu cognoscit mr̄em suā. vl dr ab agnos grece qđ est pius latine. qz est aial valde piū. Allego p agnū debem⁹ intelligere deū creatorē nr̄m. plupū synagogā. i. impios iudeos q̄ turpiſ obiciētes dño dixerūt. destruis nr̄as leges: et violēta manu occiderūt eū. fruct⁹ talis est q̄ nō simꝰ calūniatores ⁊ nō inferamꝰ malū alicui iniuste vt fecit lup⁹ agno. ⁊ tales hoies sunt mali q̄ iuste opprimūt iustos ⁊ maxie potētes q̄ inferūt violētiā paupib⁹ simplicib⁹ vt agn⁹. ¶ Cōstrue lupus est agn⁹ est. hic. s. lup⁹ sitit. ille. s. agn⁹ sitit vterq; q̄rit sibi fluentē. i. riuū limite nō equo qz lup⁹ bibit in alto riuo. ⁊ agn⁹ in basso. lupus bibit in amne. i. in aq̄ summo. i. alto agn⁹ bibit in imo amne. timor impugnat hūc. s. agnū lupo mouēte. i. dicēte ꝟba sequētia sup. o agne sup. fedasti mihi potū q̄ ꝓ et decorē riui. i. claritatē aq̄ agn⁹ negat vtrūq; tuēs. i. defendēs se rōne ⁊ dicit ne ꝓ nō nō nocui tibi nec riuo nā vnda. i. aqua ꝓna. i. bassa nescit iter supinū. i. nō pōt ascēdere nec ipsa vnda caret adhuc nitore. i. claritate. lupus tonat. i. clamat iterū ore sic. i. taliter tu. s. minaris mihi dāna. agn⁹ ait. i. dicit nō minor. cui. s. agno lup⁹ ait. s. imo facis. p̄ tu⁹ fecit michi. s. idē ser mēsib⁹ actis. i. elapsis cū patrizes. i. assimilerī p̄ri tuo bñ obi crimine p̄ris agn⁹ ait. s. ad hec q̄ dicta sunt. ego. s. nō viri tāto tpe. p̄do. s. lup⁹ tonat. i. clamat sic. i. taliter. o furcifer an. i. nūq̄d loqris: q̄ ꝓ et lupus. s. vorat. i. devorat hūc scz agnū. hō. s. nocuus. i. nociu⁹ nocet sic. i. taliter innocuo. i. innocēti q̄ ꝓ ⁊ inuenit causā nocēdi. hi lupi regnāt qualibet vrbe. i. ciuitate.

De mure et rana.

MVris iter rūpente lacu venit obuia muri
Rana loquar/opem pacta nocere cupit
Omne genus pestis superat mens dissona verbis
Dum sentes animi floꝛida lingua polit
Rana sibi filo murem cōfederat:audet
Nectere fune pedem/rumpere fraude fidem
Pes coit ergo pedi/sed mens a mente recedit
Ecce natant/trahitur ille/sed illa trahit
Mergitur vt secum murem demergat/amico
Naufragiū faciens naufragat ipsa fides
Rana studet mergi:sed mus emergit et obstat
Naufragio:vires suggerit ipse timoꝛ
Miluus adest miserumqꝫ truci rapit vngue duellum
Hic iacet ambo iacent/viscera rupta patent
Sic pereant qui se pꝛodesse fatentur et obsunt
Disca t in actoꝛem pena redire suum.

¶In hoc apologo docet nos actoꝛ ne cogitemꝰ diuersa de salute alteriꝰ:ꝛ ne ꝓmitt tamꝰ ꝓdesse cū velimꝰ obeē. Et hoc ꝓbat ꝙ mus ꝙgēs iter ad locū vbi obuiauit ranę dicēti talia ꝝba. O mus trāsnata fluuiū illū ꝛ ego te ſuuabo ꝓmittēdo bonū cuꝫ gereret fraudē. Dū ergo ligaret pedē pedi ausa est fidēfrāgere. Ecce natant.rana mergit solito moꝛe. Sic litigantibꝰ illis miluꝰ supuenit rapiēs miserū duellū:sic viscera rupta fluūt. Allego.per ranā intellige coꝛpꝰ cuiuslibet hois. ꝙ murē aiam que mittit ad bona opa vel ad regnū deiꝫ coꝛpꝰ retragit eā:ꝛ sic miluꝰ .i.dyabolꝰ venit vtrūqꝫ rapiens.scꝫ coꝛpꝰ et aiam.fructꝰ talis est ꝙ nō ꝓmittamꝰ ꝓdesse cū possimꝰ nosmetipsos iuuare ꝛ volumꝰ obeē ¶Cō.lacu.i.aqua rūpēte iter muꝛi rana pacta.i. ꝓmissa opē muri cupit nocere:mēs dissona ꝝbis.i.locutio dulcis ꝛ deceptoꝛia supat oē genꝰ pestis:dū lingua florida.i.facūda ꝛ dulcis polit.i.oꝛnat sentes.i.spinas siue deceptiōes animi.i.coꝛdis rana ꝓfederat.i.cū ꝓmissiōibꝰ ligat murē sibi filo.i.cū filo audet nectere.i.ligare pedē fune ꝛ audet rūpere fidē fraude.pes.ſ.rane.coit.i.simul vadit pedi.ſ.muris ꝙ ꝓ ꝛ ambo pedes erant simul ligati.sed mēs.ſ.rane recedit a mēte.ſ.muris. Ecce aduerbiū demōstrādi ābo.ſ.rana ꝛ mus natāt:ille.ſ.mus trahit:ſꝫ illa.ſ.rana trahit.ſ.murē infra aquā cupiēs eū ſubmergere.rana.ſ.mergit. i.infra aquā mittit vt demergat murē secū.fides.ſ.rane faciēs naufragiū naufragat ꝛ periculū dat amico.ſ.muri. rana studet mergi:ſꝫ mus emergit.i.exit aquā et obstat naufragio.i.periculo.ipe timoꝛ suggerit.i.ministrat vires ipi.ſ.muri:qꝛ timebat mergi.miluꝰ adest.i.pns est:ꝛ capit duellū.i.bellū duoꝝ miseruꝫ vngue truci.i. crudeli:hic scꝫ miluꝰ iacet ambo.ſ.mus ꝛ rana iacent.viscera rupta patēt.i.vidētur illi.ſ.q̄ fatent ſe ꝓdesse ꝛ obsunt.i.nocēt pereant sic.i.talē pena discat redire in suuꝫ actoꝛē.i.factoꝛem.

De cane et oue.

IN cām canis vꝛget ouē sedet arbiter audit
Reddat ouis panē vult canis ille negat

Pro cane stat milu⁹ / stat lupus vultur: et instant
Panem quem pepigit reddere reddat ouis
Reddere non debet nec reddere iure tenetur
Et tamen vt reddat arbiter instat oui
Ergo suũ licet obstet hyems preuendit amictum
Et borcam patitur vellere nuda suo
Sepe fidem falso vendicat inertia teste
Sepe solet pietas criminis arte capi.

¶ Hic actor dicit q̃ nõ faciam⁹ alicui misero nec petrem⁹ damnũ: et hoc pbat p lit terã di. q̃ q̃dã canis calũnioſus poſcebat panẽ ab oue dicẽs cauſa mutui recepiſſe. Ouis negauit ſe accepiſſe ⁊ negauit ſe velle reddere cũ ꝯo ad iudiciũ eã traheret introduxit plures teſtes. ſ. miluũ: vulturẽ ⁊ lupũ q̃ ptẽ canis affirmabãt eſſe verã. introductũ habebat lupũ in iudicẽ: ſz tertius teſtz ſcz vultur ait. Cotã me accepit. Introduct⁹ milu⁹ ait. q̃re negas cũ accepiſti? ⁊ ſilr lup⁹ ait. Juſta eſt cauſa. Ergo ouis coacta falſis teſtib⁹ ſuã lanã vẽdidit: ſz hyẽs iã inſtaret: ⁊ reddidit q̃ nõ accepit. Allegoria. Per iudicẽ intellige deũ q̃ dicit. Qualẽ te inuenio talẽ te iudico. Per ouẽ intellige hoiem: p lupũ dyabolũ q̃ artat nos p teſtes. ſcz p miluũ angelũ. p vultur turpia pctã. p lupũ ſciã de illis q̃ min⁹ circa falſitatẽ ſepe exp̃mit veritas. vñ ſalomon Appetit⁹ rerũ alienaꝝ detrimẽtũ facit ꝓpaꝝ. ¶ Cõſtrue. canis vrget ouẽ i cauſam arbiter. i. iudex ſedet ⁊ audit cãm. ſ. canis vult vt ouis reddat. i. tradat ſibi panẽ. illa ſupple ouis negat. miluus ſtat pro cane. lupus ſtat pro cane. et vultur ſtat pro cane. inſtant oui ſupple dicentes. ouis reddat panem quẽ pepigit id eſt promiſit reddere cani. ſ. ouis nõ debet reddere panẽ. ſ. nec tenet reddere iure. i. ratiõe: et tñ arbiter. i. iudex inſtat oui vt reddat. Ergo ouis. ſ. p̃uẽdit. i. vẽdit ſuũ amictũ. i. ſuã lanã. ſz hyems obſtet. i. cõtrarieꝫ vel iſtet. i. appropinquet. ⁊ illa ouis. ſ. nuda ſuo vellere. i. ſua lana patiꝫ boreã. i. vẽtũ frigidũ. inertia. i. prauitas vendicat. i. acq̃rit ſepe fidẽ teſte falſo. pietas ſolet, vel dolet capi ſepe arte criminis: q; dicit q̃ hoies mali ſepe pauperes ⁊ iuſtos oppr̃imũt per falſam impoſitionẽ criminũ.

De cane gerente carnem.

DUm canis ore gerit carnẽ caro porrigit vmbrã
Umbra coheret aq̃s: has canis vrget aquas
Spem carnis plus carne cupit: plus fenore ſignũ
Fenoris: os aperit. ſic caro ſpeſq̃ perit
Non igitur debent pro vanis certa relinqui
Nam ſua ſi quis amet mox caret ipſe ſuis.

¶ In iſta fabula docet nos actor vt nõ amittam⁹ rẽ certã ꝓ re incerta. ſic q̃ caream⁹ ꝓpr̃iis dũ aliena petim⁹: qõ probat p canẽ d. q̃ q̃dã canis gerebat in ore carnez et trãſnatabat quẽdã fluuiñ. ⁊ trãſnatando vidit in flumine vmbrã quã volebat accipere: ⁊ putãdo ũbrã accipere pdidit carnẽ quã i ore gerebat. et ſic vtroq̃. Allego. p carnẽ debem⁹ itelligere regnũ celeſte p ũbrã trãſitoria hy⁹ mundi. p fluuiũ corp⁹ cuiuſliz hois. Non amittam⁹ ergo ꝓpetua gaudia de q̃bus certi ſumus. i. regnũ celoꝝ qõ nobis paratũ eſt ab origine mũdi. Fruct⁹ talis eſt vt pro rebus trãſitoriis hui⁹ mundi non amittamus eternã gloriam ¶ Cõſtrue. dnm pro qñ: quando canis gerit id eſt portat carnem ore caro porrigit. id eſt facit vmbram. vmbra coheret. id eſt apparet aquis. canis vrget has aquas. id eſt cogitur ſalire in aquis propter viſionem vmbre carnis. canis ſupple cupit plus ſpem carnis carne quã habebat in ore. cupit plus ſignum fenoris fenore canis ſupple. aperit os volens deuorare vmbram car-

nis q̄ p et caro cadit. et spes perit sic. i. talis. ⁊ sic p̄didit spē carnis habēde: ⁊ ipsam carnē quā habebat. igit certa nō debēt relinq̄ p vanis. i. incertis si q̄s. i. si aliq̄s amet. i. cupit nō sua ipe caret mox suis. s. rebus.

De leone et capra/oue et iuuenca.

UT ratione pari fortune munera sumāt
Sumunt fedus ouis capra iuuenca leo
Ceruus adest: ceruū rapiūt/leo sic ait/heres
Prime partis ero/nam mihi primus honor
Et mihi defendit partē vis prima secundam
Et mihi dat maior tertia iura labor
Et pars quarta meū nisi sit mea rumpet amorem
Publica solus habet fortior ima premens
Ne fortem societ fragilis vult pagina presens
Nam fragili fidus nesciet esse potens.

¶ In ista parte docet nos autor q̄ grām⁹ nobis societatē ciuilē ⁊ fugiam⁹ potentē qđ̄ p̄bat in lr̄a. vacca ouis et capra sumpserūt societatē cū leone vt q̄cq̄d fortuna daret eis diuisiōe sumerēt: q̄ cū venirēt ad syluā acceperūt ceruū ⁊ voluerūt illū dividere ⁊ accipe q̄libet ptē suā. Dixit leo. volo primā hr̄e ptē/q̄ nobilior sum. secdam q̄ honestior ⁊ fortior sum. Tertia iure mihi cedit q̄ pl⁹ cucurri. quartā vo q̄ tetigerit me inimicū hēbit: ⁊ sic leo sol⁹ obtinuit ceruū ⁊ illū sustulit Allegoria. p leonē itellige dyabolū. p ouē simpliciē hoiem p capram p̄tōrē p iuuencā superbiā p quā dyabol⁹ sp̄ nititur hoiem supare: et ad infernū ducere laborat. ¶ Cōstrue. ouis capra iuuēca. i. iuuenis vacca ⁊ leo sumūt fed⁹. i. faciūt inīt se cōuenientiā ⁊ p̄missionē vt sumāt mūera. i. dona fortune rōe pari. i. eq̄li ceru⁹ adest. i. p̄ns est rapiūt ceruū. leo ait. i. dicit sic. i. talis. ero heres. i. possessor p̄me ptis. s. cerui/nā p q̄ p̄m⁹ honor mihi. s. debet p̄ma vis. i. maior vis defēdit mihi secdaz ptē. s. cerui. q̄ fortior erat ceteris ⁊ maior labor. s. quē feci capiēdo ceruū dat mihi tertia iura. i. tertiā ptē cerui. ⁊ nisi q̄rta ps sit mea rūpet meū amorē. i. vos n̄ eritis amici mei. leo exn̄s. s. fortior p̄nēs ima. i. bassa. s. aialia hz publica. i. oia sol⁹ q. d. q̄ leo sol⁹ habuit totā p̄dā. i. totū ceruū. ⁊ alie bestie nihil habuerūt. p̄ns pagia. i. p̄ns scriptū vult ⁊ monet ne p̄ vt nō. vt fragilis nō societ fortē ⁊. nō faciat societatē vl̄ pactū cū forti. nā potēs nesciet eē fid⁹. i. fidel fragili. i. pauperi

De femina nubente furi.

FEmina dum nubit furi vicinia gaudet
Vir bonus et prudens talia verba mouet
Sol pepigit sponsam iouis aures terra querelis
Pertulit/⁊ causam cur foret egra dedit
Sole nec⁹ solo quid erit si creuerit alter
Quid patiar/quid aget tanta calor is hiems
Hic prohibet sermo letum p̄bere fauorem
Qui mala fecerunt vel mala facta parant.

¶ In hac fabula docet nos actor q⁹ de prauitate malorum nō debemus gaudere. ⁊ vt malis nō gaudeam⁹. qđ̄ p̄bat dicēs. Vicini cuiusdā mulieris celebrātis nuptias foris gaudebant: q⁹ latronē ducebat. inīt q̄s erat q̄dā sapiēs q̄ dixit illis talē fabulam.

Sol debebat ducere vxorē: sed o is terra interdixit ⁊ clamore magno iouī cōquesta est. ¶ Cū iupiter vero audiuit vocē querimonie ⁊ cām cognouit. iūdit terra q̄ per solem solū patior ⁊ tm̄ vxor q̄ pene deficio. Sz q̄d fieret si sol gnaret filios: ⁊ quo diuerteretur hyems: Allegoria. p solē ⁊ p filios solis intelligim⁹ filios latronis. per furem cuiuslibet hois oculū. per spēlā delectatiōes huius mūdi. q̄ si puenerit ad actū tūc gnabit filios q̄ opprimēt terrā. i. rōem per virū prudētiā q̄ suadet oculo ne videat vanitates huius mūdi q̄ cito trāseūt. ⁊ hoiem sept⁹ ducūt ad lapsum petrī. et hoc est qđ vult pn̄s fabula. ¶ Cōstrue. Dū p qn̄ qn̄ feia nubit furi. i. latroni victima gaudz ōdā. s. vir bon⁹ ⁊ prudēs monet. i. dicit talia ẏba. sol pepigit. i. subarrauit spōsā. ⁊ra ptulit aures iouis ārelis suis sup. ⁊ dedit cām cur foret egra. Ego. s. ⁊ra necor solo sole. i. p vnū solez. q̄d erit si alter sol sup. creuerit. i. nascaī ab hoc mr̄imonio: q̄d patiar: q. d. multū. q̄d aget. i. faciet tāta hyems. i. pestis caloris. hic sermo ꝓhibet p̄bere. i. dare fauorē letū. i. iocūdū his sup. q̄ fecerūt mala vel parāt malefacta.

¶ De lupo ⁊ grue.

Vxta lupū cruciat via gutturis osse retento
Mendicat medicam multa daturus opem
Grus promissa petit de faucib⁹ osse reuulso
Cui lupus. en viuis munere tuta meo
Nonne tuum potui morsu prescindere collum
Ergo tibi munus sit tua vita meum
Nil prodest prodesse malis/mens praua malorū
Immemor accepti non timet esse boni.

¶ In ista fabula declarat actor q̄ nil prodest benefacere malis hoibus: licet sint in agone mortis: quod probat dicens. q̄ cum quidā lupus male ⁊ auide carnes deuorasset sibi hesit os in gutture qđ propriis viribus nō potuit extrahere. opē medicis quesiuit ꝓmittēs magnā pecunie summā. ad quē grus veniēs ꝓpno collo i os ei⁹ posito. de gutture os extraxit. Cūq̄ egrotum sanasset domina grus sollicita pecuniā petūt lupo. cui lupus crudeli voce ait. Munus meum tibi sit hoc q̄ collū tuū nō prescidi cū posueras in guttur meū ⁊c̄. Allegoria. per lupū aliquē diuitē ⁊ potentē in agone positū intelligimus per gruem vero patrem spiritualē qui debet pro pnis aliquid facere. ⁊ mungit cum ipse cōualuerit semper benefacere. sed cum ad sanitatē reddit deo auxiliante promissa minime adimplet. sed perseuerat in suis malis operibus. ¶ Cōstrue. via gutturis arta. i. stricta cruciat lupum osse retento. s. in gutture: ⁊ ipse lupus. sup. daturus multa mendicat opē medicā. i. querit adutoriū grus petit promissa osse reuulso. i. extracto de faucib⁹ lupi sup. cui lupus ait sup. en. i. nunquid vitis tuta. i. secura meo munere. nōne potui prescindere. i. scindere tuū collū morsu. i. per meū morsum. ergo tua vita sit tibi meum munus. prodesse hominibus supple malis: nil pro non ⁊ aliquid non prodest aliquid mens praua malorū non timet esse immemor id est non memor boni accepti.

¶ De duobus canibus.

De partu querulā verborum nectare plenam:
Pro cane mota canis suscipit ede canem
Hec abit/illa manet: hec cursitat/illa quiescit
Sed tamen a partu rumpitur illa quies
Illa redit/redditq̄ sibi sua iura precatur
Obserat hec aurem/nec minus aure domum

Plus ꝓece posse minas putat/plus bella duobus
Nescit posse minas/plus ꝓece bella minis
Cum dolor hanc armet plus matrem filius armat
Sedit sola gregi causaqꝫ iusta perit
Non satis est tutum mellitis credere verbis
Ex hoc melle solet pestis amara sequi.

¶ In ista ꝑte docet actor aliud documētū d. q nō credam⁹ ꝟbis blādis ⁊ humilib⁹ malorū: ⁊ videam⁹ qualr aliqd ꝓcedere debeam⁹: qō ꝓbat d. q canis vnā fecit sibi domū ad qnā alia canis veniēs feru oppssa rogauit ad modicū tps vt posset parē in domo sua. illa ātate mota suscepit eā in domū suā: ⁊ pepit vnū catellū: et qñ pepit seruauit domū. ⁊ qñ venit alia canicula cui⁹ erat dom⁹ pcussit ad portā et dixit: amica api mihi. ⁊ illa obturauit aures ⁊ fortius seruit ostiū. itez dixit api. alia nō dedit ꝟbū. ⁊ tūc ipa incepit blādiri q illā apiret ⁊ noluit. postea incepit illa frangere ostiū: qr credebat bella plus valere ꝑcibus et minis. Postea dicit actor q hec canicula hēbat dolorē de domo sua quā nō potuit intrare. sed plus dolebat de catello quē dimiserat i domo. ⁊ postea oportuit q dimitteret domū suā. Allego. per domū intelligim⁹ cuiuslibet hois corpus vl domesticū hoiem. ꝑ aduenā dy abolū q cū sol⁹ intrat nūqꝫ vl raro vult exire caue a tali hospite q semper vult possidere cor tuū. sed repelle eū cū virtuosis opib⁹ tui corpis: ergo virtutib⁹ adheream⁹ vt dñm nr̄m ihesū xp̄z oipotentē obtineam⁹. ¶ Cōstrue. canis mota ꝑ alia sup. cane suscipit ede. i. domo canē querulā. i. ꝙquerētē de partu plenā nectare. i. dulcedie verbor̄. i. dulciter loquētē ⁊ humilit supplicantē. hec. s. canis suscipiēs aliā canē abit. i. recessit illa. s. canis suscepta manet in domo sup. hec. s. canis suscipiēs cursitat ꝟbū frequēta tiuū illa. s. canis suscepta q̄escit. i. reqescit: sed tñ illa q̄es. i. reqes rūpit a ptu. i. ppt ptū. q. d. q illa canis suos caniculos ibidē pepit illa. s. canis q recesserat et alterā in domo suscepat redit: qꝫ ꝑ ⁊ ꝑcak reddi sibi sua iura. i. suā domuz. hec. s. canis q erat ifra domū obserat. i. claudit aurē nec obserat min⁹ domū aure tūc illa canis q erat extra. s. putat minas posse plus ꝑce ⁊ putat bella posse pl⁹ duob⁹. s. minis ⁊ ꝑce: nescit minas posse pl⁹ ꝑce ⁊ nescit bella pl⁹ posse minis cū dolor armet. i. cruciat hāc. s. canē filius. i. caniculus q erat ifra domū suā clausus armat plus mr̄em canis sup. q s. erat infra domū sedit sola gregi. i. cū suis caniculis qꝫ pro ⁊ causa iusta pit qr alia nō potuit recupare domū suā. credere verbis dulcib⁹ ⁊ mellitis nō est satis tutū id est securū: pestis amara solet sequi ex hoc melle. i. dulcedine verborū.

¶ De colubro ⁊ rustico.

Dum niue canet hum⁹ glacies dū sopit aquarū
Cursus in colubrū turbida seuit hyems
Hunc videt hunc reficit hominis clementia ventū
Tēperat huic tecto: temperat igne gelu
Oze sedit virus coluber/sic toxicat edem
Hospes ait colubro non rediturus abi.
Non erit coluber: nec vult exire/sed heret
Amplectensqꝫ virū sibila dira mouet
Reddere gaudet homo neqꝫ pro melle venenum
Pro fructu penā: pro pietate dolum.

¶ Hic docet actor q prauus homo multū gaudet qñ reddit malū pro bono sicut co

luber. et qñ reddit penã ꝓ bñfactis .ꝛ dolũ ꝓ pietate: quod ꝓbat p litterã frigore vigente videlz ꝛ gelu q̃dã hõ inuenit serpentẽ semiuiuũ: ꝛ cã pietatis sustulit eũ de ꝛa portãs eũ domũ ꝛ seruãs eũ: sanus efficit ꝛ vires ꝓpꝛias assumpsit. Et post modicũ tꝑis serpẽs bñ nutritus ꝛ refocillatus dixit ei hospes. exi de domo. coluber vero noluit exire sꝫ magis domũ illã suo veneno fedauit. Allegoria. p colubꝛũ dyabolũ. per rusticũ coꝛpus hois. ꝓ venenũ ꝓaua opa: qꝛ cũ aliqñ ꝓtñ facis: tũc dyabolus magis te peccare volẽs exire de domo. i. de coꝛpe tuo nõ vult. ¶ Constrne. dũ ꝓ qñ: qñ humus. i. ꝛa canet. i. albet niue. i. ꝓpter niuẽ: et dũ glacies. i. gelu sopit. i. retinet cursus aquarũ. hyems turbida seuit in colubꝛũ hõ reficit. i. nutrit hũc. s. colubꝛũ. ꝛ tẽperat huic. s. colubꝛo ventũ tecto. i. in domo sua tẽpat huic. s. colubꝛo gelu. i. frigus igne .i. ꝑ ignẽ ipm calefaciẽdo coluber serit virus oꝛe ꝛ toxicat edẽ. i. domũ sic. i. talẽ. hospes. s. hõ ait. i. dicit colubꝛo. abi. i. recede nõ rediturus. coluber nõ exit nec vult exire. sed heret. i. stat qꝫ ꝓ ꝛ amplectẽs virũ mouet. i. facit sibila dira. i. clamoꝛes crudeles hõ neqꝫ. i. malus gaudet reddere venenũ ꝓ melle. i. malũ ꝓ bono. ꝛ gaudet reddere penã ꝓ fructu. i. ꝓ vtilitate. ꝛ gaudet reddere dolũ. i. fraudẽ ꝓ pietate.

¶ De aſello ⁊ apꝛo.

AVdet aſellus apꝛum riſu tentare ꝓteruo
Audet iners foꝛti dicere frater aue
Vibꝛat aper ꝓ voce caput: nam verba ſuperbit
Reddere ſed dentem vix tenet ira trucem
Sus tamen iſta mouet: vilem dens nobilis eſcam
Spernit: deſidia tutus es ipſe tua
Non debet ſtolido ledi ꝓudentia riſu
Non ſtolidus doctum debet adire iocis

¶ Hic docet actoꝛ debere ſimplicibus ꝓcere: ſtultos vero deſpicere q̃ audẽt meliꝛibus inſultari. Aliq̃ eñ hoies, calũnias ſolent aliꝭ inferre: qõ ꝓbat in lꝛa di. q̃dã aſellus occurrens dño apꝛo ait. o mi frater aue. aper indignatus iacuit diſſimulans irã. ſed vibꝛauit caput ſuũ dicens intra ſe. abſit a me vt de vili carne dentes meos coinquinẽ. Allego. p apꝛũ ſpiritualẽ: per aſellũ ſecularẽ: quia ſepius ſeculares detrahũt bonis hominibus religioſis ꝛ caſtis: ꝛ monachi ꝛ alĳ boni viri multociens erũt aliꝭ in deriſum: ꝛ ad vltimũ tales coꝛã deo in deriſione ꝓmanebũt ꝓpter eoꝝ neqcias. ¶ Conſtrue. aſellus iners. i. piger audet tẽtare apꝛũ riſu ꝓteruo. i. ſubdolo. ꝛ aſellus inꝫ iners audet dicere foꝛti apꝛo. o frater aue. aper vibꝛat. i. libꝛat caput ꝑ voce. nam ſuperbit verba reddere. i. dare ſed ira vix tenet dentẽ trucẽ: ſus mouet iſta verba dens nobilis ſpernit vilẽ eſcam tu es tutus tua deſidia. i. pigricia. ꝓudentia id eſt ſapientia ſeu ſapiens homo non debet ledi riſu ſtolido: nec ꝓ nõ ſtolidus debet adire id eſt aggredi doctum id eſt ſapientem iocis.

¶ De mure ruſtico ⁊ vꝛbano.

RVſticus vꝛbanum murẽ mus ſuſcipit edẽ
Cõmodat ⁊ menſam menſaqꝫ mente minoꝛ
In tenui menſa ſatis eſt immenſa voluptas
Nobilitat viles frons generoſa dapes
Facto fine cibis vꝛbanum ruſticus adit
Vꝛbani ſocius tendit in vꝛbis opes
Ecce penu ſubeunt: inſeruit amicus amico

Inuigilant mense:fercula mensa gerit
Commendat conditq; cibos clementia vultus
Conuiuam satiat plus dape frontis honor
Ecce sere clauis murmurat:et ostia latrant
Ambo timent:fugiunt ambo:nec ambo latent
Hic latet:hic latebras cursu mendicat inepto
Assuitur muro reptile muris onus
Blanda penu clauso parcit fortuna timori
Ille tamen febrit teste timore tremit
Exit qui latuit timidum sic lenit amicum
Gaude carpe cibos:hec sapit esca fauum
Fatur qui timuit:latet in hoc melle venenum
Fellitumq; metu non puto dulce bonum
Quam timor obnubit non est syncera voluptas
Non est sollicito dulcis in ore fauus
Rodere malo fabam q̃ cura perpete rodi
Degenerare cibos cura diurna facit
His opibus gaude qui gaudes turbine mentis
Pauperiem ditet pax opulenta mihi
Hec bona solus habe que sunt tibi dulcia soli
Det pretium dapibus vita quieta meis
Finit verba/redit/preponit tuta timendis
Et quia summa timet tutius ima petit
Pauperies si leta venit ditissima res est
Tristior immensas pauperat vsus opes.

¶ Hic docet actor q̃ citius debemus diligere parũ cũ securitate q̃ multũ cũ tribulatione ⁊ impedimẽto:quod pbat p litterã di. Mus q̃dã vrbanus iter agebat et receptus in hospitiũ muris agrestis q̃ mensã sibi posuit:gaudẽs de aduẽtu suo: ordea grana ⁊ talia multa intulit. mus vrbanus reddit sibi grates.s.rustico muri.⁊ ecõuerso petiuit vt secũ comederet.cũ vero ingressi sunt quoddã celariũ vbi ederẽt cõia sua venit dñs celarij ⁊ reserauit ostiũ ⁊ mures pterriti ceperũt huc ⁊ illuc currere: vrbanus vo mus notis cauernis securus se abscõdit agrestis vo ignorans quo fugeret p pietes fugit ⁊ vir nõ captus euasit. postea q̃ dñs celarij egit illud qõ volebat facere recessit:⁊ clauso ostio iterq; ruenerũt mures piter.de q̃bus ait vrbanus muri rustico. cõede de istis epulis:abijce timores tuos.alter mus dixit.in isto cibo latet amaritudo q; comedi cũ timore / certe malo rodere fabã in cauernula mea secure ⁊ viuere in paupte q̃ si haberẽ tecũ oẽs cibos de mũdo.⁊ his dictis reuersus est i domũ suã Allego.p murẽ rusticũ intelligimus bonos hoies spũales de securitate sp letos:per vrbanum pranos hoies ⁊ seculares semp gaudentes tã de illecebris q̃ de vtilitate.

¶ Cõstrue. mus rusticus. s. habitãs in rure siue in campis suscipit. i. recipit vrbanũ. i. morãtẽ in vrbe ede. i. in domo sua. q̃ p ꝛ cõmedat mẽsa. ꝛ mẽsa est minor mẽte. q. d. q̃ volũtas eius erat magna sz̃ potestas parua voluptas. i. delectatio est satis i mensa tenui. i. parua. frõs. i. facies muris rustici generosa. i. iocũda nobilitat dapes viles mus sup. rusticus, adit murẽ sup. vrbanũ facto fine cibis et mus rusticus sup. socius muris sup. vrbani tẽdit in opes. i. ad diuitias vrbis i. ciuitatis. ecce subeũt. i. intrant penu: amicus. s. mus vrbanus inseruit. i. seruit amico. s. muri rustico inuigilãt mẽse. i. attẽdũt epulis mensa gerit. i. portat fercula. i. cibaria. clementia vultus. i. faciei cõmendat. i. dat q̃ p ꝛ cõdit. i. ꝓparat cibos honor frontis. i. faciei saciat cõuiuã. i. murẽ rusticũ plus dape. i. cibarijs ecce clauis murmurat. ostia latrãt. i. clamant ambo timent/ambo fugiũt: nec p ꝛ nõ ꝛ ambo nõ latẽt hic s. mus vrbanus latet. i. se abscõdit hic. s. mus rusticus mendicat. i. q̃rit latebras. i. tenebras cursu inepto. i. veloci vel nõ cõsueto onus reptile muris assuk. i. cõiungitur muro. q. d. q̃ quẽadmodũ serpentes reptando. i. ventrẽ ꝓtra terrã trahẽdo vadũt sup terrã sic ꝛ iste mus reptãdo sicut ꝛ ipsi serpentes se ꝓpe pedẽ muri posuit fortuna blanda. i. suauis parcit timori pennaclauso. q. d. q̃ qñ famuli vel ancille q̃ intrauerãt penu recesserũt portasq̃ clauserunt timor discessit ab eis tñ ille. s. mus rusticus febuit ꝛ tremit timore teste. i. testificante mus vrbanus sup. q̃ latuit erit ꝛ lenit. i. applaudit sic. i. taliter amicũ timidũ. s. murẽ rusticũ di. o amice sup. gaude: carpe. i. cape cibos. hec esca sapit fauũ. i. mel. mus rusticus sup. qui timuit fatur. i. loquitur venenũ latet in hoc melle. q. d. q̃ amaritudo vel periculũ latet in his delicijs ꝛ epulis q̃ p ꝛ non puto bonũ felitũ. i. amarũ metu. i. propter metũ esse sup. dulce. i. delectabile. voluptas. i. delectatio quã timor obnubit. i. associat non est sincera. i. libera vel pura. q. d. q̃ delectatio habita cũ timore nõ est placida ꝛ fauus nõ est dulcis in ore sollicito. i. timoroso. malo rodere fabã q̃ rodi ꝓpete. i. ꝓpetue. cura diurna facit degenerare cibos tu qui gaudes turbine mentis gaude his opibus. pax opulenta. i. magna ditet mihi pauperiẽ meã sup. tu sup. habe solus hec bona que dicta sunt sup. que s. bona sunt dulcia tibi soli. vita quieta dat preciũ meis dapibus. mus rusticus sup. finit verba ꝛ redit. s. extra ciuitatẽ ad domũ suã et ꝓpouit. i. anteponit tuta. i. secura timendis. i. rebus dubitabilibus: ꝛ quis timet. i. dubitat summa. i. alta petit tutus. i. securius ima. i. bassa. si pauperies venit leta est res dituissima. vsus tristior pauperat opes immensas. i. magnas.

¶ De vulpe ⁊ aquila.

Dum vulpes aquilã ꝓ rapta ꝓle perungit
Velle precum predam reddere nescit auis
Preda gemit: nidiq̃ cibus timet esse guloſi
Sed redimit natos vtilis arte parens
Arborem zonat stipulis ⁊ vimine truncum
In stipulam docto dirigit ore facem
In pullos aquile consurat copia fumi
Hanc timet ⁊ vulpem prouida placat auis
Non [illegible] audeat quis maior obesse minori
Cum bene maiori possit obesse minor.

¶ hic docet actor ne q̃s noceat inferioribus vt nõ incẽdat ab aliqua flãma. vñ salomon. Qui tutus. ꝛc. ꝛ hoc ꝓbat per lram di. Quedã aqla rapuit catulos cuiusdã vulpis quos portauit pullis suis ꝓ cibo. vulpes aquilã rogauit vt sibi redderet catulos suos. aquila vero verba vulpis sprenit: vt pote superiores spernunt inferiores. vulpes vero lignis ꝛ stipulis siccis congregatis circũdedit arborẽ ꝛ intrusit facẽ in medio lignor. in tñ q̃ fumus ꝛ flamma erirent. Aquila vero timens natos suos perire vulpi catulos reddidit. Allego. per vulpẽ quẽlibet hoiem. per filios bona opera que aquila. i. dyabolus separabit ducendo ad filios suos. id est ad opera illicita. tandem

ria vulpes.i.ille qui ieiunādo ⁊ orando intendit facere.i.metere gratiā spūs sancti: et sic catulos suos.i.bona opera de manibus eripit dyaboli.fructus talis est vt non inferamus iniuriā minori. ¶Construe. dū pro qñ.quando vulpes perungit aquilā pro ple rapta.auis nescit reddere predā melle.i.dulcedine precū:preda gemit.q̄ p et timet esse cibus nidi gulosi.sed parens.i.mater vtilis redimit natos arte.i.ingenio.vulpes sup.zonat.i.circūdat arborē vimine.i.virgis: et dirigit facē.i.ignē in stipulā ore docto.s.flando copia fumi cōūrat.i.tendit in pullos:⁊ tamen anis ꝓuida.i. sapiens placat vulpem quis.i.aliquis existens supple maior non sit qui studeat obesse.i.nocere minori cum minor possit bene obesse.i.nocere maiori.

¶De testudine ⁊ aquila.

Pes aquile predo testudinis aera findit
Hanc sua concha tegit:cornua longa patent
Hoc monitu cornix aquilam premunit ineptum
Fers onus.ita fiet vtile crede mihi
Quod geris in concha cibus est.tibi surripit illū
Concha cibum:conchamq̄ frange cibusq̄ cadet
Ut concham lanies pro viribus vtere sensu
Hanc si celsa cadat saxea franget humus
De se stultus homo subuersus turbine lingue
Corruit et fortes ista procella rapit.

¶Hic docet actor vt caueamus dare prauū cōsiliū:⁊ vt nihil cōtra naturā faciamus quod ꝓbat.d.Quedā aqla rapuit testudinē ⁊ inter altas nubes portauit:et testudo inter conchā tacēs nullo potuit piculo ledi.sed cū cornix quedā obuiauit aqle dixit optimā predā fers:sed ea vti nō poteris nisi fracta sit viribus.⁊ cepit dicere dans cō siliū. vola inq̄t supra alta aera ⁊ respice deorsū vbi sunt loca saxosa. dimitte ergo q̄ fers ⁊ cōchis fractis vteris escis.⁊ vsa est.Allego.p testudinē lucifer/p aqlā ⁊ cornicē ꝑtus dei intelligit q̄ lucifer p superbiā aqlonē voluit ascēdere et silis esse deo quē dns virtute sua deiecit in infernū. sicut em̄ testudo cecidit ita dyabolus de celo cecidit. ¶Construe.pes aquile exis sup p̄do.i.raptor testudinis.i.illius alialis findit.i.diuidit aera.i.volat per aerā sua cōcha.s.testudinis tegit.i. cooperit hanc.s.testudinem longa cornua patent.i.vidētur cornix illud aial premunit.i.adulatur aquilā hoc monitu. o aquila sup.fers onus ineptū.i.turpe crede mihi:ac ꝓ et onus sup.fiet vtile illud sup.quod geris.i.portas in concha est cibus cōcha surripit tibi illū.s.cibū frāge conchā q̄ pro et cibus cadet.tu sup.vtere sensu.i. sapienter pro viribus vt lanies.i. frangas conchā.humus.i.terra saxea.i.lapides franget.hāc.s.cōchā si cadat celsa.i. alta vel de alto. hō stultus subuersus turbine lingue corruit de se.i.p seipsum et ista procella.i.prauitas seu falsitas rapit.i.decipit fortes.i.potentes ⁊ diuites.

¶De vulpe ⁊ corvo.

Vulpe gerente famē corui gerit arbor ⁊ escā
Ore gerens corvus:vulpe loquente silet.
Corue decore decens cignum candore parentas
Si cantu placeas plus aue quaq̄ places.
Credit auis:picteq̄ placent preludia lingue.
Dum canit vt placeat:caseus ore cadit.

Hoc fruitur vulpes: insurgunt tedia coruo
Asperat in modico damna dolore pudor
Fellituin patitur risum quem mellit inanis
Gloria: vera parit tedia falsus honor.

¶ Hic docet actor vt videamus quare laudemur/ & vt non adhibeamus fidem verbis lepidis & adulatoriis qđ probat dicēs. Quidā coruus caseum rapiens in arbore sedit. qđ videns vulpes ait. O corue nō est tibi similis in pulchritudine nisi sit cignus tā magnus est decor tuus sed vocē tuam nō audiui: vtinā audirē ipsam tu laueris a me inter omnes aues. volens aūt coruus ostendere vocē suā & placere pro cantū emisit caseū humi: quē vulpes rapiēs deuorauit. Allego. q nulla opa debes facere propter laudē humanā sed propter deū/ ne te cōsciētia ledat. per coruū intelligimus quemlibet holem. per caseū opa vel aiam. per vulpē dyabolū. dyabol⁹ ei semper laudat et implet cor hois superbia. & ille superbiēs emittit caseum. i. bona opera vel animam. vulpes. i. dyabolus veniens capit illam. ¶ Cōstrue. vulpe gerē te famē arbor gerit coruū. & coruus gerens. i. portās escā ore silet. i. tacet vulpe loquēte o corue decēs. i. pulcher decore. i. pulchritudine parentas. i. assimilaris vel parentas cignum illam auem candore. i. albedine si pro quia/ qz placeas. id est places mihi. s. cantu. i. per cātum tuū places mihi sup. plus quacz aue. i. qualibet alta aue. auis. s. coruus credit: qz pro & preludia. i. verba ficta lingue picte. i. false. s. vulpis placent. s. corno dū pro qñ: qñ coruus sup. canit vt placeat. s. vulpi caseus ore cadit. i. ab ore corui vulpes fruitur. i. vtitur hoc s. caseo. tedia insurgunt corno. pudor asperat id est multiplicat i asperitate siue dolore dāna in dolore modico. i. paruo. q. d. q si alicui accidat aliquod malū: & inde supueniat pudor. i. verecūdia magis dolet propter pudorē qz propter ipsius mali passionē. ille sup. qnē gloria inanis. i. vana mellit. i. mulcet patitur risum fellitū. i. amarū honor falsus parit tedia vera. i. dolores.

¶ De leone & apro.

IErectit miserū grauitas annosa leonem
Ingtaciat corpus corqz senile gelu
Instat aper pensat pro veteri vulnere vulnus
Frontis eum telo thaurus vtroqz fodit
Seuit asellus iners & frontem calce sigillat
Hec solo gemitu vindicat acta leo
Omnia que vici me vincunt omnia. dormit
Uis mea: dormit honor: dormit honoris opus
Cui nocui nocet ille mihi: multisqz peperci
Qui mihi non parcunt pro pietate nocent
Hunc timeat casum qui se non fulcit amico
Nec dare vult felix quam miser optat opem.

¶ Hic docet actor q nos debemus esse mansueti & benivoli quotiēs in aliqua dignitate ponimur & vt percamus miseris & afflictis qđ probat dicēs. Quidā leo grauatus senectute iacuit in quodam prato suum trahendo spm: quē videns aper appropinquans sibi & iratus spumās pprijs dentibus crudeliter inuasit. deinde quidam thaurus superueniēs eundem suis cornibus perfodit. asinus etiam cum suis pedibus ferratis fregit sibi frontem. & ait leo. Cū ad me currerēt benivolus recepi et nō lesi: qbus peperci mihi nō pcūt: qz vident me sine viribus esse infirmū et decrepitū.

Fructus talis est. Monet nos actor per exempla docens nos mansuetos esse in dignitate: ne ab aliquo pristinā iniuriā patiamur. Allego. q̄ quisquis fulciat se amicis ⁊ non sit superbus. per aprū superbiā. per thaur̄ conscientiā. per asinum tedia. hec o. ⁊ aduenunt supra quemlibet leonē. i. hominē in extremitate vite sue. ¶ Cōstrue grauitas annosa. i. senectus irrectit. i. innectit leonē miserū: cr̄ pro et gelu inglaciat id est frigidat corpus senile. i. antiquū cr̄ pro et cor. s. leonis aper. i. porcus siluestris instat. i. appropinquat leoni sup. ⁊ pensat. i. cogitat facere sup. vulnus pro vulnere veteri. i. antiquo thaurus fodit. s. leonē. vtroq̄ telo. i. cū vtroq̄ cornu frontis. i. capitis asellus iners. i. piger seuit. i. furit ⁊ sigillat frōtem. s. leonis calce. i. cū pede. leo vindicat hec acta. i. facta solo gemitu. ac si dicat q̄ ipse leo non poterat se vindicare de predictis: qr̄ senex ⁊ impotens erat preterq̄ gemendo et dicebat. Oia illa sup. q̄ ego vici oia illa sup. vincunt me ad maiorē expressionē mea vis. i. potestas dormit. illocui ego nocui nocet mihi: cr̄ pro et peperci multis qui nō parcūt mihi sed nocēt pro pietate. i. loco pietatis ille sup. qui non fulcit. i. munit se amico timeat hunc casum. nec pro non miser nō vult dare opē quā felix. i. bonus optat. i. requirit.

¶ De catulo et asino.

Murmuris ⁊ caude studio testatur amorē
Nūc lingua catulus nūc pede palpat herum
Gaudet herus: comit cr̄ canē / comitēq̄ ciborū
Efficit: alludit turba ministra cani
Arte pari similesq̄ cibos: simulemq̄ fauorem
Lucrari cupiens inquit asellus iners
Me catulo prefert vite vigor vtile tergum
Nec fructu placeo sed placet ille ioco
Ludam ludo placens sic ludit tempore viso
Ut ludo placeat ludit et instat hero
Blandiri putat ore tonans humeroscq̄ priorum
Pressit mole pedum se putat esse pium
Clamat herus: vult clamor opem / subit ordo clientū
Multa domat multo verbere claua reum
Quod natura negat nemo feliciter audet
Displicet imprudens quando placere putat.

¶ Hic docet actor ne quis indignum sibi ingerat officiū: ⁊ ne faciat op⁹ nature contrarium: quod probat dicēs. Quidā asinus cernēs quotidie dñm suum blandiri catulo ⁊ videns ex mēsa cibari ⁊ impinguari ex omni mēte q̄uersus ad se dixit postq̄ animal immundissimū sicut canis diligitur. ¶ Ego magis dñs meus diliḡeret me si sibi obsequiū familiare ostenderē / cū nobilior sim ⁊ vtilior catulo. Cum aūt sic locutus fuisset videns dñm suū occurrit ei per spatulas saliēs ⁊ leuans pedes priores ⁊ ponens supra humeros dñi sui ab vtroq̄ latere / lingua eum lingebat / et spumis ex ore fluentibus vestes eius maculauit. ⁊ dñs ita fatigat⁹ magna voce clamauit / serui aūt exaudientes dñm clamantē et occurrer̄ūt ⁊ asinum verberauer̄ūt. abeūtes aūt asinū quasi mortuū reliquer̄ūt. Allego. quicquid facias nō debes propter vanam gloriā huius mundi facere / sed propter deum / ne vitio veniat super te ⁊ cōfusio magna. per canem intellige bonos ⁊ spirituales homines quos nutrit de⁹ gratia spūs sancti. per asinum seculares malos qui spirituales contemnūt / qr̄ cū eis no

lūt habere gratiā ⁊ amorē dei tandē in alis operib⁹ cōfundūtur sicut asinus. ¶ Construe. catulus testatur amorē studio murmuris. i. garrularitat ⁊ cande. ⁊ palpat. i. tangit herū. i. dñm nūc lingua nunc pedib⁹ herus gaudet/cū p ⁊ comit canē/cū p et efficit canē. s. comitē. i. sociū ciborū turba ministrās. i. seruiēs hero. s. allidit canē. i. ludit cū cane. s. asellus iners. i. piger cupiens lucrari similes cibos cū p et similē fauorē .i. amorē siue gratiā inquit. i. dicit nitor vite mee. s. prefert. i. premittit me catulo vti le tergū prefert me catulo. s. nec pro ⁊ nō placeo fructu. sed ille. s. canis placet loco. i. ludo. ego. s. placēs ludo ludā sic. i. taliter. ⁊ ludit tpe viso asin⁹. s. ludit vt placeat hero. i. dño instat. i. appropiquat ipsi hero. i. dño asin⁹. s. tonās. i. clamās ore putat blā diri cū p ⁊ humero pressō. i. oppressō mole. i. pōdere pedū prior putat se esse prior. i. dulcē et placidū. her⁹ clamat. clamor vult opem. ordo clientū. i. seruitorū subit. i. venit et multa clana. i. multitudo clauarū ⁊ aliorū baculorū domat. i. castigat siue verberat asinū. s. reum. i. culpabilē ꝺbere multo. i. magno siue p magnā verberationez nemo audet facere. s. feliciter illud. s. quod natura negat. imprudēs. i. stultus displicet qñ putat placere.

De leone et mure.

HRigida sopito blanditur silua leoni
Cursitat hunc murum ludere prōpta cohors
Pressus mure leo murē capit: ille precatur
Ille preces vibrat supplicat ira preci
Hec tñ ante mouet animos quid mure perempto
Laudis habet/summū vincere parua pudet
Si nece dignetur murem leo nonne leoni
Dedecus/et muris ceperit esse decus
Si vincat minimū summus/sic vincere fraus est
Uincere posse decet/vincere crimen habet
Si tñ omne decus sit laus/sic vincere laus est
Et decus hoc minimo fiet ab hoste minus
De precio victi pendet victoria/victor
Tantus erit victi gloria q̄nta fuit
Mus abit ⁊ grates reddit: si reddere possit
Spondet opem solus/fit mora parua dies
Nam leo rhete subit: nec prodest viribus vti
Sed prodest querulo murmura damna loqui
Mus redit: hunc cepit/cernit loca/vincula rodit
Hac ope pensat opem: sic leo tutus abit
Rem potuit tantam minimi prudentia dentis
Cui leo dans veniam se dedit ipse sibi
Tu qui summa potes ne despice parua potentem.

Nam prodelle potest si quis obelle nequit.

¶ Hic docet nos actor q̄ nō offēdam⁹ miserū. sed sum⁹ misericordes simplicibus: qđ probat di. Mures dormiēte leone erāt in silua. prigit q⁹ va⁹ eorū curreret sup caput leonis quē ille pede suo apprehēdit et ille ita cōphensus rogauit veniam dicēs. Da mihi veniā eo q⁹ te dormientē grauiter offendi. leo distulit cogitās vtrūq; .s. si vlcisci an ignoscere deberet. crimē est mihi magnum muri tñ fere interfecto pepcit et euz dimisit. post paucos ꝯo dies leo incidit rhetia ꝙ suis viribus vti nō potuit maxima voce rugiēs. mus aūt vt audiuit ad eū ipetuose veniēs. inq̄t. ne timeas parē tibi gratiā reddā et incepit secare dētib⁹ ꝙ rodere neruos siue cordas ꝙ laxauit art⁹ illius ingenio. sic mus captum leonē liberauit restituendo siluis. sic ne q̄s miseros ledat. nā pdesse potest si q̄s obesse nequit: tunc ira p̄ci supplicat: cum preces amittuntur. ꝛc. Allegoria. per leonē patientes benignos et nobiles intelligimus. p murem paupes qui sepissime nobiles offendere p̄sumūt: q̄s homo nobilis posset offēdere sed nō vult cogitans qualē laudē habeo in paupere si ledā eū: tandē ille nobilis opprimitur. et non pōt penitentia vti/sed precib⁹ pauperis liberabitur. ¶ Construe. silua frigida blāditur leoni sopito. i. dormiēti cohors. i. societas prompta murū. i. illoz aialiū cur sitat (verbū frequētatiuū) ludere huc. s. prope leonē dormiētem leo pressus. i. fatigatus mure capit murē. ille. s. mus precat leonē. s. ille scz leo vibrat. i. refutat preces. s. muris/ira. s. leonis supplicat prece. s. muris tñ leo. s. mouet. i. dicit hec. s. que sequūt animo. i. in suo animo. quid laudis habes mure perēpto. pudet. i. verecūdū est summum. i. potentē vincere parua. i. debiles et pauperes. si leo dignetur occidere. s. murem nece. i. morte nonne. i. nunquid dedecus est leoni: ꝙ ceperit esse dec⁹ muris. q. d. q̄ sic si summ⁹. i. potens vincat minimñ. i. debilē et fragilē vincere sic. i. taliter. ꝙ vti. ci posse vincere. decet. i. decens est et vincere habet crimen dedecus. tamē si oñe decus sit laus vincere est laus sic. i. taliter. ꝙ hoc decus. s. vincendi sic: fiet min⁹ ab hoste minimo. victoria pendet. i. dependet de precio victi. victor erit tantus q̄nta fuit gloria/victi. mus abit et reddit grates si possit. i. potest reddere. mus. s. solus spondet. i. promittit opem leoni si locus affuerit: mora fit et dies parua fit nam pro quia: quia leo subit. i. intrat rhete. nec pro et nō/ꝙ vti viribus non prodest ipsi leoni sup. sed loq̄ damna nur murmure. i. mur muroſe conquerendo dāna que sibi acciderant prodest leoni. s. mus redit ad leonē sup. et reperit hunc. s. leonez cernit. i. respicit loca et rodit. s. vincula. i. rhetia: mus sup. pensat. i. recompensat opem hac ope. leo tutus. id est securus abit. id est recedit prudentia dentis minimi. supple mur⁹ potuit rem tantam. i. tam magnā. s. liberare leonē de vinculis cui. s. muri leo dans veniā dedit se sibi. Tu qui potes summa. i. magna ne p et nō ꝙ nō despice potētē parua: nā p q̄ si q̄s. i. si aliquis neq̄t obesse. i. nocere. tñ. s. potest prodesse.

De miluo infirmo.

Nobi mole iacet miluus: matrēq; precatur
Ut superis pro se det sacra detq; preces
Pater ait: mi nate deos et sacra deorum
Lesisti/recolunt impia facta dii
Criminis vltores pensant pro crimine penam
Dum sacra turbasti pena timenda fuit
Te cogit timor esse pium: te pena fidelem
Hic timor hec pietas cum nece sera venit
Qui maculat vitam mundas cur incolit aras
Quem sua facta premunt cur aliena leuat.

¶ Hic docet nos actor vt vitā inhonestam ꝙ conscientiam lesam non habeamus: q⁹ in delicijs deo orationes acceptabiles nō sunt: qđ pbat. d. qđam miluꝰ egrotās roga

ulit matrē suam et pro eo oraret ⁊ offerret sacrificia vt placaret deos: cui mater ait o fili sepe deos offendisti ⁊ sacrificia eoꝝ turbasti rapiendo pullos et holocaustoꝝ carnes. dū vindicāt tua facta: et seipsos vlciscuntur nō prodest tibi tua ofa: qz iam in agone penitens facta tua turpia habēt morbū. timere debueras qñ ipsis multa rapueras. Allego. p unius pravos homes qui in extremitate vite positi recurrūt ad cōscientiā videntes q̄ male egerūt: tunc volūt penitentiā agere: sed tunc tarde est. et sic vltimū morte opprimūtur ꝓpter sua mala opa. Fructꝰ talis est q̄ cōmisso malo audet in suis malis loca sctā circuire. ¶ Construe. muluus iacet mole. i. ponderе morbi .i. infirmitatis. q̄ ꝓ et precatur matrē vt det sacra. i. sacrificia q̄ ꝓ et pces superis. i. dīs supioribus fabulose loquēdo mr̄ sit. i. dicit. o mi nate lesisti deos et sacra. i. sacrificia deoꝝ. dū recolunt. i. recordāt impia facta. i. tua peccata sine forefacta dū vltores. i. vindicatores seu punitores criminis. i. pcti pensant dare vel facere penā ꝓ crimine. pena fuit timēda dū. i. qñ turbasti sacra. s. deos timor cogit te esse piū tu es ꝓꝰ ꝓpter timorē quē habes de eterna dānatione ⁊ pena. s. futura facit te esse fidelē hic timor venit cū nece sera. i. tarda. ⁊ hec pietas venit. s. cū nece sera. i. tarda. q. d. q̄ debuisset morti anteq̄ tāta mala ꝓpetrasset cur ille. s. qui maculat vitā. s. pctis incolit. i. adorat aras mūdas. i. altaria et sacrificia ecclesie. et cur ille. s. quem sua facta. i. pctā premūt. i. opprimūt leuat aliena. s. facta vel peccata.

De irundinibus et aliis auibus.

q. VT linum pariat de lini semine semen
Nutrit humus: sz aues tāgit irūdo metu
Hic ager hoc semē nobis mala vincla minatur
Vellite pro vestris semina sparsa malis
Turba fugit sanos monitus vanosq̄ timores
Arguit: exit humo semen et herba viret
Rursus irundo monet instare pericula: rident
Rursus aues: homines placat irundo sibi
Cūq̄ viris habitans. cantu blanditur amico
Nam preuisa minus ledere tela solent
Jam metitur linum: iam fiunt rhetia: iam vir
Fallit aues/iam se conscia culpat auis
Utile consilium qui spernit inutile sumit
Qui nimis est tutus rhetia iure subit.

¶ hic docet nos actor vt nō spernam⁹ cōsiliū bonū: qz q̄ bonū cōsiliū spernit malū inuenit. vel nō spernam⁹ ꝓsilia salutifera recta ⁊ vtilia: hoc est ne cadam⁹ in opprobria q̄ꝰ ꝓbat dicēs. Cū aues essent parit cōgregate ⁊ volētes ire ad spaciū inuenerū quēdam rusticū seminantē linū in campo: et hoc pro nihilo tenuerūt. videns hoc irundo dixit alijs auibus. hoc est malū ꝓ nobis: qz ex isto lino fiūt rhetia cū q̄bus capiemur venite euellamus eū. aues vero irūdinē deriserunt. deinde vt fructificauit semē iterum irūdo dixit eis. malum est hoc venite euellamus illud. nā cū creuerit exinde fient rhetis et humanis possimus capi artibus. Oēs verba irūdinis deriserūt respuentes eius cōsiliū. videns hec irūdo ad homes se trāstulit siue trāsfert vt tuta esset subiciens se eis. Aues vero q̄ respuerūt modice valētes audientes cōsiliū irūdinis rhetibus retente sunt. Ille vo securus vivit q̄ nō habet q̄ timeat. Allego. Tu debes insudare bonis opib⁹: ne dyabolus te seducat ab eis. Per aues intelligim⁹ pctōres. ꝓ irūdinē spirituales q̄ semꝑ monent eos vt se abstineāt: illi vo respuētes monitiones venit dyabolus et rapit per rhetia. i. per opera mala et deducet eos ad infernum.

¶ Cõstrue. humus. i. terra nutrit semẽ lini vt pariat linũ de semine lini: ꝫ irũdo tã=
git. i. alloquit aues metu. hic ager et hoc semẽ minãt nobis vincla. i. vincula mala.
vellite. i. eradicate semina sparsa vestris malis. turba. s. auiũ fugit monitus sanos. s.
irũdinis ꝙ ꝓ et arguit. i. reprehendit vanos timores. semẽ. s. lini exit humo. i. ab hu
mo ⁊ herba viret. irũdo monet rursꝰ. i. iterato istare. i. obuiare pericula. aues ridẽt
rursus. irũdo placat hoies sibi ꝙ ꝓ et irũdo. s. habitãs cũ viris blãditur cantu ami=
co. i. dulci. nã ꝓ q: quia tela ꝓuisa solẽt ledere minꝰ. linũ metitur iam. i. de ꝓsenti vir
fallit. i. decipit iam. i. de presenti aues anis ꝓscia. i. rea siue culpabilis culpat se iam
. i. de presenti. ille. s. qui spernit cõsiliũ vtile sumit cõsiliũ iutile. ille. s. q̃ est tutus nimis
subit. i. intrat rhetia iure. i. ratione.

Finit primus liber fabularũ. Incipit secundus de gentibus volentibus regem.

HAbula nata sequi mores et pingere vitam
Tangit quod fugias quodq; sequaris iter
Rege carens nec regis inops sine rege: nec exlex
Ibiq; iugo gessit attica terra iugum
Libertas errare negãs se sponte coegit
Et pudor ob legem fortior ense fuit
Ne libitum faceret regem plebs libera fecit
Et que non potuit pellere iussa tulit
Rex cepit laniare truces: punire nocentes
Queq; leuanda leuans: queq; premẽda premens
Hos onerat nouitas ciues in lege nouella
Quod leuiter possent vix potuere pati
Urbem triste iugum querula ceruice ferentẽ
Esopus tetigit consona verba mouens

¶ In pricipio huiꝰ scdi libri nos docet actor q̃ nõ subdamꝰ nos alicui potẽrie vt cor
rectioni. Ille enĩ secure viuit q̃ nõ habet quẽ timeat: vt ꝓbat in fã dicẽs. Athenien
ses liberi ⁊ simplices rege carẽtes bona volũtate sibi seruiebãt. sꝫ adepti praua cõsi
lia regẽ sibi ꝓstitui petierũt inter se q̃ improbos cõpesceret. potẽtes puniret. quo fa
cto multi terrebãtur et puniebãt sed q: graue erat pati plebiscita ⁊ leges qõ erat
eis incõmodũ detuabãt cõuersi in penitẽtiã. Allego. o tu q̃libet es nõ vẽdas liberta
tẽ tuã pro tẽporalib⁹: ne pueuias in dãnationẽ ꝑpetuã: p athenienses intelligim⁹ xp̃i
anos quos xp̃s redemit suo ꝑcioso sanguine. ¶ Cõstrue. fabula nata sequi mores et
pingere. i. scribere vitã tãgit. i. demõstrat qõ fugias. i. fugere debeas ⁊ tãgit iter qõ
sequaris. terra attica. i. sic appellata carẽs rege. nec ꝓ ⁊ nõ nõ inops. i. paup regis. i.
propt̃ carentiã regis nec exlex. i. nõ sine lege rege. i. sine rege vel rege carẽte: ⁊ sine iu
go. i. sine seruitute portauit iugũ. i. seruitutẽ libertas negãs errare. i. deuiare coegit
se sponte. i. q̃ habitãtes illius terre subiuiserũt se spõte iugo. i. seruituti regis et pu=
dor. i. verecũdia fuit fortior. i. crudelior ense ob legẽ. i. propter legẽ quã dedit eis rex
plebs existens. s. libera fecit. i. ordinauit regẽ ne faceret libitũ. i. voluntatẽ suã ⁊ intu
lit iussa. i. ꝑcepta que nõ potuit pellere. i. tollere. rex leuãs queq; leuanda scz tallias
et redditus sive emendas et premens. id est opprimens queq; premenda. id est op=
primenda cepit laniare. id est verare siue punire truces. id est crudeles ⁊ malefacto
res et punire nocẽtes. nouitas onerat hos ciues in lege nouella. potuere pati vix il=
lud supple quod possent pati leuiter si non fecissẽt regẽ. Esopus monẽs: id est dicẽs

verba consona tetigit vibem ferentem iugum.i.seruitutē ceruice.i.in cepte querela.id est conquerente.

De ranis petentibus regem.

QUm nihil auderet ludentes ledere ranas
Supplicuere ioui ne sine rege forent
Jupiter huic voto risum dedit/ausa secundas
Rana preces:subitum sentit in amne sonum
Nā ioue dante trabem/trabis ictu flumine moto
Demersit subitus guttura rauca timor
Placato rediere metu videre tigillum
Stando procul regem pertimuere suum
Ut nouere trabem per se non posse moueri
Pro duce fecerunt tercia vota ioui
Jra iouem mouit:regem dedit.intulit idrum
Idrus hiante gula cepit obire lacum
Clamitat ecce lacus morimur/pie iupiter audi
Jupiter exaudi iupiter affer opem
Nos sepelit venter nostri sumus esca tyranni
Aufer cedis opus/redde quietis opes
Jlle refert:emptum longa prece ferte magistrum
Vindicet eternus ocia spreta metus
Omne boni precium nimio vilescit in vsu
Fitq; mali gustu dulcius omne bonum
Si quis habet qđ habere decet sit letus habendo
Alterius non sit qui suus esse potest.

¶Hec fabula rñdet precedēti pcordās cū ea:in cui⁹ pcordatiōe dicit actor q; nō subij ciamus nos alicui ptāti cū sim⁹ liberi.qđ probat dicēs.rane neminē timētes ⁊ in palude libere ludētes rogauerunt iouē vt haberēt regē.Cū vero peterēt iupiter risit: sed ranis sero clamātib⁹: trabs desup cecidit de celo i medio fluminis loco regis data.trabs ꝙo flumīe moto ranas pterritas diu tacere coegit: sed tādē rane redierūt placido motu respitiētes trabē et vidētes q; nō erat nisi vnū lignū ascēderūt desup ⁊ illudebāt.iterū pducere fecerūt ioui vota.Jupiter cōmot⁹ misit eis idrū loco regis q̄ mox singulas ranas deuorauit,rane ꝙo sciētes se perditas clamabāt. O iupit succurre nobis q; morimur oēs.Jupiter ait.Dederā vobis regē hnmilē quē renuistis ⁊ clamastis:sustinete ergo qđ habebitis.Allego.p iouē deū intelligim⁹.p ranas iudeos q̄s cū educeret de terra egypti tētauerūt eū dicētes Nūqđ panē poterit dare ad mādducādū:de⁹ ꝙo misit eis mānā de celo.illi aūt p crapulā noluerūt cōtenti eē ⁊ iterū deū ad irā puocauerūt.tandē de⁹ misit eis coturnices:q; multi ex eis pus mortui sunt q̄s pmedusset.¶Con.dū p qñ:qñ nihil p nō ⁊ aliqđ nō auderet ledere ranas ludētes rane.s.supplicuere ioui illi deo (scz fabulas)ne forēt.i essēt sine rege.iupiter ille de⁹ dedit risum huic voto.i.oroni.rana ausa facere.s.sedas pces sentit sonū

ſubitã in amne.i.in aqua.nam p qr:qr ione dãte trabẽ in flumle.i.aqua moto.i.mota icta trabis.timor ſubitus ſcz trabis demerſit.i.ſubmerſit guttura rauca.ſ.ranas q: audito trabis ſonitu oñes ille rane ſub aquis fugerunt nõ audentes exire pre timore.metu placato.i.pretermiſſo.rane.ſ.rediere videre tigillũ.i.trabem q pretimuere ſiũ regem.ſ.trabẽ ſtando procul.i.a longe vt pro poſtẽ: poſtẽ nouere.i.nouerũt trabẽ non poſſe moueri per ſe fecerũt tercia vota ioui pro duce.i.vt haberẽt regem.ira mouit.i.cõmouit iouẽ et iupiter.ſ.dedit regem.ſ.ranis.q intulit.i.intus poſuit ydrũ.i.colubrũ.q.d. q poſuit colubrũ infra lacuz.i.ranas exiſtentes in lacu gula hiante.i.aperta lacus clamitat.i.rane exiſtenkes in lacu clamitãt O iupiter ecce morimur o iupiter pie audi nos ſup.iupiter exaudi.iupiter affer.i.preſta opem.vẽter.ſ.colubri ſepelit nos et ſumus eſca nr̃i tyr̃ni.ſ.colubri aufer.i.tolle opus cedis.i.mortis.ſ.colubrũ et redde opes quietis.i.libertatis.ille.ſ.iupiter refert.i.dicit ferte .i.ſuſtinete magiſtrũ.ſ.regẽ emptũ lõga p̃ce.met⁹ eter⁹.i.merot perpetuus in quo ꝑpetuo critis exiſtẽtes ſub regis poteſtate vindicet otia ſpreta.i.libertates in q̃bus eratis dũ rege carebatis.oñe preciũ boni vileſcit in nimio vſu:q̃ p et oñe bonũ fit dulcius guſtu mali.i.p guſtationẽ mali. Si q̃s.i.ſi aliq̃s habet illud.ſ.q̃ decet.i.decens eſt habere ſit letus.i.iocund⁹ habẽdo illud.ſ.ille.ſ.qui põt eſſe ſuus.i.in ſua poteſtate et libertate nõ ſit alterius.

De accipitre et columbis.

ACcipitrem milui pulſurum bella columbe
Accipiunt regem.rex magis hoſte nocet
Incipiunt de rege queri q̃ ſanus eſſet
Milui bella pati q̃ ſine marte mori
Quicquid agas ſapienter agas:q̃ reſpice finem
Ferre minora volo ne grauiora feram.

¶ hic docet actor ne incurram⁹ peius periculũ vel malũ: q: inter duo mala minus malũ eſt eligẽdũ:q̃ ꝓbat di. Quedã colũbe volentes turbationẽ milui euadere accipitrem in regẽ elegerũt:ſub cui⁹ poteſtate et defenſiõe ſe ſaluas putabãt.iſte vero fingens culpã et corruptionẽ faciẽs cepit eas deuorare magis q̃ miluus.tunc ex illis ait vna.leui⁹ q melius eſſet pati bella milui q̃ ſub accipitris ptãte eſſe.Allego. plus valet aliq̃d pati ꝓpter deũ q̃ ꝓpter gloriã huius mundi. p columbas pctõres qui dyabolũ ſibi in regẽ elegrrunt q̃ trahit ad infernũ vbi eſt fletus et ſtridor dẽtiũ Accipiter debet dici ſcõm but.in ſumma ſua q nõ ancipiter. ¶ Cõſtrue.colũce accipiũt accipitrẽ regẽ.i.p rege pulſur̃.i.depulſurũ bella milui.i.illi⁹ auis q̃ defenderet eas miluo.rex accipiter nocet magis.ſ.colubis hoſte.i.miluo eas deuorãdo colũbe .ſ.incipiũt q̃ri.i.cõqueri de rege.i.de accipitre.dicẽtes.ſ.q pati.i.ſuſtinere bella milui eſſet ſanius.i.ſecurius.i.leui⁹ q̃ mori ſine marte.i.ſine bello ipſius milui.agas ſapienter q̃quid agas.ſ.q reſpice finẽ.ſ.actus tui.volo ferre.i.pati minora ne p vt et non feram.i.patiar grauiora.i.peiora.

De fure et cane.

AVre vocante canem ꝓtẽſo munere panis
Spreto pane canis talia verba mouet
Ut ſucam tua dona volunt:furtiq̃ laborant
Eſſe locum/panem fero cuncta feres
Fert munus mea damna tuum/latet hamus in eſca
Me priuare cibo cogitat ille cibus
Non amo nocturnũ panem plus pane diurno

Aduena plus noto si placet hostis hero
Non rapiet nox vna mihi bona mille dierum
Nolo semper egens esse semelqz satur
Latratu tua furta loquar/ni sponte recedas
Hic silet ille manet:hic tonat ille fugit
Si tibi quid detur cur detur respice:si des
Cui des ipse nota/teqz gulose doma

¶ Hic docet actor ne amittam⁹ ppetua vt intelligam⁹ q̄z vtile et q̄z inutile sit ad tē pus bñ viuere ⁊ ad tēp⁹ e gere qđ pbat di. Quidā furveniēs ad domū cuiusdā patris familias vidēs canē impedientē loca furti porrexit panē volens eū placare. Cui canis dixit. Nō das hūc panē gratis:sed vt rapias que custodio. si te sustinerē auferres que cupio. q̄s mihi panē daret deinceps cum fame fuero motus. nolo gustu amittere cibū perpetuum. tuā gratiā vel tua munera nolo vt os meū cesset imo potius latrabo ⁊ familiā suscitabo et te furē inuocabo:si manes non silebo. Allego. iste fur est demon p̄sentās bona opera huius mundi vt possit auferre animā quā deus dedit tibi. p domū/deum. per canē quēlibet hoiem cauentē se a dyabolo. ¶ Construe. fure vocante canē munere pretenso. i. presentato. s. cani per ipm furē canis mouet. i. dicit talia verba pane spreto. i. refutato. o fur. s. tua dona volūt. i. requirūt vt ego. s. sileam ⁊ taceā q̄z pro et laborant locū. i. occasionē furti esse. i. adesse si fero. i. si porto vel accipio panē. s. quē mihi p̄stas feres. i. portabis siue furaberis cuncta. s. bona mei dñi tui munus fert mea damna ham⁹ latet in esca ille cib⁹. s. tuus panis cogitat primere me cibo. i. pane dñi mei nō amo plus panē nocturnū. i vnius noctis. panē diurno. i. quotidiano. aduena. i alienus nō placet mihi plus noto. i. cognito. ⁊ hostis nō placet mihi plus hero. i. dño meo vna nox non rapiet. i. nō tollet mihi bona mille dierum nolo esse egens. i. paup semp. q̄z p et satur semel ego. s. loquar. i. manifestabo tua furta latratu nisi recedas spōte hic scz canis silet. i. tacet ille scz fur manet. hic scz canis tonat. i. latrat. ille scz fur fugit. si q̄d. i. si aliquid detur tibi respice cur. i. ppter qđ detur tibi. ⁊ si. s. des ipse. i. tuipse nota. i. considera cui des. q̄z p et o gulose doma. i. castiga te. s. per sobrietatem.

De succula ⁊ lupo.

Vult lupus vt pareat maturū succula fetum
Seqz noui curā spondet habere gregis
Sus ait:hac cura careas/mihi nolo ministres
Horrent obsequiū viscera nostra tuum
Procul vt tutos liceat mihi fundere fetus
Procul et pietas hec erit apta mihi
Pro natis natura iubet timuisse parentes
Fine dato verbis hic abit illa parit
Tempore non omni non omnibus omnia credas
Qui misere credit creditur esse miser.

¶ Hic docet actor vt malis ⁊ peruersis nō credam⁹ nec eorū cōsilia. q̄s probat dicēs Cum sus quedam partu ꝓueniret venit ad eam lupus dicens O sus pariasq̄z vicio vt fungar obstetricis vice:generes fideliter ⁊ custodiam locum diligenter. Succula vidēs lupū loqui fallaciter/cōsiliū et munitionē repudiauit di. Ne cures de gra

meo.qz uolo te grauare p hāc custodiā sed si recesseris secure pariā.qz olim tu ⁊ mater tua fuerūt neq̄.recedēte eo statim pepit illesa.q̄ si credere voluisset infelicissime pepisset.Allego.p lupū dyabolū:p suē hoiem q̄ ptermittit delectationē huius mūdi et natis.i.bonis opibus repellit dyabolū a se.¶Cōstrue.lupus vult.i.rogrit vt succula.i.illud ai al pariat fetū.i.suos succulos.qz p ⁊ lupus sup.spōdet.i.promittit se habere curam gregis noui.i.succulorz.sus ait.i.dicit tu sup.careas hac cura.nolo q̄ tu sup.ministres.i.seruias mihi nra viscera.i.nostri succuli horrēt.i. abhorrēt tuū obsequiū.i.tuū seruitiū.I.i.vade recede pcul.i.longe vt licet.i.licitū sit mihi fundere.i. parere fetus.i.natos tutos.i.securos I.i.recede pcul.⁊ hec pietas erit apta.i.cōueniens mihi natura iubet pro natis.i.pro filijs.fine dato verbis.hic.s.lupus abit.i.recedit illa.s.sus parit.non credas oīa oibus loquentibus sup.nō oīi tpe.i.in aliquo tempore.ille supple qui credit misere.i.temere creditur.i.dicitur esse miser.

¶De terra que murē peperit.

TErra tumet tumor ille gemit gemitusq̄ fatetur
Partum:fere perit sexus vterq̄ metu
Cum tumeat tellus monstrat se magna daturam
Horrent ⁊ trepidant ⁊ prope stare timent
In risum tumor ille redit:nam turgida murem
Terra parit/iocus est quod fuit ante timor
Sepe minus faciunt hoies qui magna loquantur
Sepe gerit nimios causa pusilla metus.

¶Hic docet ne terreamur ab his q̄ nō sunt timēda.⁊ ne timeamus eos q̄ garrulant qz̄ pbat di.Quidā mons inflabat q̄si volēs aliq̄d parere:ita q̄ ois terra circūquaq̄ turbata fuit:iz post gemitus mōs pepit murē.fama huius post diuulgata est.vñ q̄ magis moribūdi erāt qualuerūt p ioco illū timorē hñtes.Allego.p murē magnates q̄ pauperibus minantur ⁊ eos occidere volūt.demū ille timor redit in risus.Fructus talis est.nolite timere illos q̄ corpus occidere volūt.iz illū q̄ corpus ⁊ aiam occidere pōt.¶Cōstrue.terra tumet.i.inflat ille tumor gemit.qz p ⁊ gemit⁹ fatet.i.notificat partū.vterq̄ sexus.s.vir ⁊ mulier perit fere.i.q̄si metu.i.pre timore cū tellus tumeat mōstrat se daturā magna.hoies ⁊ mulieres sup.horrēt.i.dubitāt ⁊ trepidāt.i.cursitant ⁊ timēt stare ppe.ille tumor redit.i.vertitur in risum.nā p qz:qz terra turgida .i.inflata vel grossa parit murē et illud sup.quod fuit timor ante.i.prius est iocus.i. ludus vel risus.hoies sup.qui loquuntur magna faciūt sepe minus q̄ loquātur sup. causa pusilla.i.parua gerit nimios metus.i.magnos metus.

¶De lupo ⁊ agno.

QUam grege barbato dum ludit iunior agnus
Tendit in hunc lupus dissona verba mouens
Cur olidam munda sequeris plus matre capellam
Lac tibi preberet dulcius ipsa parens
Est prope festina matrem pete munere matris
Lac bibe/nam seruat vbera plena tibi
Agnus ad hec:pia capra mihi lac dulce propinat
Hc:vice matris alit/me vice matris amat.

Nec mihi sed domino prodest me viuere: viuo
Ut metat a tergo vellera multa meo
Ergo mihi prestat nutriri lacte caprino
Quam lac matris habes mergar in ore tuo
Omnes vincit opes securam ducere vitam
Paupertas nihil q̄ miser vsus opum
Nil melius certo monitu/nil peius iniquo
Consilium sequitur certa ruina malum.

¶ Hic docet actor vt non adhereamus iniquo consilio videtes qs sit qui cōsulat: qs ꝓbat di. Quodā agno ludēte inter capras lup⁹ trāsiēs de ꝓpe ait illi. Capra non est mater tua tñ hāc fetidā ⁊ insudā quare sequeris ⁊ cū si mr̄ tua esset daret tibi lac dulcius. pete ergo et ḡre illā que te genuit et tulit te in ventre nouē mensib⁹. Agnus ait Attñ nō quero illā q̄ me genuit. sed eā q̄ me diligit ⁊ nutrit loco matris. Agn⁹ timēs ab hoc grege discedere dixit. mihi nō ꝓdest viuere cū dño meo q̄ colligit multa vellera de dorso meo. meli⁹ est igitur mihi viuere de lacte caprino q̄ repascere fauces tuas matrē petēdo. Allego. ꝓ agnū quēlibet hoiem. ꝓ lupū dyabolū. ꝓ capras delectationes hui⁹ mūdi. Fruct⁹ talis est q̄ aliqs cōuersus nō debet exire claustrum ob delectationes hui⁹ mūdi ne veniat dyabolus deducēs eū in ignē eternū. ¶ Cōstrue. q̄ ꝓ qñ: qñ agn⁹ iunior ludit cū grege barbato. i. antiq̄ lup⁹ tēdit. i. ꝓfert ꝟba dissona. i. discordantia mouēs in hunc. s. agnū cur seq̄ris capellā olidā. i. fetētē pl⁹ matre mūda. ipsa parēs. i. mr̄ ꝑberet. i daret tibi lac dulci⁹ ipsa parēs. s. i. mater est ꝓpe festina. i. ꝓpera huc accedere pete. i. ḡre matrē: ⁊ bibe lac munere mr̄is. nā ꝓ qz mr̄. s. seruat tibi vbera plena. s. lacte agn⁹ dixit. s. ad hec. s. q̄ dicta sunt capra pia ꝓpinat. i. ministrat mihi lac dulce: et alit. i. nutrit me vice mr̄is. i. loco mr̄is et amat me vice mr̄is nec pro et nō/⁊ me viuere nō ꝓdest mihi sed dño meo. s. vino. vt ipe dñs me⁹. s. metat. i. sumat multa vellera. i. multas lanas in meo tergo. id est dorso siue corpe ergo nutriri lacte caprino p̄stat mihi q̄ ego. s. hñs lac mr̄is mergar. i. deuoter in tuo ore. ducere vitā securā vincit. i. superat oēs opes. i. diuitias miser vsus opū. i. diuitiarū nihil ꝓ nō ⁊ aliqd. nō est aliqd q̄ pauptas. nil ꝓ nō et aliqd. aliqd nō est melius certo monitu. ⁊ nihil ꝓ nō et aliqd nō est peius iniq̄ monitu certa ruina. i. malum siue dānū sequitur cōsilium malum.

De viro et eius cane.

ARmauit natura canē pede: dente iuuenta
Hic leuis hic mozdax foztis et inde fuit
Tot bona furatur senium: nam roboze pziuat
Cozpus/dente/genas ⁊ leuitate pedes
Hic lepozem pzendit/fauces lepus exit inermes
Illusum domini verberat ira canem
Reddit verba canis: dum me pia pertulit etas
Nulla meū potuit fallere pzeda pedem
Defendit semi culpam laus ampla iuuente
Nunc mea bis cecidit/facta pzioza vigent
Nullus amoz durat nisi fructus seruet amozem.

Fabu. Eso. C. i.

meo.qz uolo te grauare p hāc custodiā sed si recesseris secure pariā.qz olim tu ⁊ mater tua fuerūt neāā.recedēte eo statim pepit illesa.q̄ si credere voluisset infelicissime pepulsset.Allego.p lupū dyabolū:p suē hoiem q̄ ptermittit delectationē huius mūdi et natis.i.bonis opibus repellit dyabolū a se.¶ Cōstrue.lupus vult.i.redrit vt succula.i.illud aial pariat fetū.i.suos succulos.qz p ⁊ lupus sup.spōdet.i.pmittit se habere curam gregis noui.i.succulorū.sus ait.i.dicit tu sup.careas hac cura.nolo q̄ tu sup.ministres.i.seruias mihi nāa viscera.i.nostri succuli horrēt.i. abhorrēt tuū obsequiū.i.tuū seruitiū.J.i.vade recede pcul.i.longe vt licet.i.licitū sit mihi fundere.i. parere fetus.i.natos tutos.i.securos J.i.recede pcul.⁊ hec pietas erit apta.i.cōueniens mihi natura iubet pro natis.i.pro filijs.fine dato verbis.hic.s.lupus abit.i.recedit illa.s.sus parit.non credas oīa oibus loquentibus sup.nō oīi tpe.i.in aliquo tempore.ille supple qui credit misere.i.temere creditur.i.dicitur esse miser.

¶De terra que murē peperit.

TErra tumet tumor ille gemit gemitusqz fatetur
Partum:fere perit sexus vterqz metu
Cum tumeat tellus monstrat se magna daturam
Horrent ⁊ trepidant ⁊ prope stare timent
In risum tumor ille redit:nam turgida murem
Terra parit/iocus est quod fuit ante timor
Sepe minus faciunt hoīes qui magna loquantur
Sepe gerit nimios causa pusilla metus.

¶hic docet ne terreamur ab his q̄ nō sunt timēda.⁊ ne timeamus eos q̄ garrulant qz̄ pbat di.Quidā mons inflabat q̄si volēs aliq̄d parere:ita q̄ ois terra circūquaqz turbata fuit:ꝫ post gemitus mōs pepit murē.fama huius post diuulgata est.vñ q̄ magis moribūdi erāt qualuerūt p ioco illū timorē hītes. Allego.p murē magnates q̄ pauperibus minantur ⁊ eos occidere volūt.demū ille timor redit in risus.Fructus talis est.nolite timere illos q̄ corpus occidere volūt.ꝫ illū q̄ corpus ⁊ alam occidere pōt.¶ Cōstrue.terra tumet.i.inflat ille tumor gemit.qz p ⁊ gemitus fatet.i.notificat partū.vterqz sexus.s.vir ⁊ mulier perit fere.i.q̄si metu.i.pre timore cū tellus tumeat mōstrat se daturā magna.hoies ⁊ mulieres sup.horrēt.i.dubitāt ⁊ trepidāt.i.cursitant ⁊ timēt stare ppe.ille tumor redit.i.vertitur in risum.nā p qz:qz terra turgida .i.inflata vel grossa parit murē et illud sup.quod fuit timor ante.i.prius est iocus.i. ludus vel risus.hoies sup.qui loquuntur magna faciūt sepe minus qz̄ loquātur sup. causa pusilla.i.parua gerit nimios metus.i.magnos metus.

¶De lupo ⁊ agno.

QUm grege barbato dum ludit iunior agnus
Tendit in hunc lupus dissona verba mouens
Cur olidam munda sequeris plus matre capellam
Lac tibi prebere dulcius ipsa parens
Est prope festina matrem pete munere matris
Lac bibe/nam seruat vbera plena tibi
Agnus ad hec:pia capra mihi lac dulce proprinat
Me:vice matris alit/me vice matris amat.

Nec mihi sed domino prodest me viuere: viuo
Ut metat a tergo vellera multa meo
Ergo mihi prestat nutriri lacte caprino
Quam lac matris habes mergar in ore tuo
Omnes vincit opes securam ducere vitam
Paupertas nihil ꝙ miser vsus opum
Nil melius certo monitu/nil peius iniquo
Consilium sequitur certa ruina malum.

¶ Hic docet actor vt non adhereamus iniquo consilio videtes qs sit qui cōsulat: qꝫ pbat di. Quodā agno ludēte inter capras lupꝰ trāsiēs de ppe ait illi. Capra non est mater tua tñ hāc fetidā ⁊ insudā quare sequeris: cū si mr̄ tua esset daret tibi lac dulcius. pete ergo et ꝓre illā que te genuit et tulit te in ventre nouē mensibꝰ. Agnus ait Attñ nō quero illā q̄ me genuit. sed eā q̄ me diligit ⁊ nutrit loco matris. Agnꝰ timēs ab hoc grege discedere dixit. mihi nō ꝓdest viuere cū dño meo q̄ colligit multa vellera de dorso meo. melꝰ est igitur mihi viuere de lacte caprino ꝙ repascere fauces tuas matrē petēdo. Allego. p agnū quēlibet hoiem. p lupū dyabolū. p capraz delectationes huiꝰ mūdi. Fructꝰ talis est q̄ aliqs cōuersus nō debet exire claustrum ob delectationes huiꝰ mūdi ne veniat dyabolus deducēs eū in ignē eternū. ¶ Cōstrue. ꝙ pro qñ: qñ agnꝰ iunior ludit cū grege barbato. i. antiq̄ lupꝰ tēdit. i. ꝓfert ꝓba dissona. i. discordantia mouēs in hunc. s. agnū cur seqris capellā olidā. i. fetētē plꝰ matre mūda. ipsa parēs. i. mr̄ ꝓberet. i. daret tibi lac dulcꝰ ipsa parēs. s. i. mater est ppe festina. i. ppera huc accedere pete. i. ꝓre matrē: ⁊ bibe lac munere mr̄is. nā p qꝫ mr̄. s. seruat tibi vbera plena. s. lacte agnꝰ dixit. s. ad hec. s. q̄ dicta sunt capra pia ppinat. i. ministrat mihi lac dulce: et alit. i. nutrit me vice mr̄is. i. loco mr̄is et amat me vice mr̄is nec pro et nō/⁊ me viuere nō ꝓdest mihi sed dño meo. s. vino. vt ipe dñs meꝰ. s. metat. i. sumat multa vellera. i. multas lanas in meo tergo. id est dorso siue corpe ergo nutriri lacte caprino ꝓstat mihi ꝙ ego. s. hñs lac mr̄is mergar. i. deuoter in tuo ore. ducere vitā securā vincit. i. superat oēs opes. i. diuitias miser vsus opū. i. diuitiarū nihil p nō ⁊ aliqd. nō est aliqd ꝙ pauptas. nil p nō et aliqd. aliqd nō est melius certo monitu. ⁊ nihil p nō et aliqd nō est peius iniq̄ monitu certa ruina. i. malum siue dānū sequitur cōsilium malum.

De viro et eius cane.

ARmauit natura canē pede: dente iuuenta
Hic leuis hic mordax fortis et inde fuit
Tot bona furatur senium: nam robore priuat
Corpus/dente/genas ⁊ leuitate pedes
Hic leporem prendit/fauces lepus exit inermes
Illusum domini verberat ira canem
Reddit verba canis: dum me pia pertulit etas
Nulla meū potuit fallere preda pedem
Defendit semi culpam laus ampla iuuente
Nunc mea vis cecidit/facta prioza vigent
Nullus amor durat nisi fructus seruet amorem.

Quilibet est tanti munera quanta facit
Magnus eram dū magna dedi/nūc marcidus annis
Vileo de veteri mentio nulla bono
Si laudas quod eram/quod sum culpare pteruum
Si iuuinem recipis/pellere turpe senem
Se misere sciat seruire qui seruit iniquo
Parcere subiectis nescit iniquus homo.

¶ Hic docet actor ne corripiam⁹ senes ac debiles: qr tpe iuuētutis erant amabiles ⁊ fortes qđ ꝓbat di. Quidā canis fuit in iuuētute valde carus dño suo capiendo lepores ⁊ alias feras diuersas: sed grauat⁹ senectute dētes gerēs ebetes leporē quez. cepit nō valēs tenere pdidit: quē dñs irat⁹ pcussit. Canis ait dño suo. cū cōualui diligebas me: cū fortis eram honorabas me: cū cepi bona laudabas me licet postq̄ senui nulla mētio facta est de ꝓbitate mea. attn̄ laus iuuētutis defēdit culpā senectutis. Allego. Quicqđ facis nō vltra vires tuas facias: ita q⁹ vires tuas inutiliter expēdas in vanitatib⁹ hui⁹ mundi: per canē quēlibet hoiem. p venatorē delectationez huius mūdi. p dñm canis dyabolū: qr ipe ꝑbet homini malas delectationes huius mūdi. cū vero deficit virib⁹ rapit eū impetuose ⁊ ducit ad infernū. ¶ Cōstrue. natura armauit. i. ornauit cauē. pede dēte iuuēta. i. iuuētute hic. s. canis fuit leuis. hic fuit mordax ⁊ fuit fortis. inde senuū. i. senect⁹ furat tot bona. nā senū. s. priuat corp⁹ robore. i. fortitudine: ⁊ priuat genas dēte ⁊ priuat pedes leuitate. i. a leuitate hic. s. canis prendit. i. capit leporē. i. illud animal lep⁹ ext fauces inermes. i. debiles et sine dētibus ira dñi verberat canē illusum. canis reddit. i. ꝓfert verba dicēs nulla preda potuit fallere. i. euadere meū pedē: dū pro qñ: qñ etas. pia. i. iuuenis ꝓtulit me. i. dū iuuenis erā laus iuuēte. i. iuuētutis ampla. i. magna defendit. i. phibuit culpā senū. i. senectutis mea vis cecidit nūc priora facta vigent. i. habēt vigorē nullus amor durat. nisi fruct⁹ seruet amorē. Quilibet est tanti honoris vel meriti quāta facit munera dum ꝑ qñ qñ dedi magna erā magnus et nunc ego. s. macidus id est plenus annis vileo. i. displiceo. nulla ꝑ nō et vlla mentio non est de bono veteri. i. ātiquo si laudas. s. illud qđ eram: culpare illud. s. quod sum est. s. proteruū. i. verecūdum si recipis id est laudas iuuenem pellere. id est depellere senem est turpe ille supple qui seruit homini supple iniquo id est malo sciat se seruire misere: hō iniquus. id est mal⁹ nescit parcere subiectis supple.

De leporibus a silua fugientibus.

Silua tonat fugiunt lepores: palus obuia venit
Fit mora: respiciunt ante/retroq̄ timent.
Dum vibrant in mente metus: le mergere pati
Sic metuunt ranas stagna subire vident
Unus ait: sperare licet non sola timoris
Turba sumus: vano rana timore latet
Spem decet amplecti/spes est via prima salutis
Sepe facit metui non metuenda metus
Corporis est leuitas ⁊ mentis inercia nobis
Ista metus causam suggerit: illa fugam
Sic metuat quicūq̄ timet ne mole timoris

Spe careat grauis est spe fugiente timor
Speret qui metuit morituro viuere vidi
Spe duce victuros/spe moriente mori

¶ Hic docet actor ne uiferamus nobis malum ꝓpter impedimēta momētanea: et q̄ sperem⁹ melius licet peius patiamur: qđ probat di. Quidā lepores ꝑmot⁹ ꝓpter strepitū vni⁹ arboris cadētis in silua cōsiliū inierūt ne ꝑcipitarētur in silua propter timores assiduos. venerūt ad littus cuiusdā fluuij vbi rane steterūt multe: ⁊ videns vn⁹ leporū q̄ aliqs protecit trabē in flumio et rane timuerūt ⁊ fugerūt in quadā ꝑte fluuij dixit. Nō solū nos turbati sumus vano timore. imo etiā rane timuerunt valde spē sustinea⁹ vite: q̄ sepe post diē mestū sequit lux aurea: sepe post diē pluuialem sequit claritas dierū. Allego. nō sis in fide pusillanimis: ne cito cadas in desperatiōnē: vt lepores. ſz ſi peccasti age penitētiā rediens ad fidē: ⁊ ampli⁹ noli peccare exīs stabilis fidē recipiendo. Per lepores hoies. per strepitum arboris exili remitas vite ¶ Cōstrue. silua tonat. i. retūdit vel clamat propē lapsum alicui⁹ arbor⁊ lepores fugiūt. pal⁹ venit obuia. s. leporib⁹ mora fit. i. lepores cessauerūt fugere ⁊ respiciūt ante. q̄ pro ⁊ timēt, retro: dū pro q̄n: q̄n vibrāt. i. cogitāt vt renoluūt met⁹. i. timores in mēte vidēt ranas p⁊ti se mergere ⁊ subire stagna metu. i. timore: q⁊ leporib⁹ fugiētib⁹ ⁊ trāseuntib⁹ prope ranas: rane intrabāt aquā vnus. s. lepus ait. i. dicit licet. i. licitū est sperare. i. attēdere vel expectare nos. s. nō sum⁹ sola turba. i. societas timoris. i. nos soli lepores nō sum⁹ tm̄ in timore: q⁊ rana latet timore vano. decet. i. decēs est nos. s. amplecti spē. spes est prima vis salut⁊. met⁹. i. timor facit. s. nō metuēda. i. nō timēda metui. i. dubitari leuitas corpis est nobis: ⁊ merita mētis. i. intellect⁹ est nobis. i. q̄ sum⁹ leues corpe: ⁊ graues siue grossi intellectu ista. s. inertia mētis suggerit nobis met⁹ illa. s. leuitas corpis suggerit nobis fugā ille. s. quicūq̄ timet. i. dubitat metuet. i. dubitet sic. i. taliter. ne pro vt et nō: vt non careat spe mole. i. pudore timoris. timor est grauis. i. onerosus spe fugiente. i. recedente. ille. s. qui metuit. i. dubitat speret. i. spem habeat vidi morituros viuere/spe duce. i. ducēte: et vidi. s. hoies victuros mori spe moriente. i. recedente.

De hedulo et lupo.

Capra cibum querens hedulū cōmendat ouili
Hunc illi solida seruat ouile sera
Natum cauta parens monitu p⁊munit amico
Ut lateat ne sit in sua damna vagus
Hic latet. ecce lupus mouet ostia voce capr⁊na
Exp⁊mit: vt patent ostia clausa petit
Sta p⁊cul hedus ait capr⁊zas gutture falso
Cum male capr⁊zes te p⁊cul esse volo
Quod mea sis mater mentitur imago loquendi
Rimula qua video te docet esse lupum
Insita natoꝝ cordi doctrina parentum
Cum pariat fructum spreta nocere solet.

¶ Hic docet actor vt sequamur consiliū vtile fugiēdo inutile. qđ probat dicēs. Quedā capra cū iret ad prata filiū in stabulo suo relinquēs monuit eū non exire: et q̄ nō esset vagus in sua damna: sed vt lateret. capra exiente lupus veniēs mouit ostia exprimens vocem caprinam. ad quem hedulus per rimulas respiciēs ait. Sta procul a me nō intrabis. male exprimis vocē mis me e: nō vt amic⁹ ſz vt inimic⁹ volēs sa⁊

guinē meū. Allego. tu debes esse obediēs: ꝛ ꝗcquid parētes tui iubeāt te facere hoc facias: et ita cor tuū claudas vt sis mundꝰ ab oīi vicio. ꝑ captas spirituales ḧoles vl̄pfes: p hedū quēlibet ḧoiem: qz ipsi sp̄ āmonēt vt claudāt os eiꝰ: ne lupꝰ. i. dyabolus veniens intrās cor alicuiꝰ. ¶ Construe. capra querēs cibū ꝓmēdat hedulū ouili sera solida. i. firma seruat hūc. s. hedulū illi. s. capre: qꝛclausit eū cū clauī parēs. i. mr̄ cauta. i. sapiēs premunit natū. i. hedū monitu amico. i. dulci et fideli vt lateat: ne ꝑ vt et non sit vagꝰ in sua dāna. i. pericula hic. s. hedulꝰ latet ecce lupꝰ mouet. i. cōmouet ostia: et exprimit. i. loquit voce capna. i. ad modū capre ꝛ petit vt ostia clausa pateant. i. aperiant hedꝰ ait. i. dicit. O lupe sta procul. i. longe capruzas. i. assimilaris capre gutture falso ꝛ cū capruzes male volo te esse ꝓcul. ymago loquēdi. i. fictio tua loquēdo mētit qꝛ sis mea mater: rimula. i. pua aptura q̄ video te docet. i. notificat esse lupū doctrina parētū incita. i. incitata cordi natoꝝ exñs. s. spreta. i. neglecta solet nocere: cū ꝑ ꝗuis: ꝗuis pariat. i. generet vel afferat fructū. i. vtilitatē.

De rustico et angue.

RUstica mensa diu nutritū nouerat anguem
Humanam potuit anguis amare manum
Gratia longa viri subitam mutatur in iram
Ira per anguineum dirigit arma caput
Vulneris actoꝝ eget/ se vulnere credit egenū
Angui pro venia supplicat/ anguis ait
Non ero securus cum sit tibi tanta securis
Dum cutis hec memorat vulnera scripta sibi
Qui me lesit item ledet si ledere possit
Expedit infido non iterare fidem
Sed quia te piguit sceleris/ scelus omne remitto
Nam gemitus veniam vulnere cordis emit
Qui primo nocuit vult posse nocere secundo
Que dedit infidus mella venena puto.

¶ Hic docet actoꝝ ne teneamus fidē infidelibꝰ: et ne habitemus cū suspectis ꝗ aliq̄ mō offēdere possint: qō ꝓbat dicēs. Serpēs vnꝰ in domo cuiusdā rustici cōsueuit habitare vt nutriret illū: sed nō longo tpe post hūc cepit odire: quē vulnerās post modicū tps cecidit in pauptatē rusticꝰ credēs colubrū esse causam sue pauptatiꝫ putās iterū fieri dives si serpēs sibi pepcisset pcīn qō fecerat rogauit eū. Cui ille ait: qz penites parco tibi: ſ tñ nisi cicatrix dorsi mei clausa et sanata fuerit nō credā fidē integrā redire nec in gratiā tecū sed obliuiscere sequi pfidiā. Allego. qñ offendisti deum age penitētiā et ipse parcet tibi: tñ pctā tua in ꝓspectu dei semꝑ sunt oīa et in eius mia: p serpētē deū. p rusticū quēlibꝫ ḧoiem. ¶ Cō. mēsa rustica. i. rustici nouerat. i. cognouerat diu. i. lōgo tpe anguē. i. serpētē nutritū. i. p rusticū anguis. i. serpēs potuit. i. debuit amare manū humanā. s. rustici ꝗ eā nutrierat. Gratia lōga viri mutat i irā subitā ira. s. viri dirigit arma in anguineū caput. i. caput serpētiꝫ actoꝝ vulneris eget. i. cōdolet ꝛ credit se esse egenū. i. miserū vulnere. i. ꝓpter vulnus qō fecerat angui. ꝛ supplicat angui pro venia. i. petit angui veniā anguis ait. i. dicit nō ero securꝰ. cū tā ta. i. tam magna securis sit tibi dū ꝑ qñ: qñ mea cutis. i. pellis memorat. i. recordat vulnera scripta. id est facta sibi ille supple qui lesit me ledet item. i. iterū si possit ledere. expedit. i. expediens est non iterare fidem infido. sed quia piguit te sceleris id est qꝛ non me totaliter lesisti seu interfecisti remitto tibi omne scelus. id est pctīn nā pro qꝛa: quia gemitus cordis emit veniam vulnere. ille supple. qui nocuit primo

vult posse nocere. scdo mella que infid⁹ dedit puto esse. s. venena.

De ceruo et oue.

CEruus p̄lente lupo oui sic intonat: amplū
Uas tritici debes reddere redde mihi
Sic iubet esse lupus: paret timor: ista iubenti
Namq; die fixo debita spondet ouis
Fit mora ceruus ouem vexat p̄o fedele/ceruo
Inquit ouis: non stant federa facta metu
Me decuit p̄lente lupo quecunq; fateri
Me decuit fraudem pellere fraude pari
Cum timor in pacto sedet p̄missa timore
Arent: nil fidei verba timentis habent

¶ Hic docet actor q̄ nō inferam⁹ alicui iniuriā vt nō impleam⁹ ea q̄ nō p̄cipim⁹ q̄d p̄bat di. Quidā ceru⁹ artabat ouē p̄ modio tritici dicēs hoc mihi debiti: ⁊ vt fortior esse tadmit lupū q̄ p̄bare disposuit ⁊ iudicare. ouis coacta ⁊ victa p̄misit reddere licet nō acceperit. die monitionis assignata ceru⁹ ad ouē p̄ suo debito venit. cui hec ait. p̄missio facta metu nō stat in fedre q̄d p̄mittendo p̄fess⁹ sum totū feci resistē do fraudi tue ⁊ etiā lupi. Allegoria. q̄cūq; p̄pter fauorē malū aliq̄d p̄misisti post rā nō facias. p. ceruū prauos hoies. p. agnū simplices et iustos. q̄s calūniatores isti sepe trahūt in causam dicētes hoc mihi tenerī. p. lupū iniq̄s iudices q̄ affirmāt ⁊ inbēt ea q̄ nō tenent p̄soluere ¶ Cō. ceru⁹ itonat. i. dicit oui sic. i. talit lupo p̄nte tu. s. debes reddere mihi. s. vas amplū. i. plenū tritici. i. de tritico redde mihi. Inp⁹ iubet esse sic. i. talit iste timor paret. i. obedit iubēti. s. lupo nā p̄ q̄: q̄ ouis spōdet. i. p̄mittit reddere. s. debita die fixo. i. ordinato p̄ lupū mora fit ceru⁹ vexat ouē p̄ fedele. i. p̄o missiōe ouis inq̄t. i. dicit ceruo federa. i. p̄missiōes facte metu nō stāt. i. nō tenēt. me decuit. i. decēs fuit fateri. i. p̄fiteri cūcta lupo p̄nte me decuit pellere fraudē. i. decep tionē fraude pari. i. simili. p̄missa timore arēt. i. annihilant cū p̄ q̄: q̄ timor sedet in pacto: nil p̄ nō ⁊ aliq̄d verba timētī nō hnt: aliq̄d fidei. i. nō hnt fidem.

De musca et caluo.

MUsca p̄emit caluū: muscā vult p̄emere calu⁹
Ut muscā feriat se ferit: illa ridet
Caluus ait: parca iubet vicina tocari
Si fertor rides/si feriare cades
Solspes ero decies ictus: semel icta peribis
Est mea p̄mpta mihi gratia surda tibi
Jure potest ledi ledens vt ledat in illum
Unde breuis cepit lesio magna redit

¶ Hic docet actor ne inferam⁹ malū alicui: p̄pter q̄ nosmetipsis possim⁹ nocere dicēs: q̄ cū q̄dā esset calu⁹ venit ad eū musca et cepit eū pūgere ⁊ mordere aculeo suo q̄ volēs muscā ferire magis se ferit. Cui ait calu⁹ pes vicina facit te ridere et letari. nunq̄d nescis si milesies pcutiā me non mihi nocebit. manus enī mea mihi est leuis sed erit tibi grauis et maligna q̄ semel tacta peribis ſz si ego feriā me milesies non dolebo. Alle. p̄ hoc itelligēdū est q̄ resistēdū est ad q̄uis mala q̄ nobis occurrūt ppt

deū.p caluū bonos hoies.p muscam pranos q̄ sepe iustos cruciāt:ꝫ tñ sustinere dē=
mus ꝓpter deū. ¶ Cōstrue.musca pūnit.i.attrediat vel pūgit caluū.calu⁹ vult ledere
.i.pcutere muscam ꝙ calu⁹.s.ferit se vt feriat muscam.illa.s.musca ridet. calu⁹ ait.i.
dicit parca.i.mors vicina.i.ꝓpinqua iubet te iocari tu.s.rides si pro qnia:qz feriot si
feriare.i.feriaris cades.i.morieris ego.s.ictus.i.percussus decies ero sospes sed tu
icta.i.percussa semel peribis.mea gratia est prompta mihi ꝙ surda tibi.ledēs pōt le
di iure.i.rōe vt ledat magna lesio redit.i.vertit i illū.vñ breuis lesio.s.cepit.i.icepit.

De vulpe et ciconia.

VUlpe vocante venit:sperataꝫ ciconia cenā
Fallit auem liquidus vulpe vocante cibus
Cum bibit illa cibos:solum bibit illa dolozem
Hic dolo⁊ in vulpem fabzicat arma doli
Sunt pauci moza parua dies auis inquit:habemus
Fercula que sapiunt dulcis amica veni
Hec venit:hec vase vitreo bona fercula condit
Ac solam recipit fozmula vasis auem
Laudat opes oculis vasis nito⁊/has negat oz̄i
Fozmula:sic geminant visus odoꝛqꝫ famem
Sic vulpes ieiuna redit:sic fallitur audens
Fallere:sic telo leditur ipse suo
Que tibi non faceres alus fecisse caueto
Vulnera ne facias que potes ipse pati.

¶ Hic docet actoꝛ qꝫ nō faciam⁹ alīs q̄ nobisme ipsis videt esse cōtraria:ꝙ qz nos ti=
meam⁹ delusiōes:qō probat di. Cōsociata est vulpes ciconie:vulpes sp exñs callida
et fallax inuitauit ciconiā ad suam cenā. Prius itaqꝫ cena parata et escis paratis de
dit ei in vase plano comedere:de quo vti nō poterat ꝓpter amplitudinē vasis et la=
titudinē humiditatis cene:qz dedit sibi fercula humida q̄ debebāt esse liquida deri
dēdo ciconiā. Post modicū tpis ciconia volēs reddere talionē/inuitauit vulpem ola
fercula ꝓponēs in vase vitreo hñte formā longā ita qz nullo modo vulpes caput suū
ponere poterat.sed tñ per vitrū fercula dulcia sibi addita vidit. Ciconia ait vulpi.
Epulare vt facieris in cōuiuio meo sicut ego in tuo feci. At illa rñs ait.bñ sapiūt ista
cibaria. Allego.nota fidē esse tenēdā quā promisim⁹ fideliter deo ꝙ ei seruire cū om
ni deuotiōe.vñ dicit. Eadē mēsura qua mēsi fueritis remetietur vobis.p vulpē quē=
libet hoiem.q̄ cū portat ad baptizādū q̄rit credis in deū? Et rñdetur.credo.ꝙ pmit
tit fidē fideliꝫ obseruare. ¶ Cōstrue.ciconia venit:qꝫ ꝓ et sperat cenā vulpe vocante
cibus liq̄d⁹.i.clarus fallit.i.decipit auē.s.ciconiā vulpe vocāte auē.s.cū illa.s.vulpes
bibit cibos.illa.s.ciconia bibit solū dolozē qz b.bere non poterat hic dolo⁊ fabzicat.i.
cogitat arma doli.i.fraudis in vulpē.i.cōtra vulpē dies sunt pauci.s.in nūero ꝙ mo=
ra est parua i.post modicū tps auis inqt.i.dicit.s.vulpi nos.s.habem⁹ fercula.i.ciba
ria q̄ sapiūt o dulcis amica veni.hec scz vulpes venit hec scz ciconia cōdit bona fercu
la vase vitreo.i.in vase vitreo ac ꝓ et formula.i.parua forma vasis recepit solā auez
nito⁊ vasis laudat opes.i.epulas oculis scz vulpis.formula.s.vasis negat.i.denegat
has scz dapes oz̄i scz vulpis qꝫ ꝓ et visus et odoꝛ dictaꝫ epularū gemmant.i.aug=
mentant famem.s.vulpis.vulpes recedit sic.i. taliter ieiuna.et vulpes.s. audens.i.
presumēs fallere.i.decipere fallitur.i.decipitur.ꝙ ipa vulpes.s.leditur sic suo telo.i.
deceptione.ꝙ tuipe.s.caueto fecisse alīs ea que non feceris tibi.ne ꝓ et nō:ꝙ nō facias
illa vulnera que tuipse nō potes pati.

De lupo et capite superbo.

QVm legit arua lupus repit caput arte supbū
Hoc erat humanis ars pciosa genis
Hoc lupus alterno voluit pede verba resoluens
O sine voce genas o sine mente caput
Fuscat et extinguit cordis caligo nitorem
Corporis: est animi solus in orbe nitor.

¶ Hic docet actor vt magis adipiscamur intellectū ꝙ pulchritudinē qō probat di. Quidā lup⁹ trāsiēs p cāpū/vidit mortui caput inuenit pulcherrimū: et cepit mouere suis pedib⁹ d. caput ꝙtā pulchritudinē et decorē habes sed cerebro cares in qno consistit sapientia. Allego. q pl⁹ valet scia ꝙ secular⁊ potētia. p caput hoiem et decorē hui⁹ mūdi intelligim⁹ q̄ sunt sine voce. i. sine sapiētia diuina: vl etiā supbi et diuites pñt itelligi p caput. lup⁹. i. de⁹ ait. o vos decores depicti hui⁹ mūdi bonis ꝙ heu sine voce. i. gra mea et regno pris mei. ¶ Con. dū p qñ: qñ lup⁹ legit arua. i. pgit p cāpos repit caput supbū arte ars pciosa erat hoc genis humanis. lupus voluit. i. reuoluit hoc caput. s. pede alterno. i. nūc cū vno pede et nūc cū altero di. o. interiectio admirātis: miror has. s. genas esse. s. sine voce. et miror hoc esse sine mēte. i. sine intellectu caligo. i. obscuritas cordis. i. itellect⁹ fuscat. i. obfuscat et extinguit. i. annihilat nitorem corporis. solus nitor animi. i. anime est laudādus. s. in orbe.

De graculo et pauone.

GRaculus inuento nitidi pauonis amictu
Se polit et socias ferre superbit aues
Quem forte pauonem pauonis penna fatetur
Pauonum generi non timet ire comes
Pauo dolum sentit: falsi pauonis honorem
Increpat: ⁊ domitam verbere nudat auem
Nuda latet: socios ⁊ fugit/minuit ⁊ pudorem
Dic putat hunc diro corripit ore comes
Ascensor nimius nimium ruit aptus in ymis
Est locus hic leuis/est illa ruina grauis
Qui plus posse putat sua ꝙ natura ministrat
Posse suum sperans se minus esse potest
Si tibi nota satis nature meta fuisset
Nec vilis nec inops nec sine veste fores
Cui sua non sapiunt alieni sedulus auceps
Quod non est rapiens desinit esse quod est.

¶ Hic docet actor q nō vsurpemus nobis bona aliena/et vt sim⁹ cōtēti his q̄ nobis natura ꝓtulit: qō ꝓbat di. Graculꝰ inuētis pēnis pauonis se vestiūt pauonib⁹ se socīando. Cū ergo scientes pauones graculū vsurpare sibi pēnas suas verberabāt ipz denudātes. hec āt sic ꝓfusa et gīs sauciata ad ꝓpū gen⁹ nō audebat reuerti qō p⁹ spreuit

fugit latēter: ꝛ socia sua corripuit eū dicēs. Et qđ tibi ꝓfuit diligere aliena vestimē ta: et nō aimosa apparēs depopulata exiliū patiēdo. tuti⁹ ꝛ meli⁹ erat seruare que natura cōtulit q̄ꝫ expulsione pati et derisum. Allego. ꝓ graculū hypocritā q̄ tegit ne quitiā vultu angelico. ad vltimū tñ denudat cōfusus sicut gracul⁹. Hypocrita ꝺr ab ypos qđ est supficies ꝛ crisis aurū q̄si aureā supficiem hns. ꝓ pauonē prem spiritua= lem. ¶ Cōstrue gracul⁹ polit. i. ornat se muēto amictu. i. vestitu pauonis nitidi. i. pul chri et supbit ferre aues socias. s. alios coruos. ille. s. quē penna pauonis fatet fore. i. esse pauonē nō timet ire comes generi pauonū pauo sentit. i. cognoscit dolū: ꝛ incre pat honorē falsi pauonis: et nudat. i. spoliat auē domitā. i. castigatā verbere auis. s. exñs nuda latet q̄ꝫ pro ꝛ fugit socios. s. alios coruos: q̄ꝫ ꝓ et putat se. s. esse minimum pudore. i. verecūdia comes. i. ali⁹ socius. s. ali⁹ coru⁹ corripit. i. corrigit vl castigat hūc. s. coruū ore diro. i. rostro crudeli ascēsor nimius. i. qui nimis alte ascēdit ruit. i. cadit nimiū. i. nimis loc⁹ eius. s. est apt⁹ in ymis. i. bassis. hic sc̄z ascēsus est leuis. illa ruina est grauis. ille. s. q̄ putat plus q̄ꝫ sua natura ministrat. i. dat superās suū posse potest cē min⁹ se. Si meta nature fuisset nota tibi satȝ: ne ꝓ nō/mō fores vilis nec iops sine veste ille. s. cui sua nō sapiūt. i. sufficiūt exñs. s. auceps. i. raptor sedul⁹. i. prud⁹ alieni. i. de reb⁹ alienis rapiēs illō. s. qđ nō ē. s. nomē vl famā alienā desinit eē illud. s. qđ est.

De mule et mulione.

MVla rapit cursum. nā mulam mulio cogit
Mule musca nocet vulnere siue minis
Cur pede sopito cursum tempusq̄ morꝺaris
Te premo te pungo pessima curre leuis
Mula refert: qz magna sonas vis magna videri
Nec tua facta mihi nec tua verba nocent
Nec te sustineo sed eum quem sustinet axis
Qui mea frena tenet qui mea terga ferit
Audet in audacem timidus fortisq̄ minatur
Debilis audendi cum viderit esse locum

¶ Hic docet actor q̄ nō noceam⁹ fortioribꝰ nec molestem⁹ potētes dicēs. Mula que dā cū traheret currū dūi sui cū mercimonijs: musca sedit in femore fastidiendo cuꝫ aculeo suo suggēdo sanguinē dicit sic. ego te pūgo et ꝑmo currere curre velociꝰ. Cui dña mula respōdet. qz magna sonas vis magna videri. verba tua nō timeo sed eū q̄ me regit et mea frena tenet. Allego. q̄ ꝓpter passiones hui⁹ mūdi nō debes recede re a deo et bonis operib⁹. ꝓ mulā bonos ꝛ devotos hoīes. ꝓ currū penitētē. ꝓ ea que tacebāt in curru bona opa. per rusticū iesum xp̄m. ꝓ muscā prauos hōes qui sepius bonis hōib⁹ minant ꝛ cruciant eos: sed tu sustineas passiōes istas ꝓpter deū. ¶ Con strue. mula rapit cursum. nā ꝓ pro qz: qz mulio cogit mulam ire. s. musca nocet mule vulnere: siue pro vel: vl minis o mula. s. cur morꝺaris. i. retardas cursum: q̄ꝫ pro q: ꝛ tē p⁹ pede sopito. i. pigro ꝑmo te pūgo te. opessima curre leuis. i. leuiter. mula refert. i. dicit o musca. s. vis videri magna: qz sonas magna. nec ꝓ nō tua facta nō nocēt mihi nec tua verba premūt me. s. nec ꝓ nō et nō sustineo te sȝ eū quē sustinet axis. i. dorsū meum sustinet qui tenet mea frena ꝛ qui ferit mea terga. hō. s. timid⁹ audet. i. presu mit facere aliquid. s. in audacē. i. cōtra audacē. q̄ꝫ ꝓ et debilis minat forti cū pro qñ/ qñ videt locum. i. tēpus audendi. esse. i. adesse.

De formica et musca.

MVsca mouens lites formicam voce sagittat
De titulis ornat turpiter ipsa suis

Torpes mersa cauis:leuitas mihi queritur alis
Dat tibi fossa domum:nobilis aula mihi
Delicie sunt grana tue:me regia nutrit
Mensa:bibis fecem/sed bibo dulce merum
Quod bibis a limo sugis mihi suggerit auum
Quod bibo:saxa premis/regia festa premo
Ede cibis potu thalamo cum regibus vtor
Regine teneris oscula figo genis
Non minus verentes mittit formica sagittas
Et sua non modicum spicula fellis habent
Ludo mersa cauis/nescit tua penna quietem
Sunt mihi pauca satis/sunt tibi multa parum
Me letam iubet esse cauis/te regia tristem
Mus mihi grana placent/q̄ tibi regis opes
Uenatur mihi farra labor/tibi fercula fructum
Hec mihi pax mellit:toxicat ille timor.
Mundo farre fruor/tu fedas omnia tactu
Cum nulli noceam/cuilibet ipsa noces
Est mea parcendi speculum/tua vita nocendi
Sunt mea que carpo/non nisi rapta voras
Ut comedas viuis/comedo ne viuere cessem
Me nihil infestat/te fugit omnis homo
Unde petis vitam rapitur tibi vita palato
Dulcia vina bibens/fel necis acre bibis
Stnegat ala tibi ventoso vita flabello
Aut nece vinceris/aut semiuiua iaces
Si potes estiui dono durare fauoris
Cetera si parcunt non tibi parcit hyems
Dulcia pro dulci/pro turpi turpia reddi
Uerba solent/odium lingua fidemq̄ parit.

¶ Hic docet actor vt non laudemus nosmetipsos et nec vituperemus alios dicens. Factū est litigiū inter formicā et muscam q̄ illaꝝ esset nobilior et melior:et q̄ melius viueret.igit musca ait. Sū por et nobilior nō pōt meis laudibus cōparari nā vbicūq; homines comedūt sum por in tactu et in gustu.insup sedeo sup caput regis:et dñabus dulcia oscula figo:et sic actor hoc dicit. Ufra vsq; ibi. Nō mun. Et formica, muscerūdet us

hūc modū. Tu im̄pbe laudas importunitatē tuā: nūq̄ in ꝓximo inuitata venis. Reges ⁊ nobiles dñe ⁊ matrone te odiūt et vbicūq̄ accedis odiosa depelleris: ⁊ mime in estate volas. ⁊ in hyeme bruma aduentente subito peris moriendo: sed ego delitiosa sum in estate et secura in hyeme teneo me incolumē in cauernula mea/ ⁊ vbiq̄ sunt mihi gaudia. tu vero in tristicia semp̄ morar̄ ⁊ cū timore viuis. Allego q̄ nullꝰ debet gloriari in sua malicia. testāte psalmista. Quid gloriar̄ i malicia? Per muscas iudeos q̄ dicūt suā legē eē benedictā ⁊ ea q̄ faciūt. ⁊ etiā dicūt se comedere bona fercula. p̄ formicā spiritualeꝫ q̄ sepe a prauis hoibꝰ deridētur: ⁊ tñ ipsi dicūt. nemo nos ꝓturbat: ⁊ venit hyēs. i. dyabolꝰ vel dies iudicij q̄ illos puersos hoies morte opprimit et ducit in gehēnā ignis vbi est fletꝰ ⁊ stridor dētiū. ¶ Cō. musca mouēs lites ingrat. i. excitat formicā voce: ipa. s. musca ornat se turpiter suis titulis d. o formica. s. torpes. i. pigritar̄ mersa. i. demersa vt inclusa cauis. i. cauernis terre. leuitas q̄ritur mihi alis. i. sum leuis causantibꝰ alis meis fossa dat tibi domū. i. fossa est tibi domus ⁊ aula nobilis est domꝰ. s. mihi tue delicie. i. dapes sūt grana. mēsa regia. i. regis nutrit me. i. nutriot in mēsa regis. tu. s. bibis fecē. sed ego. s. bibo merū. i. vinū dulce. illō. s. nō bibis sugis a limo. s. terre aurū suggerit mihi illud. s. qō bibo. i. bibo in vase aureo. tu. s. premis saxa. i. rupes vel lapides et ego. i. premo serta regia. ego. s. vtor. i. viuo vel habito cū regibus equalis. s. ede/ cibo/ potu / et thalamo. i. camera. et figo. i. imprimo oscula genis teneris regine. formice nutrit sagittas. i. verba vel locutiōes non vrentes imꝰ. i. nō imꝰ iniuriosas vel pūgētes spicula. i. sua argumēta fluere verba nō habēt modicū fellis. i. malicie di. Ego exñs. s. mersa. i. iclusa cauis ludo. tua pēna. i. ala nescit quietē q̄ semp̄ laborat pauca sunt sat̄ mihi. multa sunt pax tibi sufficientia. s. iubet. i. prebet me esse letam cauis. i. in cauernis. ⁊ aula. s. regia iubet te [illegible] tritē. grana placent plus mihi q̄ opes. i. diuicie placent. s. tibi labor meus. s. vertitur. i. querit mihi farra. i. grana frumenti furtum venat tibi fercula. i. epulas. quia quicq̄d comedis furaris hec pax. i. requies mellit mihi. ille timor. s. furti toxicat tibi ego. s. fruor. i. vtor farre. i. frumento tu fedas ora tactu. nulli ꝓ nō et vlli cum ego. s. non noceā vlli. i. alicui. ipsa. id est tu ipsa noces cuilibet. mea vita est speculū parcē diurna vita est speculū nocendi. illa. s. que ego carpo sunt mea. tu. s. non vorax. i. non comedis nisi rapta. i. furta. tu. s. vinis vt comedas. ego. s. comedo. ne ꝓ vt et nō: vt non cessem viuere. nihil ꝓ non et aliquid: aliq̄d non infestat. i. molestat me. otis homo fugit te. vita rapitur tibi palato. i. a palato vnde petis vitā et bibens vina dulcia bibis fel acre necis. i. mortis ala ventosa. icta. i. percussa flabello illo instrumento negat se esse tibi aut vinceris nece aut taces semiuiuma. si potes durare dono fauoris estuā. si cetera parcunt tibi supple. hyems non parcit tibi dulcia ~~verba~~ solent reddi ꝓ dulci verbo supple: et turpia solent reddi ꝓ turpi verbo. lingua parit id est generat odium q̄ ꝓ ⁊ fidem.

De lupo et vulpe.

2 Respondere lupo de furti fraude tenetur
Vulpes: causa vocat/ hic petit/ illa negat
Simius est iudex docti non errat acumen
Judicis/ archanū mentis in ore legit
Judicium figit/ poscis quod poscere fraus est
Uisq̄ fidem de re quam negat ipsa fides
Tu bene furta negas te vite purior vsus
Liberat/ hanc litem pax dometit ira cadat
Simplicitas veri fraus est puerpera falsi
Esse solent vite dissona verba tue
Sordibus imbuti nequeunt dimittere sordes

Fallere qui didicit fallere semper amat

¶ Hic docet actor ne simꝰ fallaces ⁊ ne simꝰ exactores dicẽs. lupus accusabat vulpẽ pro latrocinio corã iudice. ⁊ elegerũt sibi iudicẽ simiũ q̃ nouit eoꝝ maliciã et discordiã. videẽs itaq; lupi seuiciã cognoscẽs et vulpis illatã calũniã: iudiciũ inqt inter vos cõstituã: ⁊ lites vr̃as figã. Tu lupe q̃ris qõ nõ pdidisti: ⁊ tu vulpes nõ debes qõ subtraxisti habete pacẽ et estote cõcordes: ⁊ hoc est qõ dicit. Allego. Nemo est tam sanctꝰ quin dyabolꝰ tẽptet eũ: q; sua ausus fuit calliditate tẽptare dñm nr̃m iesum xp̃m. et qd tũc erit de nobis? Per lupũ intelligimus dyabolũ. per vulpẽ deuotos homines quos demon semp̃ temptat. p simiũ deum qui scit oĩa secreta hominis.

¶ Cõtrue. vulpes tenetur rñdere lupo de fraude furti. causa vocat eos. s. hic. s. lupꝰ petit. illa. s. vulpes negat. simius est iudex: ⁊ acumẽ. i. altitudo docti iudicis nõ errat ⁊ iudex legit. i. profert archanũ. i. secretũ mẽtis in ore iudicis. s. figit. i. affirmat iudiciũ dicẽs. s. o lupe poscis. i. req̃ris illud. s. qõ petere est fraus. i. deceptio. q̃ pro et vis fidẽ de re quã. s. rem ipsa fides negat o vulpes tu negas bene. i. iuste furta vsus prior. i. perfectior vite tue. s. liberat te. pax domet. i. pacificet hãc litẽ: ira cadat. i. recedat simplicitas veri. i. veritatis est fraus. i. deceptio ⁊ puerpera falsi. i. falsitatis. o lupe tua verba solent esse dissona id est disconuenientia tue vite. homines supple imbuti sordibus nequeunt dimittere sordes. ille. s. qui didicit fallere amat. id est cupit semper fallere.

De homine et mustella.

OReda viri p̃redo viri mustella p̃recatur
Da veniam debes parcere/parce mihi
Quod caret hoste domus: qõ abest a sorde fatetur
Esse meum/p̃ro me te rogat ergo faue
Seruitio me redde tuo: mihi redde laboris
Premia/p̃ro dono sit mea vita mihi
Ille refert/operum debetur gratia menti
Non operi/gratum mens bona reddit opus
Nemo licet prosit nisi vult prodesse meretur
Nam prodesse potest hostis obesse volens
Cum mihi p̃odesses mihi p̃odesse putabas
Hostibus ipse meis ⁊ meus hostis eras
Non mihi monstra necans: sz eras tibi p̃uida soli
Sic panem poteras rodere sola meum
Pane meo pinguis: mihi da pinguedinis vsum
Damno penso necem digna perire peri
Nil ⁊. honorat factum nisi facti sola voluntas
Non operis fructum. sed noto mentis opus.

¶ Hic docet actor ne seruiam⁹ indignis. officiũ eni qõ malis exhibetur sepiꝰ in penã quertitur qõ probat di. Quedã mustella cũ in domo cuiusdã rustici fuisset ⁊ multos mures occidisset: ab eodẽ capta est. vñ rogauit eũ dicẽs. Bone rustice parce mihi q; purgaui domũ tuã: ⁊ ab hostibꝰ liberaui. ille rñdit. Nõ ppter me fecisti. sz ideo ce: pio mures vt inde possis vitã et famẽ recreare. ⁊ si ppter me fecisses: venia⁹ p̃merules

qi impugnata es bonis plurib⁹. vñ vtilitatē mihi ꝑsta exinde ⁊ sic eā interfecit. Allego qi de⁹ nō respicit magna obsequia: sed affectū cuilibet. vñ salo. Quicqd agant hoies in tētio iudicat oēs. Per mustella ypocritā q̄ ꝓpter hoim laudē se facit deuotū: tādē morit et ducitur ad penā q̄ incipit se excusare q̄ bñfecerit in seculo. Per rusticū deū vel dyabolū. ¶ Cōstrue. mustella ꝑdo. i. latro exñs. s. preda viri precar virtu. s. da veniā. mihi debes parcere. parce mihi meū esse fatetur. i. testificar illud. s. qō. i. ꝓpter qō dom⁹ caret hoste. i. mure ⁊ fatet illud. s. qō. i. ꝓpter qō dom⁹ abest. i. desicit a sorde domus. s. rogat te ꝑ me. ergo fac. i. obedi redde me tuo seruitio. redde mihi ꝑmia laboris. mea vita sit mihi pro dono. ille scz homo refert. i. dicit gra operū debet mēti et nō operi. mens bona reddit op⁹ gratū nemo ꝑ nō et homo: homo nō meretur licet prosit si nō vult ꝓdesse. nā ꝑ qi: qi hostis volēs obesse. i. nocere pōt pro desse cū ꝓdesses mihi nō putabas ꝓdesse. s. mihi eras hostis meis hostib⁹. s. muribus ⁊ eras me⁹ hostis nō eras necās mōstra. i. mures mihi tm̄. s. sed eras ꝓuida tibi soli tu exñs. s. sola poteras rodere sic. i. taliter meū panem. tu. s. es pinguis meo pane. da mihi vsum pinguedinis. pēso. i. recōpenso tibi necē pro dāno. ⁊ tu exñs digna perire peri. nil ꝑ non et aliqd: aliqd nō honorat fructū. i. opus nisi sola voluntas facti. i. operis nō noto fructū operis sed noto op⁹. i. intentionē mētis.

De rana et boue.

EQuari vult rana boui: tumet ergo tumenti
Natus ait: cessa pro boue tota nihil
Rana dolet: melius tumet/ premit ille tumentem
Vincere nō poteris victa crepare potes
Fortius iratā verat tumor: illa tumoris
Copia scindit eam/ viscera rupta patent
Cum maiori minor conferri desinat et se
Consulat et vires temperet ipse suas.

¶ hic docet actor ne nos nostris maiorib⁹ cōparem⁹. qō ꝓbat dicens. Quedā rana vidēs in prato bouē pascētē et replentē suas gulas volē sibi equari tumebat: quā natus ei⁹. s. rane vidēs ait. Cessa pro boue qi tota nihil es respectu bouis. Audiens vero rana verba nati tumebat. cui nat⁹ iterū ait nō poteris eqri boui: sed potius scindet te nisi cesses. tūc magis irata rana se totis viribus tumebat: ⁊ statim viscera ei⁹ rupta sunt. Ergo ō q̄busdā hoib⁹ fatuis. Nolite inflari ne rūpamini sicut rana. Allego. ꝑ ranā superbiā. ꝑ filiū ei⁹ cōscientiā. qi sp dicit tibi cōscientia: desiste a malo et fac bonū. nā frāgit de⁹ oē superbū. ¶ Cōstrue. rana vult equari. i. equalis esse boui. ⁊ rana tumet. ergo natus. i. filius ait. i. dicit tumēti. i. matri. o mater. s. cessa. i. tace. tu. s. tota nihil pro non et aliquid/ non es aliquid pro boue. i. contra bouem rana dolet scz propter verba filij. q̄ ꝑ et tumet melius filius dicit supple ille scz bos premet. i. opprimet te. s. tumentem/ tu non poteris vincere bouem. et tu. s. exñs victa pōs crepare. Fortius tumor verat ranam supple iratam. illa copia tumoris scindit eā scz ranam viscera rupta. i. fracta. patent. i. videntur. minor desinat. i. dimittat vel fugiat cōferri. i. equari maiori: et consulat sic. et ipse scz maior temperet. i. moderet suas vires. i. fortitudinem vel potestatē.

Secundus liber fabularum finit

Incipit tercius. De leone et pastore.

SOllicitus prede currit leo: spina leonem
Vulnerat: offendit in pede mersa pedem
Fit mora de cursu/ leuitas inprouida lapsum

fo. [illegible]

Nempe facit/leso stat pede turba pedum
Vix egrum sinit ille dolor:saniemq; fatetur
Maior idē loquitur vulneris ipse dolor
Sic ledit miseros fortuna medetur eisdem
Hoc est cur medicum plaga leonis habet
Nam leo pastorem reperit.pastorq; leoni
Pro dape tendit ouem:respuit ille dapem
Supplicat et plagam tenso pede monstrat:ac ille
Orat opem/pastor vulnera soluit acu
Exit cū sanie dolor/& res causa doloris
Hic blando medicam circuit ore manum
Solpes abit/meritumq; notans in corde sigillat
Tempore deleri gratia firma nequit
Hic leo vincla subit/romane gloria prede
Hunc habet et multas mulcet arena feras
Ecce necis penam pastori culpa propinat
Clauditur in mediis:& datur esca feris
Hunc leo presentit/petit hunc.timet ille/timenti
Hec fera blanditur/sperat abitq; timor
Nil feritatis habens ludit fera/cauda resultat
Dum fera mansuescit se negat esse feram
Hunc tenet/hunc lingit/pensatq; salute salutem
Nulla sinit fieri vulnera/nulla facit
Roma stupet/parcitq; viro/parcitq; leoni
Hic redit ad siluas/& redit ille domum
Non debet meritum turpis delere vetustas
Accepti memores nos decet esse boni.

¶ Hic incipit tercius liber et vltim⁹. In ꝓncipio dicit actor q̄ benefaciam⁹ bñfactoribꝰ nostris:licet post lōgū tps.⁊ habeamus charitatē circa eos q̄ subuenunt nobis in aliqua charitate siue necessitate qō ꝓbat di. Quidā leo errans p̄ silvā calcauit super spinam q̄ inhesit eiꝰ pedi.postea collecta sanie in eiꝰ pede claudicauit.nūc vero dolore cōpulsus medicum q̄siuit qui posset mederi huius spinā.⁊ ecce inuenit quendā pastorē.cui appropinquans pedē porrexit.pastor turbatꝰ de aduentu leonis obtulit ei ouem pro dape.putās eū escā querere.leo vero nō escam sed potius medicinā querēs extēso pede stetit ante eū.videns pastor timorē vulneris accepit acū vel subulā aperiēs vulnꝰ quo facto exiuit spina cū sanguine. tūc leo sentiēs se sanatum in preciū laboris custodis manū lingebat:⁊ astans lateri resumpsit virtutē et abiit incolumis. Post aliquā tulū leo iste captꝰ est a romanis ⁊ missꝰ in custodiā:⁊ hoc est

vsq; hic. Ecce necis. Ista possic exponit p̄ sñiam huius fabule. Et similit̄ captꝰ ē pastor
et adductus crimine mortis: dat bestijs ad deuorādū siue ad māducādū. vbi leo sua-
dēs seruat: q̄ cū videret eū cognouit q; ille eū medicatus esset. et accedens mitis ser
uabat eū. et nihil nocuit ei/immo ab alijs bestijs p̄texit. tūc pastor intellexit eū eē quē
olim sanauerat. tūc romani videtes leonē hoiem seruare mirat⁹ est vehemēter: et
q̄siuit cām ab hostiario. q̄ respōdit hoc esse causa. beneficij mutui. tradit statim vita
et volūtas et libertas vnicuiq; tā leoni q̄ pastori ad domū suaz redire. Allego q; nos
debem⁹ benefacere eis q̄ nobis aliq̄n benefecerūt: et maxie notis. Per leonē pctōrē
qui cū satis peccauit in mūdo currit ad pastorē. i. ad sacerdotē vt sibi eripiat ipinaz
. i. vt sibi det penitentiā p̄ro pctis. ille vero timēs dat medicū penitentie et tādē mo
rit et mittit ad purgatoriū: et ille sacerdos simūliter moritꝰ. ille pctōr incipit p̄ eo ora
re vt eripiat a pctis. vidēs populꝰ romanꝰ. i. de⁹ tāta pietatē eripit ambos. ¶ Con
strue. leo sollicit⁹ p̄de currit spina vulnerat leonē et spina. s. mersa. i. iclusa in pede of-
fendit. i. vexat pedē. s. leonis mora fit de cursu. nēpe p̄ qt: qt leuitas improuisa facit
lapsū turba. i. societas pedū stat pede leso. ille dolor finit. i. relict vir leonē. s. eg rū q;
p̄ et fatet sanie. i. rabiē ipe dolor maior vulnerꝫ loqtur. i. testat idē: fortuna ledit sic. i.
talit miseros et fortuna medet eisdē. s. miserꝫ hoc est cur plaga leonis habet medicū
nā p̄ qt: qt leo repit pastorē q; pro et pastor tēdit. i. offert ouē leoni p̄ vape: ille. s. leo
respuit dapē scz ouē ille scz leo supplicat pastori. s. et mōstrat plagā pede tenso. i. ostē
so ac pro et ornat. i. requirit opē. pastor soluit. i. aperit vulnera acu. i. cū illo instrumē
to dolor exit cū sanie. i. rabie et res exñs. s. causa doloris exit. hic. s. leo curauit manuz
medicā ore blandi. i. suaui. leo. s. sospes. i. sanus abit. i. recedit: q; pro et notās meritū
sigillat. i. firmat illud meritū inq; in corde suo. s. gratia firma nequit deleri tpe. i. lō-
gitudine tpis. hic leo subit. i. intrat vincula. i. rhetia. glosa p̄de romane habet hunc
. s. leonē et arena. i. carcer mulcet. i. detinet multos feras. ecce culpa propinat pasto
ri penam necis. i. mortis pastor. s. claudit⁹ in medijs. i. in carceribus. et datur esca
id est pro esca feris. leo p̄sensit hūc scz pastorē et petit. i. querit hunc pastorē sup.
ille scz pastor timet hec fera scz leo blandit⁹ timenti scz pastori. pastor sup. sperat. i.
recipit spem q; pro et timor abit id est recedit fera. s. leo nil pro nō et aliquid: non ha
bet aliquid ferocitatis. i. crudelitatis in se. i. locatur et resultat. i. gaudet cauda. i. cū
cauda dū fera scz leo manifestat se esse fera leo. s. tenet hunc. s. pastorē q; pro
et pensat reddere sup. salutem pro salute. leo sup. nulla pro nō et vlla non sinit. i. pa-
titur fieri vlla vulnera pastori sup. nulla pro non et vlla non facit vlla vulnera pasto
ri. roma stupet: q; pro et parcit viro: q; pro et/et parcit leoni: hic scz leo redit ad si-
uas: et ille supple pastor redit domuz. vetustas turpis non debet delere meritū: qua
si dicat: bona facta longo tempore oblioni dari non debent decet. i. decens est nos
esse memores boni accepti.

De leone et equo.

TOndet equus p̄atum: petit hūc leo cura leonis
Hunc mouet vt fiat esca leonis equus
Inquit equo. mi frater aue/struoz arte medendi
Et comes et medicus sum tibi paret equus
Sentit equus fraudes. et fraudi fraude resistit
Vente p̄ius texens rhetia fraudis ait
Quesitus placidusq; venis: te temporis offert
Gratia: te rogitat pes mihi lente grauis
Hic fauet: instat equo subiecto vertice calcem
Imp̄rimit et sopit membra leonis equus
Vix fugit ille sopoz/vix audet vita reuerti.

Vix leo colla moneus respicit: hostis abest
Sic leo se damnat patior pro crimine penam
Nam gessi speciem pacis et hostis eram
Quod non es non esse velis/quod es esse fateris
Et male quod non est qui negat esse quod est

¶ Hic docet actor ne fingamꝰ nos esse tales quales nō sumꝰ qō ꝓbat di. Cum quidā leo videret equū vnū pascentē in vno prato accessit ad eum fingens se esse medicū: equus sentiēs fraudē eius non repudiauit eū: et finxit se habere spinam in calce Cui ait. Tenisti succurrere mihi dū leo accessisse ad eū vt sibi spinam euelleret impressit calcē in fronte leonis: ⁊ sic leo grauiter vulneratus est: et semiuiuus iacuit in terra. post modicū tpis resumēs vires suas erexit se et dixit. Nō immerito passꝰ sum qz erā inimicus ⁊ ostendebā me esse amicū. Allego. Per equū quēlibet hoiem. p leone delectationē. ¶ Construe. Equus tōdet pratū. leo petit. i. querit hunc scz equum cura. i. diligētia leonis mouet hūc scz equum vt equus fiat esca leonis leo. s. inquit. i. dicit equo: mi frater aue: ego supple frnor. i. vtor arte medendi et ego supple sum comes et medicus tibi. equus sentit. i. cognoscit fraudes id est dolos et resistit fraudi fraude. equus. s. texens. i. recolens prius rhetra. i. preparationes fraudis mente. i. in mēte ait. i. dicit. o leo. s. venis quesitus et placidus gra temporis affert. i. adducit sine portat te pes meus. s. grauis. i. ponderosus mihi sente. i. ꝓpter spinam rogitat te hic. s. leo fauet. instat. i. appropinquat equo et imprimit calcem in capite leonis. s. ⁊ equus sopit. i. condormit mēbra leonis ille sopor. i. cōdormitio mēbrorꝫ fugit. i. recedit vix. vita audet reuerti vix. leo mouens colla vix respicit. hostis abest. leo se dānat. i. cōdēnat sic. i. taliter ego supple. patior penam pro crimine. nam pro qz. gessi. i. portani speciem. id est similitudinem pacis id est amicitie. eram hostis. id est inimicus non velis esse illud supple quod non es et fateris. id est fateris esse illud supple qō es. et ille facit. s. male id est falsē et querse qui negat esse illud. s. quod ipe. s. non est. ⁊ qui negat esse illud. s. quod ipe est

De equo ⁊ asello.

Gaudet equus faleris: freno sellaqꝫ superbit
Ista quidem vestit aureus arma nitor
Obstat asellus equo/vicus premit artus asellū
Uexat onus/tardat natus eundo labor
Quod sibi claudit iter sonipes inclamat asello
Occurris domino vilis aselle tuo
Uix tibi do veniam de tanti crimine fastus
Cui via danda fuit libera dignus eram
Supplicat ille minis: transitqꝫ silendo timorem
Fit timor et surda preterit aure minas
Sūmus equi declinat honor dum vincere tentat
Uincitur ⁊ cursum viscera rupta negant
Priuatur faleris: freno priuatur honesto
Hunc premit assiduo reda cruenta ingo

Hunc acuit tergum macies: labor vlcerat armos
Hunc [illegible] iocos audet asellus iners
Dic sonipes vbi sella nitens vbi nobile frenum
Hec tibi cur macies: cur fugit ille nitor
Cur madet hic gemitus: cur illa superbia cessat
Vindicat elatos iusta ruina gradus.
Stare diu nec vis/nec honor/nec forma/nec etas
Sufficit: in mundo plus tamen ista placent
Viue diu sed viue miser: socios[q]z minores
Disce pati: risum det tua vita mihi
Pennatis ne crede bonis/te nulla potestas
In miseros armet/nam miser esse potes.

¶ Dicit actor q nō spernam⁹ pauper dicēs. Quidā equus ornat⁹ nobili freno ⁊ sella obuiauit cuidā asino onerato ꝓdere in via arta. ⁊ q⁹ viā sibi sti⁹ non parauerat dixit asino. Qualiter ausus es trāsire coram me? Nōne bene erā dignus q tu retro cederes ⁊ parares viā mihi? Ille ꝯo terrore illi⁹ tacuit ⁊ ꝓterijt surda aure. Nōlōgo tpe post rupt⁹ i currēdo: ⁊ ecce milicia despect⁹ fumē magnū duxit rustice ⁊ honeste suscipiens. Ibat ergo quodā die in via certa asin⁹ ꝑdict⁹: ⁊ ecce ille equus pascebat quē videns asin⁹ risit dicens. Quid tibi ꝓfuerūt illa ornamēta ꝑciosa quib⁹ me despiciebas ⁊ modo vile ornamētū geris: ⁊ dñi tui officiū agis: ergo tua vita sit mihi ri⁹ in ꝑpetuū. Allegoria. ꝓ equū supbos et neḡ qui bonos simplices cōculcant: qui cito trāseunt. ꝓ asinū bonos ⁊ humiles q a superbis opprimūt vt spernunt. nō debes despicere simplices: q⁹ olim trāsibūt ꝓter amare deū. ¶ Cōstrue. Equus gaudet faleris .i. ornamētis. q ꝑ et supbit freno ⁊ sella. quippe .i. certe nitor .i. splēdor aureus vestit ista arma. asellus obstat .i. obuiat equo. vicus ⁊ pua via ꝑmit artus .i. latera aselli. s. onus vexat asellā. labor nat⁹ .i. euētus ꝓpter labor ponder⁹ tardat .i. retardat asinū .s. eundo. sonipes .i. equus facies cū pede sonū inclamat asello q claudit .i. impedit sibi iter. o asselle vilis occurris tuo dño do veniā tibi vix ꝓ crimine tāti fast⁹ .i. superbie. ego .s. erā dign⁹ cui via libera esset danda ille .s. supplicat minis equi .s. q ꝑ ⁊ trā fit timorē silendo .i. tacendo. timor fit .s. asello per equū et asinus .s. preterit .i. transit minas scz equi aure surda. honor summ⁹ .i. altus siue superb⁹ equi declinat .i. deprimitur. equus .s. dū pro qñ: qñ tentat .i. nitit vincere et viscera rupta .i. fracta negant .i. prohibent cursum scz equo. equus .s. priuatur faleris .i. ornamētis et ꝑuatur freno honesto reda .i. currus vel quadriga cruenta .i. molestās equū vsq ad cruorem premit hūc scz equū assiduo iugo .i. continuo pondere macies .i. maceratio acuit tergū huic .s. equo labor vlcerat .i. lacerat vel vulnerat nervos .i. latera .s. equi asell⁹ iners .i. piger videt hunc .s. equum q pro ⁊ audet .i. presumit facere .s. iocos hunc .i. in hūc equū dicens .s. o sonipes dic mihi .s. vbi est .s. sella nitēs .i. resplendens. et vbi est .s. frenum nobile? Cur hec macies .i. maceratio (q⁹ macer erat) est tibi? Cur ille nitor fugit .i. recessit cur hic gemitus manet in te supple cur illa superbia cessat? Ruina iusta id est merita vindicat gradus elatos .i. honores: nec pro non vis .i. robur non potest .s. stare diu .i. longo tempore nec honor potest stare diu nec forma potest stare diu nec etas sufficit in mundo: tamen ista .s. mala que tibi acciderūt placent mihi plus. o sonipes .s. viue diu .i. longo tempore sed viue miser .i. miserabilis et in maledictus: q⁹ pro et disce .i. adisce pati .i. sufferre socios minores te .s. tua vita dat risum .s. mihi: ne pro nō: nō crede bonis pennatis .i. altis nulla potestas armet te in miseros .i. in pauperes nam ꝓ q⁹: quia tu potes esse miser .i. pauper.

De equis et auibus.

QUadrupedes pugnant auibus victoria micat.
Spes onerata metu verat vtrũq; gregẽ
Linquit aues q̃ sumit auis de vespere nomen
Nec timet oppositi castra subire gregis
Armat aues aquile virtus et viribus implet
Et monitu:torpet altera turba metu
Amplexatur aues vlnis victoria letis
Pro titulo penam transfuga sumit auis
Vellere nuda suo pro plumis vulnera sumit
Edictumq; subit:ne nisi nocte volet
Non bonus est ciuis qui prefert ciuibus hostem
Utiliter seruit.nemo duobus heris.

¶ Hic docet nos actor vt diligam⁹ magis notos q̃ ignotos:qđ ꝓbat dicẽs.Cuncta alialia quadrupedũ ⁊ oẽs aues inter se ꝯgregate in suũ gregẽ bellũ ducebãt siue gerebãt.:qđ videns vespertilio dubitauit q̃ pars victoriã obtineret:tñ ad q̃drupedes se transtulit:estimãs se cũ eis triũphũ obtinere:tũc acta supuenit:⁊ virtute sua pax data est.dixerũt aues vesptilio ꝓpris pẽnis ꝑuek ⁊ ne volet nisi de nocte eo q⁹ aues reliqt q̃drupedibus iherẽdo.Allego.tu nõ debes esse inimic⁹ xp̃ianoꝝ:sed ꝓpter deum pugnabis vsq; ad mortẽ. ꝑ quadrupedes gẽtiles.ꝑ aues xp̃ianos. ꝑ aquilã deũ qui xp̃ianos cõfortat vt cõtra dyabolũ pugnẽt ⁊ nõ timeant. ¶ Cõstrue.quadrupedes pugnãt alib⁹.i.ꝑtra aues victoria micat.i.viget spes onerata metu verat vtrũq; gregẽ auis q̃ sumit nomẽ de vespere.s.vesptilio linqt.i.reliqt aues:nec timet subire.i.intrare castra gregis oppositi.s.q̃drupedũ virt⁹.i.ptãs aqle armat aues:⁊ implet virib⁹ et monitu.i.ꝑsilys altera turba.s.quadrudedũ torpet.i.pigritat metum .i.timorẽ victoria amplexat aues vlnis.i.brachijs letis auis trãsfuga.s.vesptilio sumit penã ꝓ titulo.i.gloria vel laude vesptilio.s.nuda.i.spoliata suo vellere.i.suo vestimẽto sumit vulnera.i.plagas ꝓ plumis.q; ꝑ et subit.i.subintrat edictũ.i.ꝑceptũ ne ꝓ vt ⁊ nõ:vt nõ volet nisi nocte.i.de nocte.ille.s.ciuis q̃ prefert.i.premittit hostes .i.inimicũ ciuibus nõ est bonus:nemo ꝓ nõ ⁊ homo:homo nõ seruit vtiliter duobus heris.i.dominis siue principibus.

De philomena et accipitre.

DUm philomena sedet studiũ mouet oris ameni
Sic tibi sic nido visa placere suo
Dum petit accipiter nidũ pro pignore mater
Supplicat:alter ait.plus prece carmen amo
Nec prece nec precio:sed ameno flectere cantu
Me potes:ille silet/dulcius illa canit
Mente gemit licet ore canat/mens eius acessit
Cuius mellifluum manat ab ore melos
Impia fatur auis:sordet modus iste canoris
Et laniat natum matre vidente suum.

Mater obit/nec obire potest/sed viuit vt ipsa
Vincat vita necem/plus nece cladis habens
Cor patitur matris plus nati corpore corpus
Rodit auis rostro/cor fodit ense dolor
Vestigat sua penna scelus/nam fraudibus vso
Aucupe fraudosam viscus inescat auem.
Fine malo claudi mala vita meretur iniquus
Qua capit insontes se dolet arte capi

Hic docet actor vt nō inferam⁹ alicui malū: vt pmaneam⁹ cōstāter in pacto ⁊ promissione. Qui enī insidiatur timeat ne ipse capiat: ⁊ probat d. Quedā philomena sedēs iurta nidū pullor suor cātabat nobilē tantū atq melodiā ppt familiā: ad quā veniens accipiter suos pullos voluit deuorare. cui illa supplicauit ne faceret qō inf dit. Ad quā accipiter nec ppter preces nec ppter preciū sed si dulciter cātauer? par cā tibi. illa mortē pullor suor timēs cecinit dulcius q̄s prius. Cui accipiter. Nil valet ille cant⁹. ⁊ pmissum rūpēs vnū de pullis lacerauit: quē mater multum doluit sz hīc non multum post quidā anceps occulte calamo viscato cepit ret comprehendit. Allegoria. p accipitrē prauos homines impios ⁊ crudeles. p philomenā bonos homines patiēdo letos q̄s praui semp nituntr opprimere. p aucupē dyabolū qui in fine sua malicia capit et decipit prauos hoies. Cōstrue dū pro qñ: qñ philomena sedet. i. stat siue morat mouet studiū oris amen. i. delectabilis cātādo ⁊ ipa philomena icz visa est. s. placere sic. i. taliter sibi s. cantādo. q̄s pro ⁊ visa est placere sic nidō suo dum accipiter illa auis petit nidū. s. philomene pro pignore mr. s. philomena supplicat accipitri. s. alter scz accipiter ait. i. dicit ego. s. amo plus carnē. i. cantū prece nec pro nō potes me flectere. i. humiliare prece nec precio: sz cātu ameno ille. s. accipiter silet. i. tacet illa scz philomena canit philomena. s. gemit. i. plorat mēte: licet canat. i. cātet ore. mēs ei⁹ accessit. i. amara fit ab ore cui⁹. s. philomene melos. i. melodia cāt⁹ mellifluus. i. dulcis manat. i. pcedit. auis scz accipiter ipia. i. sine pietate fatur. i. dicit iste mod⁹ canoris. i. cātus sordet. i. attediat me et mr̄e vidente laniat. i. disrūpit natū suum. s. matris. mr̄ obit: nec pōt obire sed viuit: vt ipa vita hīs plus cladis. i. pestilentie siue doloris nece. i. morte exīs magis tristis quā si mors accidisset vincat. i. superat necē. i. mortē. s. in dolore cordis cor matris patitur plus corde. s. nati. i. filij. ⁊ corpus matris patit plus corpore nati. i. filij auis. s. accipit rodit corp⁹ nati rostro fodit cor scz mr̄is ense. s. doloris sua penna. s. accipitris vestigat. i. inquirit scel⁹. i. fraudē. nā p quā viscus inescat. i. apprehēdit auē. s. accipitrē aucupe vso fraudib⁹. i. deceptionibus mala vita meret claudi. i. finiri malo fine homo. s. iniquus dolet capi arte qua capit insontes. i. innocentes.

De lupo et vulpe.

Oditat preda lupum durit lupus ocia longa
Fusca cibo vulpes inuidet ista mouet
Frater aue miror cur tanto tempore mecum
Non fueris/nequeo non memor esse tui
Ille refert/pro me vigilat tua cura/precari
Numina non cessas ne mea vita ruat
Fraude tamen munita venis/falsoq venenum
Melle tegis/dolor est copia nostra tibi

Extorquere paras aliquid/furtumq; minaris
Sed mea furtiuam respuit esca gulam
Spreta redit spretam stimulat dolor apta dolori
Fraus subit ad pecudū transuolat ipsa ducem
Hunc mouet his verbis tua gratia muneris instar
Sit mihi namq; lupum dat mea cura tibi
Hostem perde tuum/tutus iacet hostis in antrum
Vir fauet:antra petit/hic necat ense lupum
Ista lupi consumit... opes:sed floret ad horam
Vita nocens vulpes casse retenta gemit.
Cui nocui nocet ecce mihi:nocuisse nociuo
Jure cado cuius cecidit arte lupus
Viuere de rapto vitam rapit:inuidus instans
Alterius damnis in sua damna redit

¶ Hic docet actor vt non laborem⁹ ad cōfusionē alterius:et ne de alieno infortunio gaudeamus di. Quidā lup⁹ predā infinitā cōgregauit in suū cubile vt posset viuere delicate. qō factū pspici ēs vulpes snb fraude ad eū accelerās finxit se esse cognatū eius:et ait sollicita sum:qr tot mēsib⁹ te non vidi nec tu me similiter vidisti:inuidiam ei⁹ vt lup⁹ cognouit ait pro me ora deos vt dent mihi longā vitā: tñ vt mihi videtur venusti sollicita nō ppter me sed vt aliqd capias. imponis mihi furta:licet nihil prauī fecerim. Irata vulpes ppter hec verba fugit ad quēdā pastorem di. Ages mihi grates si inimicū tuū tradidero in manus tuas? Rndit. facia qdvolueris. Tūc illa dixit illi. lup⁹ raptor fallax ac interfector latet in antro suo. Fauete viro vulpes oia bona lupi cōsumpsit tñ nō diu post vixit:qr a venatoribus capta est. vñ in agone mortis ait. Timere debent quicūq; alicui malū intulerint vt machinātur. Astutus enī ex sua astutia decipit:qō pbat di. Jure cado. ↄc. Allego. p lupū bonos hoies ↄ simplices. p vulpē malos ↄ iniquos vel eos qui semp accusant bonos ↄ inuidēt eis eo qd bene valēt:quos dyabol⁹ vltro sua capies astutia ducit ad infernū. illi ho memorātes se prane egisse dolere incipiūt sed nimis tarde. ¶ Cōstrue. preda ditat. i. dunte facit lupū lup⁹ ducit ocia lōga. vulpes fusca. i. superba inuidet cibo:et mouet. i. dicit ista. sque sequūt. O frater aue ego. s. minor cur non fueris mecū tāto tpe. nequeo. i. nō possum esse:non esse memor. i. immemor tui. ille scz lup⁹ refert. i. dicit tua cura. i. tua diligentia vigilat p me. nō cessas precari numina. i. deos:ne pro vt ↄ nō:vt mea vita nō ruat. i. nō deficiat tñ venis munita fraude. qs pro ↄ tegis. i. cooperis venenum. i. deceptionē falso melle. i. dulcib⁹ ↄ falsis nostra copia. i. abūdantia epulārū est dolor tibi. tu. s. paras extorquere. i. furari aliquid qs pro et minaris furtū. sed mea esca respuit gulā furtiuam. vulpes. s. spreta. i. neglecta redit. dolor stimulat. i. pungit vulpem. s. spretā. i. neglectam fraus apta. i. conueniens subit. i. subuenit. ipsa scz vulpes trāsiolat. i. vadit ad ducem pecudum. i. ad pastorem. vulpes. s. monet hunc. s. pastorē his verbis. O pastor tua gratia sit mihi loco muneris. i. doni. i. da mihi aliqō donū. nam pro qr:qr mea cura dat tibi lupū: tu exñs. s. tutus. i. securus perde. i. destrue vel occide tuum hostem scz lupum hostis scz lupus iacet. i. dormit in antro. i. in fossa siue caverna. vir fauet vulpi supple ↄ petit antra. i. cauernam. hic scilicet vir necat. i. occidit lupum ense. ista scilicet vulpes consumit id est devorat opes id est epulas lupi:sed vita nocens scz vulpis floret ad horam. vulpes retenta casse. i. cuz illo ingenio cum quo capitur: vulpes gemit. ecce ille sup. cui nocui nocet mihi et iustum est sup. nocuisse mihi supple nocuo cado. i. puniot iure. id est ratione cuius scz mei lupus ce

cidit. viuere de rapto. id est de furto rapit. i. tollit vitã inuidꝰ instans damnis alteri
ns redit in sua damna.

De ceruo et canibus.

HOns nitet argẽto simul sitis arida ceruum
Hunc rapit: haurit aquas/ se speculatur aquis
Hũc beat/ hũc mulcet ramose gloria frontis
Hũc premit: hunc ledit tibia macra pedem
Ecce canes: tonat ira canum/ timet ille timenti
Fit fuga culpati cruris adorat opem
Silue claustra subit cornu retinente moratur
Crura necem fugiunt. cornua longa necant
Spernere quod prosit vel amare quod obsit ineptũ
Prodest quod fugimus. ⁊ quod amamus obest

¶ Hic docet actor vt nõ laudemꝰ vituperãda: ⁊ ecõuerso ne vituperemꝰ laudanda
qõ ꝓbat di. Quidã ceruꝰ bibẽs de fonte aude vidit cornua sua et laudauit. videsq;
postea tibias macras multũ vituperauit. ideo venatores tumultũ facientes irrue-
rũt. quibꝰ auditis ceruꝰ fugit. ⁊ cũ ingressus esset siluã ⁊ defensiõe virgaꝝ ⁊ magni-
tudine cornuũ raptus est. Allego intelligimus q; superbia detinet a cornibꝰ. i. demo-
nibꝰ: qui ipe lucifer ꝑ superbiã suã electꝰ est de celo. ꝑ ceruũ superbos q; videtes delectati-
onẽ ⁊ dãna huius mũdi veniũt ad fontẽ. i. extremitatẽ vite sue. tũc laudãt prava se-
quẽtes ea: ⁊ vituperant bona opera ⁊ vadũt ad infernũ. ¶ Cõstrue. fons nitet. i. re-
splẽdet similis argẽto. i. ad modũ argẽti sitꝫ arida. i. sicca rapit hũc ceruũ ceruus. s.
haurit aquas. i. bibit ⁊ speculat. i. respicit se in aquis. tibia macra pedẽ premit. i. op
primit hunc. tibia macra pedis ledit hũc. s. ceruũ. ecce canes. ira canum tonat. i. cla
mat ille scz ceruus timet. fuga fit timẽti scz ceruo. ceruus. s. adorat. i. requirit opem
cruris culpate. i. tibie macre increpate. ceruus supple subit claustra silue ⁊ moratur
id est retinetur cornu retinẽte. crura. i. tibie fugiũt necem id est mortem. cornua lon
ga necant id est interficiunt scz ceruum spernere illud supple quod prosit vel amare
illud sup. quod obsit. i. nocet est. s. ineptum. i. incõgruũ. illud. s. quod fugimus prodest
et illud. s. qõ amamus obest. i. nocet.

De viro et vxore.

QUm vir et vxor amant: vxorẽ priuat amato
Parca viro/ nec eam priuat amore viri
Coniugis amplectens tumulũ pro coniuge verat
Ungue genas/ oculos fletibus/ ora sono
Hanc iuuat ipse dolor/ nequit hac de sede repelli
Grandine seu tenebris/ seu prece siue minis
Ecce reum damnat iudex: crux horrida punit
In cruce custodit tempore noctis eques
Hic sitit ad tumulum vocat hunc ⁊ clamor ⁊ ignis
Orat aque munus: hec dat et ille bibit

Egrum nectareis audet coꝛ tangere verbis
Hunc vocat ad ꝓimum cura salutis opus
Sed redit et dulces monitus interit amato
Coꝛdi: victa subit claustra doloꝛis amoꝛ.
Uir metuens furem capi suspendia furi
Uisit/sed viduam captus amoꝛe petit
Hanc ligat amplexu: fructumqꝫ ligurrit amoꝛis
Hic redit ad furem/sed loca fure carent
Hic dolet/ & queritur doloꝛ .. uestigat amicam
Non bene seruato fure timoꝛe ꝓemoꝛ
Rex mihi seruandum dederat me regius ensis
Terret et oꝛtoꝛem me iubet esse timoꝛ
Hec ait: inueni spem que tibi suscitet artem
Uir meus implebit in cruce furis onus
Ipsa viri bustum reserat ꝓo fure cathenat
Ipsa virum/restem subligat ipsa viro
Huic merito succumbit eques succumbit amoꝛi
Illa nouo: ligat os firmus amoꝛe thoꝛus
Sola ꝓemit viuosqꝫ metu penaqꝫ sepultos
Femina femineum non bene finit opus.

¶ Hic docet actoꝛ vt nō credam⁹ mulieꝛib⁹ nec in verbis earū: qꝫ ꝓbat in littera dicēs. ¶ Cū quedā mulier per mortē virū suū dilectum amisisset ad sepulchrū ei⁹ se trā stulit: vt ibi dies lugubres pageret. q̄ nec amicoꝛū seu parētū ꝓece seu minis. ꝓsolaꝛi minime potuit: aut grandine vl tenebris a dilectione viri sepulti separaꝛi vnqꝫ potuit. Cōtigit aūt quēdā militem ex vicio grauiter deliquisse: et ex lege accepta sententia suspendi in cruce: sed ne a suis in nocte furaretur datus est quidā miles qui dū hunc seruaret fatigat⁹ nimia siti ad locū sepulchꝛi accessit rogās potū: quē cū accepisset et bibisset ꝓsolat⁹ est femina ibi moꝛātē: et dixit se eā diligere. Post modicū tpis reuersus est ad patibulū timēs ne ꝗs furat⁹ esset suspensum: q ipm nō inuenies qꝫ furat⁹ erat. reuersus ad amicam suā tristis ait. Quid miseꝛ faciā furē suspēsum amisi q̄ mihi mādato regis dat⁹ erat ad custodiēdū cui illa ait. veni vir me⁹ liberationē dabit tibi iacēs in sepulchꝛo iplebit vicē furis. quo facto aperiens sepulchꝛum q extrahēs virū ꝓpriū loco furis suspēdit. ꝓpter qd̄ factū miles eam in dissolubiliter dilexit q illa ꝓmū intā tū odio habuit q illa alteꝝ ad amatū suscepit. ỳ⁹. Quos colit miles noscūt colуisse sepultos. Femina vel federi mens mulieris habet. Allego. p militē spē hui⁹ mūdi: qꝛ nō dēm⁹ habere spē in vanitatib⁹ hui⁹ mūdi: anniḥilant. p mulierē aiam. p virꝫ ei⁹ bona opa vel coꝛp⁹ castitatē. tādē moꝛs. i. delectatio hui⁹ mūdi seducit illud coꝛp⁹ ad supbiā et auariciā tāqꝫ ad tumulū: et sepelit eū in delicijs hui⁹ mūdi. i. in sepulchꝛo. femina. i. aia iuxta sepulchꝛū sedens in voce falsuꝫ in occulto loco cātat. custos furis. i. angel⁹ custos cuiuslibet hominis mitigādo contritionem paret q accipit q in agone in sociā sibi in celestē patriam deportat. ¶ Cōstrue. dum ꝓo qñ: quādo vir et vxoꝛ amant se inuicem supplē parca. id est moꝛs priuat vxoꝛē viro amato: nec ꝓo et: et non priuat eam amoꝛe viri. et vxoꝛ supple am=

plectens tumulū cōiugis.i. mariti vexat genas vngue ꝓcōiugc.i. amore viri: ⁊ vexat oculos fletibus ⁊ vexat oris.i. labia sine os clamore ipse dolor iuuat hanc scz vxorem ⁊ ipsa vxor.s. nequit.i. non potest repelli.i. amouueri de hac sede.i. ab hoc tumulo super quod sedebat grandine seu pro vel: vel tenebris.i. nocte. seu pro vel: vel prece: siue pro vel: vel minis. ecce iudex damnat.i. condemnat reum.i. malefactorem scz ad mortē crux horrida.i. patibulū punit reum.s. eques.i. miles custodit malefactorem supple in cruce.i. in patibulo tempore noctis. hic.s. miles eques sitit. clamor.s. vxoris plorantis vocat hunc scz militem ad tumulū. et ignis vocat hunc ad tumulū eques .s. orat.i. requirit munꝰ aque. hec scz vxor dat. ipse scz eques bibit eques.s. audet id est presumit tangere cor egrū scz mulieris verbis nectareis id est dulcibꝰ cura.i. sollicitudo vocat hunc militem supple ad primū opus salutis id est ad custodiam latronis. sed eques supple redit et intexit.i. immittit dulces monitus cordi amato. scz mulieris amor subit claustra inuota doloris. vir scz eques metuens furem capi visit.i. visitat suspensum id est furem: sed ipse eques.s. captus amore petit viduam eques.s. ligat hanc mulierem.s. amplexu ⁊ ꝓ et ligurrit fructum amoris. hic scz eques redit ad furem: sed loca carent fure hic eques.s. dolet. hic queritur.i. cōqueritur dolor inuestigat amicā.s. mulierem dicens. ego.s. premor.i. opprimor timore fure non seruato bene. rex dederat mihi seruandum.s. furem ensis regius terret me: et timor iubet me esse tortorē.i. exulem vel punitum hec.s. mulier ait.i. dicit. ego.s. inuenīam artez que suscitet tibi spem. vir meꝰ implebit.i. tenebit onus furis in cruce.i. patibulo ipsa .s. mulier reserat.i. aperit bustum.i. tumulū viri et ipsa cathenat virum.i. ligat ꝓ fure.i. loco furis ipsa subligat restem.i. funem viro. eques succumbit.i. se submittit vel supponit huic merito. illa.s. mulier succumbit amori nouo: thorus firmus ligat hos .s. equitē et mulierem amore: sola femina premit vnos metu: ⁊ ꝓ ⁊ premit sepultos pena femina.s. non bene finit opus femineū.

De iuuene et thaide.

ARte sua thais iuuenes erectit: amorem
Fingit/⁊ ex ficto fructus amore venit
Ā multis fert multa procis: ex omnibus vnum
Elegit: huic veri spondet amoris opes
Sum tua/sisq; meus/cupio plus omnibus vnum
Te volo/sed nolo munus habere tuum
Percipit ille dolos ⁊ reddit qualia sumpsit
His mea/sumq; tuus/nos decet equus amor
Viuere non vellem nisi mecum viuere velles
Tu mihi sola salus tu mihi sola quies
Sed falli timeo quia me tua lingua fefellit
Preteriti ratio scire futura facit
Vitat apis taxum quam gustu sepe probauit
Fallere vult hodie si qua fefellit heri
Thaidem si quis amat sua non se credat amari
Thais amore caret/munus amantis amat.

¶ Hic docet actor vt non diligamus aliquid sub incerta spe et euentu: qz talis amor maxime est in mulieribus et specialiter in meritriribus. quod probat per quādam meretricē ⁊ quēdā mechū siue nebulonem di. Quedā meretrix nole thais infinitos

habuit amatores. tãdẽ vnũ pelegit meliorẽ. eiq; quotidie dicebat. Te magis cupio oĩbus: sed nolo nummus tuum. et dicit murmurãdo: qđ vile est hoc parũ est sed alter maiora mihi obtulit. iste dolos sentiẽs fingebat se diligere eã toto corde dicẽs. heu cara non possum tui carere: et absq; te viuere non valeo sed munera tua dubiũ me faciũt: et inconstãtia amoris me fallit sed si qua me fefellit semel nũq; fidei erit. sicut eni apes si gustauerint taxos fructũ decetero vitabunt: qz prava est nam ape se mel tacta taxus pedes linquũtur sicut dr. Allego. p meretricẽ delectationẽ huiꝰ mũdi. que seducit bonos hoies operantes sancta opera: sed thais. i. delectatio deducet te de via in penam malam. ¶ Cõstrue. thais illa meretrix sic appellata irrectit. i. inuehit iuuenes amore arte sua thais supple fingit se amare. s. et fructus id ẽ vtilitas venit ex amore ficto. thais supple fert. id est apportat mĩta bona. s. a multis porcis. i. amatoribꝰ: et elegit vnũ ex oĩbꝰ qz spõdet. i. promittit huic. s. pdicto opes veri amoris dicẽs. ego. s. sum tua: q; pro qz tu. s. sis meus: ego. s. cupio. i. desidero amare vnum hoiem. s. te plus oĩbus alijs. s. ego. s. volo te sed nolo habere tuũ munus. i. donũ. ille q; iuuenis percipit. i. cognoscit dolos qz reddit talia verba. s. qualia sumpsit. i. audiuit dr. O thais sis mea: q; pro qz ego sum tuus. equus amor decet. i. delectat nos ego. s. non vellẽ viuere nisi tu velles viuere mecũ tu es sola salus mihi. tu es sola quies mihi. sed ego. s. timeo falli. i. decipi qz tua lingua fefellit. i. decepit me. ratio. i. cognitio mali. s. preteriti facit scire. i. cognoscere mala. s. futura. aptsvitat tarũ. i. illam arborem quã probauit sepe gustu. si qua. i. si aliqua mulier. s. fefellit. i. decepit heri ipsa supple vult fallere id est decipere hodie. si quis amat thaidem credat sua bona. s. amari. thais. id est meretrix caret amore: qz ipsa thais supple amat munus id est donum amantis.

De patre et eius filio.

ESt pater: huic genitus / hic patri credere nescit
Nam facienda fugit / ⁊ fugienda facit
Mens vaga discurrit: ⁊ menti, consonat etas
Mentis / ⁊ etatis turbine frena fugit
Ira senis premit pro nati crimine seruos
Instruit ista senem fabula nata sequi
Cauta bouem / vitulumq; manus supponit aratro
Hic subit / ille iugum pellit arator ait
Gaude letus ara tu quem domat vsus arandi
A boue maiori discat arare minor
Non placet vt sudes / sed des exempla minori
Qui pede qui cornu pugnat abire iugum
Sic domat indomitum domito bouc cautus arator
Sic veterem sequitur iunior ille bouem
Profecit exempli merito cautela docendi
Maioriq; sua credat in arte minor.

¶ Hic docet actor vt habemus cautelã qualiter docere debeamus et vt doctrinis maiorũ nõ credamus dr. q; quidam paterfamilias vere turpem et indomitũ filium habuit: p cuius excessibꝰ suus pcussit eũ volẽs castigare. Tũc quidã sapiẽs docuit eũ quõ filium suũ corrigeret narrando talem fabulam. cauta bouẽ dr. multicꝰ ddã vitulũ habuit quẽ nũq; poterat domare sue dmare cepit ergo eũ arare ad maiorem

bouē seuiciā volēs cōpescere ⁊ nō potuit fatigatione nimia maiorē bouē impediuit q̄ nō posset pagere onus ⁊ trariebatur maiori. rusticꝰ ait. Nolo vt sudes ⁊ labores: sz vt minorem doceas. p exemplū eni maiores debēt domare minores. Alle. q̄ tu qui cūq; es p erēpla maloꝝ nō debes te informare: immo bonoꝝ. p vitulū quēlibet peccatorē iniquū hoiem. p pfamilias hoies spūales q̄ p dicitione sua nitūtur malos trahere ad bona opera. ¶ Construe. pr̄ est: genitꝰ est huic. i. pri hic sz filiꝰ nescit credere pri. nā p qz. qi fugit facienda ⁊ facit fugienda mens vaga. s. filij discurrit: ⁊ etas iuuenis. s. cōsonat. i. concordat mēti sz filij filiꝰ. s. fugit frena. i. documēta patris turbine. i. turbatione mētis ⁊ etatis. ira senis. s. pris premit. i. opprimit seruos pro crimine nati. i. filij. ista fabula nata sequi. i. q̄ sequit instruit senē. manꝰ cauta. s. pris supponit bouē: q̄ pro et vitulū aratro. hic sz bos. s. subit iugū. ille sz vitulus pellit. i. repellit iugū. arator ait. i. dicit ovitule gaude: letꝰ ara tu quē vsus arādi domat. i. castigat minor bos discat arare a maiori boue. o bos nō placet mihi. s. vt tu sudes. sed vt tu. s. des erēpla minori bouī. s. qui sz bos minor pugnat adire. i. cōtraire iugū suū pede ⁊ qui pugnat adire iugū cornu. arator cautꝰ. i. sapiēs domat sic bouē. s. indomitū boue domito. i. per bouē domitū ille bos supple minor sequitur sic bouez veterem cautela docendi proficit merito exempli q̄ p ⁊ homo supple minor credat homini maiori in sua arte.

De vipera et lima.

VIpera fabrilē dapis anxia tendit in edem
Incipit hec limam rodere: lima loqui.
Nescis posse meum/que sit mea gloria nescis
Dente meo pateris/non ego dente tuo
In tenuem ferrū molo dente fortī farinam
Et cadit attritu dura farina meo:
Ferrea mordaci castigo tubera morsu
Aspera plano/seco longa/foranda foro
Deliras igitur cum dente minaris inermi
Rideo si ferior vulnera ferre gemis
Fortem fortis amet: nam fortem fortior angit
Maiori timiat obuius ire minor

¶ Hic docet actor ne nos nr̄is seniorib⁹ opponam⁹: ⁊ cū ipsis fortiorib⁹ ne certem⁹ d. Quedā vipera domū cuiusdā fabri ingressa querens sibi cibos cepit rodere limā Cui lima ait. O improba cur vis dentes tuos ledere per ferrum meū-nōne ego contero ferrū durissimū. plano aspera. et orno ornata an nescis potestatē meā-vide ne q̄d cōmittas. si ego tetigero te in momēto morieris. sed q̄cquid me corroseris nō minuar. Allego. p limā potētiam dei. p viperā stultos homines qui se deo suis prauis operib⁹ opponūt cū quibus cōfundūtur. noli te opponere deo: ne in ipa oppone teipsum per prauū opus p das. ¶ Cōstrue. vipera. i. serpēs anxia dapis. i. famēs tēdit. i. vadit in edē. i. in domū fabrilē. i. fabri. hec. s. vipera incipit rodere. i. mordere limā ⁊ lima incipit loqui di. s. o vipera. s. tu nescis meū posse ⁊ tu nescis que mea gloria sit tu. s. pateris dente meo: et ego nō patior. s. tuo dēte: ego. s. molo ferrū in farinā tenuē dente meo. s. forti: et farina dura. s. ferri cadit attritu meo. i. mea limatiōe. ego. s. castigo tubera ferrea. i. incudes morsu meo. s. ego plano aspera ego seco. i. scindo lōga ego foro. i. perforo foranda. i. perforanda igitur tu. s. deliras. i. deuias vel erras. duz pro q̄n: quādo minaris mihi. s. dente inermi. i. sine armis sine debili. ego. s. rideo: si p quia: si ferior tu. s. gemis ferre. i. pati vulnera. fortis amet fortē nā. p qz: qz fortior angit. i. cōstringit fortē. minor timeat ire obuiꝰ. i. cōtrarius maiori.

De lupis et ouibus.

Pugna lupi s opponit oues: ouiumq; satelles
Est canis. est veruex/hac ope fidit ouis
Palma diu dormit desperata turba luporum
Et simulans lupus fallere tentat ouem
Fedus vtrumq; fidens iurato numine fulsit
Id lupus. id simplex obside firmat ouis
Datq; lupis male sana canes recipitq; luporum
Pignora non metuit nec sua damna videt
Cum natura iubet natos vlulare lupinos
Turba lupina furit. federa rupta querens
Ergo pecus tutoris egens in viscere mergit
Preside nuda suo sic tumulatur ouis.
Tutorem retinere suum tutissima res est.
Nam si tutor abest hostis obesse potest.

¶ Hic decet actor ne nostris defensorib⁹ careamus: vt malorū amicitiam fugiam⁹ qđ probat di. Oues ⁊ lupi bella quotidie inter se gerebant. oues vero canes fortissimos secum habebant ⁊ arietes cornutos defensores Tūc lupi desperātes miserūt legatos ad oues inter se bonam pacem petētes. et vt esset iuramentum inter eos. ⁊ vt obsides extraq; parte ponerent: quorū petitioni rñderūt oues ⁊ consenserunt ⁊ q; statuti canes eis obsides dederunt catulos eor̄ sicut carissimos deceperūt: quo facto non longe post catuli luporum vlulare ceperūt: vlulationē quorū audientes conqueste sunt de iureiurando: et de mala obseruatione filiorū: cōquerētes nullo prote gēte denotauerūt ⁊ Allego. q lupū dyabolū p oues ꝫo xp̄ianos. p pueros luporū peccatū. p canes bona opa: tūc dyabolus habēs in te ptātē venit ⁊ ducit te ad inferos.

¶ Con. pugna. i. guerra opponit oues lupis: q; p ro ⁊ canis est satelles. i. custos ouiū q; p ro ⁊ veruex. i. aries est satelles ouiū. ouis fidit. i. cōfidit hac ope. i. hoc adiutorio palma. i. victoria dormit. i. cessat diu. turba. i. societas luporū desperat. ⁊ lup⁹ simulans. i. dissimulās. s. ꝫbis duplicib⁹ tēptat. i. nititur fallere. i. decipere ouē fides fulsit. i. a se curauit vtrūq; fed⁹ scz oues et lupos numie. i. deo iurato lup⁹ firmat id⁊ ouis simplex firmat. i. confirmat obside. i. pro fiducia q; p et ouis. s. male sana. i. male cōsulta dat. i. tradit canes lupis. q; p ⁊ recipit pignora lupor̄ ouis. s. nō metuit. i. non timet sua dāna. nec p ⁊ non. et non videt sua dāna. cū p qñ: qñ natura iubet natos. i. filios lupinos. i. luporum. s. ꝓpter famē turba. i. societas lupina. i. luporū furit. i. insanit querēs federa rupta. i. querēs frāgere promissionē factā cū ouib⁹ ergo pecus. i. ouis egēs. i. carens tutore. i. defensore scz canis mergit. i. intrat in viscera. s. lupor̄ ouis erīs. s. nuda. i. priuata suo preside. i. defēsore tumulat sic. i. taliter retinere suū tutorē est res tutissima. nā si tutor abest hostis pōt obesse. i. nocere.

De securi et nemore.

Quo teneatur eget nihil ausa secare securis
Armet eam lucus vir rogat ille fauet
Vir nemus impugnat lassans in pede securim
Arboris omne genus vna ruina trahit

Fabu. Eso. E.i.

Lucus ait perio m hymet ſum cauſa periculi
Me necat ex dono ruſtica dext ra meo.
Unde perire queas hoſtem munire caueto
Qui dat quo pereat quem iuuat hoſte perit.

¶ hic docet actor ne cõpatiamur eis qui poſſunt eſſe cauſa noſtre confuſionis: et ne demus auxilium noſtris hoſtibus: qõ probat dicens. Dña ſecuris cum careret manubrio accedens ad ſiluam petijt ab arboribus manubriũ. arbores inter ſe malo cõſilio tradiderũt ei manubriũ. Quo facto ruſticus ſiluã eadẽ ſecuri reſecauit. ſed cũ morerentur arbores locuta eſt ad ſeipſam ſilua. Merito hec patior. qr rogatu ruſtici pro manubrio incidere faui et dedi in proprium detrimentũ. Allegoria. q' tu non extẽdas virtutẽ tuã in huius mũdi vanitatibus. p ſiluã quẽlibet hoiem. p arbores quoſq; ſenſus naturales. p ruſticũ dyabolũ. p manubriũ mortale pctiñ: et dũ inciderit aufert ꝟtutes. p ſecurim delectationẽ huius mundi. ¶ Cõſtrue. ſecuris nihil pro non et aliquid: nõ auſa ſecare. i. ſcindere aliqd eget. i. indiget aliq adiutorio. ſ. quo teneatur vir rogat vt luc⁹. i. nemus armet. i. muniat hãc. ſ. ſecurim. ille. ſ. luc⁹ fauet. i. obedit vir laſſãs ſecurim in pede. ſ. nemoris vl' in cede. i. in ceſſione vl' morte nemoris impugnat. grauis ruina. i. ceſſio trahit oẽ gen⁹ arboris luc⁹. i. nem⁹ ait i. dicit ego. ſ. perio ego. ſ. ſum cauſa pericli. i. periculi mihimet dextera ruſtica. i. man⁹ dextera ruſtici necat. i. occidit me meo dono tu. ſ. caueto munire hoſtẽ tuũ. ſ. vnde queas pire ille .ſ. qui dat illud. ſ. quo pereat perit hoſte. i. ſuo inimico quẽ ipſe iuuat.

De cane et lupo.

OUm cane ſilua lupũ ſociat lup⁹ inqd amena
Pelle nite. s. in te copia ſancta nitet
Pro verbis dat verba canis. me ditat herilis
Gratia. cum domino me cibat ipſa domus
Nocte vigil fures latratu nuncio: tutam
Seruo domũ: mihi dat culmus in ede thorum
Hec mouet ore lupus/cupio me viuere tecum
Cõmunem capient ocia noſtra cibum.
~~Ille fauet: ſequitur canem/gutturq; caninum~~
Reddit verba canis/cupio me viuere tecum
Una dabit nobis menſa manuſq; cibum.
Reſpicit: ꝛ querit cur cecidere pili.
Inquid/ne valeam morſu peccare diurno
Uincla diurna fero/nocte iubente vagor.
Reddit verba lupus: non eſt mihi copia tanti
Ut fiere ſeruus ventris amore velim
Ditior eſt liber mendicus diuite ſeruo
Seruus habet nec ſe nec ſua: liber habet.
Libertas prędbile bonũ/bona cetera condit

Qua nisi conditor nil sapit esca mihi.
Libertas animi cibus est/& vera voluptas
Qua qui dives erit ditior esse nequit.
Nolo velle meum pro turpi vendere lucro
Has qui vendit opes/hoc agit vt sit inops.
Non bene pro toto libertas venditur auro
Hoc celeste bonum preterit orbis opes.

¶ Hic docet actor vt diligam⁹ libertatē & ne amittam⁹ eā dicēs. Quidā canis cuidā lupo ꝓsociatus gambulauit siluā vnā: quē lup⁹ videns nitidū et pulcrū ait. bene mi frater copiā haues cū ita in pelle nites. cui canis rñdit. custos sū dom⁹ domini mei. & ipe & tota familia me nutrit diligētes me impinguāt. Tūc lup⁹ ait. nūqd possem viuere tecum? cui canis idē tibi fiet sicut mihi. nihil timeas. sis securus. sequtur ergo lup⁹ eū. Cū sic irēt: lup⁹ intuens vellus canis et videns pellā attritā circa collū quesiuit cur pili ceciderāt. Respōdit canis: qa acer sū & seruo. & hoc est vt nullū ledā ideo ligor de die & soluor de nocte. Ad quē tunc lupus ait. nō est op⁹ mihi vti tristicia que laudasti nūc mihi vituperasti: ideo noli esse seru⁹ vētris mei. Allegoria. Tu debes plus diligere libertatē & seruitutē: qz nobis de⁹ dedit illā eripiendo nos de ptāte dyaboli. caue igitur ne cadas iterū in ptātem ei⁹. per lupū bonos hoies. per canē malos. p bona canis dyabolū. p bona q̄ supsit delectatiōes hui⁹ mūdi. ¶ Constrne. dū p qñ: qñ silua sociat. i. associat lupū cane. i. cū cane lup⁹ inqt. i. dicit o canis tu sup. nites. i. splēdes siue luces pelle amena. i. pulcra & suaui copia sācta. i. abūdātia plena nitet ui te. canis dat verba pro verbis. s. lupo gra herilis. i. dñi ditat me. i. ditem facit me. ipsa dom⁹. s. dñi cibat. i. untrit me cū dño ego suo. vigil. i. vigillās nocte nūcio. i. manifesto fures latrātu ego sup. seruo. i. custodio domū tutā. i. securā. culm⁹. i. accumulatio paleaz sup. dat mihi thezū in edē. i. in domū. lupus mouet. i. dicit hec verba sup. ego cupio. i. desidero me viuere tecū. nostra ocia. i. guttura capient cibū cōem. canis reddit verba. s. lupo. ego sup. viuerē tecū. vna mensa dabit nobis cibū. & pro & vna manus dabit nobis cibū ille scz lupus fauet. i. obedit & pro et sequtur canem & pro & respicit guttur caninū. & querit cur pili ceciderūt. s. de gutture vel collo cams. canis sup. inqt. i. dicit ego sup. fero. i. porto vincula diurna. i. quotidiana ne p vt & nō: vt nō valeā. i. nō possim peccare. i. nocere mo: su diurno. i. quotidiano. et vagor ad libertatem nocte iubente. i. adueniente. lupus reddit verba copiosa tanti precij sup. non est mihi vt velim fieri seruus amore ventris. mēdic⁹. i. pauper liber est ditior diuite seruo. nec p non seru⁹ nō habet se nec habz sua & liber habet se & sua. libertas est bonū p̄dulce. i. valde dulce. libertas sup. cōdit ceteras bona. qua scz libertate nisi esca cōdiē: nil pro nō & aliquid non sapit mihi aliqd libertas est cibus animi qua. s. libertate ille q̄ erit dines nō pōt esse ditior. ego sup. nolo vendere meū velle. i. meā libertatē pro lucro turpi ille sup. qui vendit has opes. s. libertatez agit. i. facit vt sit inops. libertas non venditur bene pro toto auro mundi. hoc bonum celeste. i. libertas preterit. i. superat opes id est diuitias orbis. i. mundi.

De ventre pedibus & manibus.

INculant auidi pes et manus ocia ventris.
Omnia solus habes lucra labore carens/
Nos labor edomuit: te fouet inertia forbes
Omnia que nostri cura laboris emit
Disce pati famis acre iugum/vel disce labori
Credere/teqz tui cura laboris alat.

Sic ventri seruire negant/se venter inanem
Comperit/orat opem/nil dat auara manus
Ille preces iterat/iterum fugit illa precantem
In stomachi fundo torpet obitq; calor
Victa fame natura fugit. vis arida fauces
Obserat. et solitum non sinat ire cibum
Vult epulas dare sera manus. sed corporis egri
Perdita non reparens tota machina perit
Nemo sibi satis est: eget omnis amicus amico
Si non vis alijs parcere parce tibi.

¶ Docet actor vt pces amicorum nostrorum exaudiam⁹ in necessitate: qr eis hō eget amicis qō pbat di. Pedes et manus indignati seruire ventri noluerūt: ⁊ arguebant eū dicētes Nos laboramus et tu nos cōsumis iacēs ociosus aut labora aut faniem patieris. Venter esuriens rogauit cibū nec ḳs ei dabat. manib⁹ et pedib⁹ ꝓspirātib⁹ itez pertūt. Ut illi nō dabāt. sic vēter incepit deficere ⁊ debilitari nimia fame. Videtes aūt man⁹ et pedes vētrē deficere. cibū dare ⁊ sibi succurrere voluerūt: sed ille tā aumihilat⁹ ⁊ obtusus nō poterat accipere q̄cq̄ ciborū quesibi dabant. Alle. tu debes aiam bonis ꝓtutib⁹ ⁊ opatiōib⁹ reficere. vñ in euāgelio. Nō in solo panevivit hō. ⁊c. p man⁹ ⁊ pedes amaros p corp⁹ aiam q̄ suadet hoi vt vanitates hui⁹ seculi deponat Iste ꝺo sic intent⁹ vanitatib⁹ nō vult se deponere: ꝫ dū mors venit ille vult se corrigere ꝯnis tarde et morte oppressus ducit ad infernū vbi nullus ordo. ⁊c. ¶ Cō. pes ⁊ man⁹ aridi. i. inutili incusant ocia. i. ociositates vētris tu. s. solus habes oia lucra carēs labore labor edomuit. i. correxit nos: inertia. i. pigritia fouet. i. nutrit te tu. s. sorbes. vdeuoras oia ille. s. que nouisti. i. cognouisti. s. p gustū. cura. i. diligentia laboris. s. nostri emit. i. meruit siue cōparauit tu. s. disce. i. addisce pati. i. sustinere tugū acre. i. penā famis. vel disce credere. i. attēdere labori q̄ pro et cura. i. diligētia tui laboris alat. i. nutriat te. manus et pedes negant. i. deuegāt sic. i. taliter seruire ventri vēter cōperit. i. reperit vt sentit se manē. i. vanū et debilē ꝓpter famē vēter. s. orat. i. supplicat siue requirit opē. s. manib⁹ ⁊ pedib⁹. man⁹ auara: nil ꝓ nō et alq̄d. nō dat alicq̄d vētri. s. iste ꝫ vēter. iterat. i. iterū facit preces. illa. s. man⁹ auari fugit precantem. s. vētrē calor torpet in fundo stomachi. q̄ ꝓ ⁊ calor obit. i. deficit natura victa. i. superata fame fugit. i. recedit vis arida. i. fortitudo debilis obserat. i. claudit fauces. id ē maxillas vt nō sinat. i. dimittat cibū solitū. i. cōsuetū ire. i. trāsire siue intrare manus sera. i. tarda vult dare epulas. s. vētri sed tota machina. i. tota cōpositio corporis nō reparās pdita corporis egri perit. i. deficit nemo ꝓ nō et homo nō est satis sibi. omnis amic⁹ eget. i. indiget amico. si tu. s. nō vis parcere alijs parce tibi.

De simia ⁊ vulpe.

SImia de turpi queritur nate/porrigit aurem
Vulpes nec recipit mēte sed aure preces
Simia sic fatur: natis vt mihi dedecus ornet
Sufficeret caude pars mihi parua tue
Quid prodest nimia campos insculpere cauda
Quod mihi prodesset est tibi pondus iners
Illa refert. nimio damnas de pondere caudam

Est breuis estqz leuis. hec duo damna queroz
Malo verrat humum q̄ sit tibi causa decoris
Quod tegat immundas res bene munda nates.
Id [illegible]inimum minimo nimium ditaret egenum
Quod minimum minimo credis auare minus

¶ Docet actor vt pauperibus indigentibus elemosinis subueniamus: et de bonis nr̄is diuidam⁹ eis qō ꝓbat di. Dña simia petijt vulpē vt de magnitudine caude sue daret sibi particulā dicēs ei Quid prodest tantū magnitudinē ferre sup terras & modica pellis tegeret nates turpes. Tūc rn̄dit vulpes. Si nūc longior & maior esset nō curarē si p lutū et terrā traherē. q̄roz de illa q̄ breuis & leuis est. Malo enī q̄ trahaz q̄ tu ex meo ornatu lauderis & pulchra videaris. Allego. q̄ sp in articulo mortis studeas egenis succurrere & hoc ꝓpter deū. vñ. Date & dabit vobis. p vulpē diuites. p simiā inopes q̄ sepe ad diuites recurrūt vt sibi subueniant. illi vero deridēt eos dicētes nihil se habere. ¶ Con. simia querit. i. conqueritur de nate. i. de crure turpi vulpes porrigit. i. auertit aurē simie. s. nec recipit preces simie. s. mēte. s. aure simia fak. i. loquitur sic parua ps tue caude sufficereret mihi vt ornet mihi dedecus nat̄. i. qō est in fecib⁹ meis. qō ꝓdest insculpere id est tergere vel scobare cāpos cauda nimia. i. nimis magna. illud sup. qō prodesset mihi est pond⁹ mers. i. inane tibi illa. s. vulpes refert. i. dicit tu sup. dānas. i. cōdēnas caudā pōdere nimio cauda sup. mea est breuis atqz ꝓ et leuis. q̄roz. i. cōquer oz hec duo dāna. s. que tu mihi preponis. ego. s. malo. i. magis volo q̄ cauda mea. s. verrat. i. serpat humū. i. terrā q̄ sit causa decor̄. i. honoris vl̄ pulchritudinis tibi & malo q̄ res bene munda. i. cauda mea verrat humū. s. cō si tegat. i. abscondat tuas nates immūdas. i. genas tui culi. ō auara id. i. illud qō est. s. minimū ditaret nimiū egenū qō tu credis esse. s. minus minimo.

De mercatore & asino.

DUm foza festinus lucro petit/instat asello
Institor: & pressum pondere fuste premit.
Ille necem sperat/nece promittente quietem
Sed nece completa viuere pena potest
Nam cribella facit & tympana pellis aselli
Hinc lassatur/& hinc pulsa tonante manu
Cui sua vita nocet caueat sibi rumpere vitam
Non nece sed meritis iure quiescit homo.

¶ Hic docet actor ne nobis aliqd mali inferamus sub spe serenitatis vel securitatis dicēs Quidam institor siue negociator festinās ad forū causa lucri asinū sibi onerato nimis agitabat percutiendo vt citius curreret. Ille asinus mortē optabat putās se esse securū si moreretur. lassatus vero & mactat⁹ mortu⁹ est: ex cui⁹ pelle mox facta sunt tympana & cymbola que sp tendūtur: qz credidit post mortē esse secur⁹: tñ manib⁹ mimorū & ioculatorū ꝑcutiebat & vulnerabat: & ita iz mortu⁹ eēt: tñ quietē non habebat. Allego. q̄ tu debes melius affectare viuere. in patientia et virtutib⁹ adherere q̄ appetere mortem iniuste. p asinū corpus cuiuslibet hominis per institorem animam que hominē stimulat vt bene faciat ¶ Construe. Dum pro quando quando institor. i. rusticus festinus petit foza. i. mercata siue nundinas pro lucro et premit. i. percutit vel verat fuste. i. baculo asinum. s. pressum id est oppressum pondere. ille iz asinus sperat necem id est mortem nece. id est morte promittente. i. donāte quietem iz sibi sed pena potest viuere nec cōpleta. i. finita. nam pro qz qz pellis aselli facit cribella. i. tympana. & ipsa pellis q̄. p. pulsa id est depulsa hinc & hinc lassat

manu tonante.i.resonante:ille.s.cui sua vita nocet caueat rumpere.i.destruere vitā sibi.homo non quiescit nece.i.morte sed iure meriti.

De ceruo et bobus.

QVotus voce canum ceruus fugit:auia siluę
Deserit arua tenet:claustra bouina subit
Bos ait aut luci tenebras aut equora campi
Tutius intrares hic piger inde leuis
Nunc venict custos boum stabuliq; magister
Si duo vel tantum te vidit alter:obit
Ceruus ait/vestra necem clementia demat
Condite me latebris:vt iuuet vmbra fugam
Hi cumulant fenum presepe reuisit arator
Frondibus et feno munit alitq; boues
Hic redit ac seruus vitasse pericula gaudet
Bobus ait grates:ex quibus vnus ait
Est leue vitare cecum/si venerit argus
Argum si poteris fallere tutus eris
Centum fert oculos cui se debere fatentur
Et domus et serui totaq; iura loci
Res tua te repetit argum/res altera cecum
Qui tibi dormitat scit vigilare sibi
Hi : latet argus adest pabulum bobusq; ministrat
Plus equo tenues viderat esse boues
Dum munit presepe cibo dum fulgurat ira
Ausa videre diem cornua longa patent
Quid latet hic:quid ait video/sentitq; lacutem
Et bone fortune munera letus habes
Exulis est uon esse suum:vigilare potentis
Stertere seruorum/velle iuuare pii

Thic docet actor vt simus circa bona nostra perspicaces et curiosi q; probat dicens Quidā seruus perturbatus strepitu venatorū in proximā villā venit se in quorūdā boum stabulo conferendo.ex quibus vnus ait.vt qd huc confugisti:si te aliquis viderit cito morieris.Ceruus ait.Pietas vestra et defensio custodiat me.Et dū hoc loqueretur se in obscuro loco posuit.Cū aūt bubulcus fenum ferret bobus:cernuz nō vidit.Cernus aūt gratias egit bobus q eum celassent fugientē.de qbus vn⁹ ait.salū te seruaremus:sed si argus venerit centum habet oculos sine dubio videberis. ..um sic loqueretur argus venit volens videre qualiter se haberent boues:et prospiciens vbiq; vidit cornua se mouentia.Et ait.qd est quod video?Et apprehenso cer-

manu tonante.i.resonante:ille.s.cuius vita noc.
sibi.homo non quiescit nece.i.morte sed iurgemen

De ceruo et bobus.

QVotus voce canum ceruus fu.
Deserit arua tenet:claustra bo.
Bos ait aut luci tenebras aut equora cam.
Tutius intrares hic piger inde leuis
Nunc venict custos boum stabuliq; magister
Si duo vel tantum te vidit alter:obit
Ceruus ait/vestra necem clementia demat
Condite me latebris:vt iuuet vmbra fugam
Hi cumulant fenum presepe reuisit arator
Frondibus et feno munit alitq; boues
Hic redit ac ceruus vitasse pericula gaudet
Bobus ait grates:ex quibus vnus ait
Est leue vitare cecum/si venerit argus
Argum si poteris fallere tutus eris
Centum fert oculos cui se debere fatentur
Et domus et serui totaq; iura loci
Res tua te repetit argum/res altera cecum
Qui tibi dormitat scit vigilare sibi
Hi[c] latet argus adest pabulum bobusq; ministrat
Plus equo tenues viderat esse boues
Dum munit presepe cibo dum fulgurat ira
Ausa videre diem cornua longa patent
Quid latet hic:quid ait video/sentitq; lacutem
Et bone fortune munera letus habes
Exulis est uon esse suum:vigilare potentis
Stertere seruorum/velle iuuare pii

Chic docet actor vt simus circa bona nostra perspicaces et curiosi q; probat dicens Quidã seruus perturbatus strepitu venatorũ in proximã villã venit se in quorũdã boum stabulo conferendo.ex quibus vnus ait.vt qd huc confugisti:si te aliquis viderit cito morieris.Ceruus ait.Pietas vestra et defensio custodiat me.Et dũ hoc loqueretur se in obscuro loco posuit.Cũ aũt bubulcus fenum ferret bobus:cernuz nõ vidit.Ceruus aũt gratias egit bobus q; eum celassent fugientẽ.de qbus vn⁹ ait.salũ te seruaremus:sed si argus venerit centum habet oculos sine dubio videberis. ..um sic loqueretur argus venit volens videre qualiter se haberent boues:et prospiciens vbiq; vidit cornus se mouentis.et ait.qd est quod video:Et apphenso cer-